

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

7'nci Birleşim
20 Ekim 2020 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III - YOKLAMALAR

IV.- ÖLÜM,SAYGI DURUŞU VE TAZİYELER

1.- Vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan için saygı duruşu

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayısoğlu'nun, Bursa ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Aliya İzzetbegoviç'in 17'nci ölüm yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın ailesine başsağlığı dilediğine, Azerbaycan'ın bağımsızlığının 29'uncu yıl dönümüne, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar'ı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

2.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Sayıştay raporlarına göre Tarım ve Orman Bakanlığının on yıldır elektrik dağıtım şirketlerinden alacaklarını almadığına ilişkin açıklaması

3.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, vefatının seneidevriyesinde Aliye İzzetbegoviç'i rahmetle yâd ettiğine ilişkin açıklaması

4.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Tavşanlı ilçesinin bazı mahallelerinde yollarla ilgili sıkıntı olduğuna, Tavşanlı Belediyesi'nin küçük esnafı altyapısı tamamlanmamış yeni sanayi sitesine taşınmaya zorladığına, Aliya İzzetbegoviç'i rahmetle andığına ilişkin açıklaması

5.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Osmaniye ilinin ülke ekonomisine katkısını her geçen gün artırdığına ilişkin açıklaması

6.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Suudi Arabistan'ın 1 Ekim 2020 tarihinden itibaren Türk mallarına ambargo uyguladığına, Suudi Arabistan'da yaşayan Türk vatandaşlarının can ve mal güvenliğiyle ilgili bir girişimde bulunulup bulunulmadığını Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın yakınlarına başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

8.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, vefat eden Markar Eseyan'ı ve vefat yıl dönümünde Aliya İzzetbegoviç'i saygıyla andığına ilişkin açıklaması

9.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Sayıştay raporlarına göre Millî Eğitim Bakanlığının Avrupa Birliği fonlarından 1 milyar 150 milyon euroluk kaynak elde ettiğine, 2019 yılı sonu itibarıyla bu kaynağın 510 milyon euroluk kısmının harcandığına, Millî Eğitim Bakanlığının hesabında bulunması gereken paranın kimlerin hesabında, nasıl işletildiğinin açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması

10.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, ithal edilen canlı hayvanlardan bulaşan üç gün hastalığından dolayı büyükbaş hayvan üreticilerinin sıkıntı yaşadığına ilişkin açıklaması

11.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili merkez Dairecep, Kasımpaşa, Fakıpaşa, Sümer Mahalleri ile Mecidiye Mahallesi'nin bir bölümünün kentsel dönüşüme alınmasından kaynaklanan sorunlara ilişkin açıklaması

12.- Uşak Milletvekili Özkan Yahım'ın, Uşaklı çiftçilerin Uşak Şeker Fabrikasından direkt olarak küspe alabilme olanağının tekrar sağlanmasını istediğine ilişkin açıklaması

13.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Aliya İzzetbegoviç'i rahmetle andığına, TYP kapsamında görev yapan güvenlik görevlilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

14.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, buğday üreticisinin desteklenmesi ile yerli ve millî bir tarım politikasıyla fırıncı esnafının sorunlarının çözülmesine ilişkin açıklaması

15.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınan Koramaz Vadisi'nde taş ocağı kurulacağına ilişkin açıklaması

16.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, tüm muhtarların Muhtarlar Günü'nü kutladığına, muhtarların pandemi sürecinde yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için yasal çalışmaların bir an evvel yapılmasını istediklerine ilişkin açıklaması

17.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, vefat eden Gazeteci Bekir Coşkun'u rahmetle andığına, iktidar partisini Erzurum'da çiftçi, esnaf ve KOBİ'lerin yaşadığı sorunları çözmeye davet ettiklerine, muhtarların pandemi ve hayat pahalılığı nedeniyle yaşadıkları sorunların çözülmesi için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a ve iktidara çağrıda bulunduğuna ilişkin açıklaması

18.- Malatya Milletvekili Öznur Çalık'ın, vefat eden Markar Eseyan'ın ailesine ve Türkiye Büyük Millet Meclisine başsağlığı dileğine ilişkin açıklaması

19.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'a Allah'tan rahmet dilediğine, hayatını kaybeden Gazeteci Bekir Coşkun'un ülke insanına, gazetecilik mesleğine, demokrasiye, basın özgürlüğüne katkılarını unutmayacaklarına ilişkin açıklaması

20.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kandıra ilçesinde tıbbi ve aromatik bitkiler işletme merkezi kurulması için TÜBİTAK ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesi arasında imzalanan projeyle ilçe ekonomisine beş yılda 28 milyon TL katkı sağlanacağına ilişkin açıklaması

21.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir ili Efemçukuru altın madeninde ağır metal kirliliğine neden olduğunun ortaya çıktığına ve 16 Ekim 2020'de yeni bilirkişi incelemesi yapıldığına ilişkin açıklaması

22.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ı kaybetmenin üzüntüsü içinde olduklarına, Sivas ili merkez, Ulaş, Altınyayla, Şarkışla, Kangal, Yıldızeli, Gürün ilçelerinde yaşanan don, sel ve doludan etkilenen çiftçilere 8 milyon TL ödendiğine ilişkin açıklaması

23.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, yaşanan pandemi döneminde tarımın insanlığın en temel gereksinimi olduğunun bir kez daha görüldüğüne, yanlış politikalar sonucunda ülkenin ithalatçı konumunda olduğuna, desteğe ihtiyacı olan çiftçiye uygun bir destek paketi hazırlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

24.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, sadece Mersin ilinde değeri 300 milyon liraya yakın aracın yediemin depolarında çürümeye terk edildiğine, bu duruma bir çözüm bulunmasının araç fiyatlarının ucuzlaşmasına neden olacağına ve millî ekonomiye katkı sağlayacağına ilişkin açıklaması

25.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, 18 Ekim Pazar günü yapılan seçimlerde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 5'inci Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar'ı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

26.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'a rahmet dilediğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar'a görevinde başarılar dilediğine, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'i vefatının 17'nci yılında rahmetle andığına, dost ve kardeş ülke Azerbaycan'ın bağımsızlık yıl dönümünü tebrik ettiğine, hayatını kaybeden Sözcü gazetesi yazarı Bekir Coşkun'a Allah'tan rahmet dilediğine, 19 Ekim Muhtarlar Günü'nü kutladığına, Ergenekon davasının ilk duruşmasının on iki yıl önce bugün Silivri Cezaevinde başladığına, Sinop'ta gelişmiş bir liman olmadığına, ciddi trafik sorunu ile doktor ve sağlık personeli sıkıntısı olduğuna, Hükümeti Sinop'un sesini duymaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 18 Ekimde yapılan seçimlerde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar'ı tebrik ettiğine, 18 Ekim Azerbaycan'ın 29'uncu bağımsızlık yıl dönümüne, Ermenistan'ın 10 Ekim ile 18 Ekimde imzalanan ateşkeslere uymayarak uzlaşmaz tavrını ortaya koyan bir terör devleti ve PKK gibi terör örgütleriyle iş birliği yapan bir piyon olduğuna ilişkin açıklaması

28.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın vefatı sebebiyle Adalet ve Kalkınma Partisi ile ailesine başsağlığı dilediğine, "askıda ekmek" açıklamasının halkın nasıl bir yoksulluk içinde olduğunun ispatı mahiyetinde olduğuna, 2020 yılında ülkede hâlâ kayıpların konuşulduğuna ve bu durumun kamuoyunda endişe ve kaygıya sebep olduğuna, Serkan Tumay'ın Kırıkkale F Tipi Cezaevinde 17 Ekim tarihinde ölümü hakkında soruşturma açılması ve bu ölümün aydınlatılmasının kamuoyunun beklentisi olduğuna, Diyarbakır'da Faris Türk isimli vatandaşa işkence iddalarıyla ilgili sorumluların yargılanacağına dair bir tutum beklediklerine, Kurtalan-Siirt arasındaki duble yolun hâlâ bitirilememesiyle ilgili resmî bir açıklama beklediklerine ilişkin açıklaması

29.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'a ve Gazeteci Bekir Coşkun'a Allah'tan rahmet dilediğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yapılan seçimlerin hayırlı olmasını dilediğine, ölüm yıl dönümünde Aliya İzzetbegović'i bir kez daha saygıyla andıklarına, Azerbaycan'ın kuruluş yıl dönümünde Ermeni işgalinin son bulması ve Azerbaycan'ın refah, huzur ve mutluluk içerisinde yaşamını devam ettirmesini arzu ettiklerine, eğitimde okullaşma oranlarının 2002'nin gerisine düştüğüne, ülkenin hem örgün eğitimde hem de akademik düzeyde uluslararası göstergelerde geriye gidişinin devam ettiğine ilişkin açıklaması

30.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın vefatı nedeniyle her gruptan yapılan konuşmalara teşekkür ettiğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar'ı tebrik ettiğine, vefatının 17'nci yılında Aliya İzzetbegović'i rahmetle yâd ettiğine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop'un Azerbaycan Parlamentosunda bir konuşma yapmasını ve Gence şehrine gitmesini anlamlı bulduğuna, bu ziyarete İYİ PARTİ, MHP ve CHP'den yapılan üst düzeyde katılımlardan dolayı teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, En İyi Narkotik Polisi: Anne Projesi kapsamında Gaziantep ilinde çalışmalara başlandığına ilişkin açıklaması

34.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeği'nün, Uyar Maden işçilerinin Soma ve Ermenek'ten çıktıkları hak arama yürüyüşünün pandemi bahane edilerek engellendiğine, maden işçilerinin patronların arkasında kimlerin olduğunu öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

35.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, salgının kış aylarında daha da artacağına, yoğun bakım yatak ve sağlık çalışanlarının sayılarının artırılması ve sağlıkçıların hak taleplerinin yerine getirilmesinin tam zamanı olduğuna ilişkin açıklaması

36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Pendik İmamı Azam Caddesi Ay Sokak'ta Alevilere yönelik nefret ve ırkçı işaretlemelerin sorumlularının bir an önce tespit edilip yargı önüne çıkarılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

38.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

39.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

40.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Türk Tabipleri Birliğinin kuruluş kanununa aykırı faaliyetlerde bulunduğuna ilişkin açıklaması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, İzmir Milletvekili Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, kamu-özel iş birliğiyle yapılan yatırımların orta ve uzun vadede kamuya verdiği zararın araştırılması amacıyla 14/10/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3303) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yoksulluğun kalıcı ve etkin bir hâl aldığı ve toplumun her kesimine yayılan bir durum hâlini almasının araştırılması amacıyla 20 Ekim 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, yargının ve yargı mensuplarının sorunlarının belirlenmesi ile çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2266) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, (2/808) esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önerisi (4/92)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 221)

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, İstanbul ilinde meydana gelecek olası bir depremde yaşanabilecek kayıplara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/34261)

2.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Ertuğrul Gemisinin yapım sürecine ve gemide görev yapan personele dair bazı iddialara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/34262)

3.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Türkiye'de bulunan devlet hastanelerinin yabancı ilaç şirketlerine olan borçlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/34265)

4.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, pandemi döneminde uzaktan eğitim yapma kararı alan üniversitelerin ikinci öğretim harçlarına ve öğrenciler için gerekli teknolojik donanımın sağlanmasına yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/34266)

5.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da tarım arazisi, mera, bağ ve bahçelerin yüzde ellisinden fazlasının tek bir şahıs ya da ailenin elinde bulunduğu köy sayısına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/34346)

6.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2010, 2015, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında kamuda ve özel sektörde çalışan engelli sayılarına ve zorunlu engelli kotasına uyulmaması nedeniyle verilen cezalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/34357)

7.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, EKPSS'nin ertelenmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/34358)

8.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2002, 2010, 2015, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında nakliyecilik sektöründe faaliyet gösteren şirket ve esnaf sayısına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/34359)

9.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2019 ve 2020 yıllarında doğal afetler nedeniyle zarar gören tarım alanlarının ve hayvanların toplamı ve illere göre dağılımına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/34457)

10.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2010, 2015, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında yapılan kesme çiçek ve süs bitkisi üretim ve ithalat verilerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/34458)

11.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, yıllık ortalama eşdeğer hane halkı kullanılabilir fert geliri bakımından Türkiye'deki bölgesel eşitsizliklerin giderilmesine yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/34543)

12.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Adrasan Göleti ve Sulama Tesisleri'nin Kumluca Belediyesine devrinin iptaline ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin cevabı (7/34604)

13.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, ana faaliyetleri başka iş kolları olan şirketlere sigortacılık yapma hakkı verilmesine dair yönetmelik değişikliğine ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın cevabı (7/34654)

20 Ekim 2020 Salı

BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.00
BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ
KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)
-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşimini açıyorum. (x)
Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV.- ÖLÜM,SAYGI DURUŞU VE TAZİYELER

1.- Vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan için saygı duruşu

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 27'nci Dönem üyelerimizden müteveffa İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ı kaybettik. Üzüntülerimizi ifade ederken aileleri ve sevenleri başta olmak üzere, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun ve Meclisimizin taziyelerini ifade etmek üzere siz arkadaşlarımızı müteveffanın aziz hatırasına saygı duruşu için davet ediyorum.

(Saygı duruşunda bulunuldu)

BAŞKAN – Türkiye'nin başı sağ olsun.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kayseri'nin sorunları hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'a aittir.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Kayseri'nin sorunları hakkında gündem dışı söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri takip eden aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, eskiden, sanayi, ticaret ve tarım şehri olarak anılan, Anadolu'nun parlayan yıldızı olarak bilinen Kayseri, bugün kaderine terk edilmiş, kendi yağıyla kavrulmaya çalışan, devlet yatırımlarını hak ettiği ölçüde alamayan, teşviklerden mahrum bırakılan bir şehir hâline gelmiştir. Dünyanın en eski şehirlerinden biri olan Kayseri'de altı bin yıl önceye dayanan ilk ticari belgelerin çıkarıldığı Kültepe, uluslararası ticaretin ve sanayileşmenin doğduğu yer olarak kabul edilir. Yani Kayserililer, ticaret, tarım ve hayvancılıkla altı bin sene önce tanışmışlardır. Bu kadar eski, tarihî, kültürel geçmişe ve zenginliğe sahip Kayseri ne yazık ki eski günlerini mumla aramaktadır.

Değerli milletvekilleri, Kayseri'de tüm sektörlerde bir geriye gidiş vardır. Ticaretin tarihî başkenti Kayseri'de ne yazık ki ticaret bitme noktasındadır. Krizden dolayı darda olan esnafımız, pandemi döneminde de devletten destek göremeyince elektriğe, doğal gaz ve suya peş peşe gelen zamlarla fatura, kira, kredi ve diğer giderlerini ödeyemez duruma gelmiş, bir bir kepenklerini kapatmaya başlamıştır. Sanayicinin durumu da esnaftan farksız. Mobilya sektöründeki kabiliyetimizi ve liderliğimizi kaybettik. Mobilya sanayicimiz şimdi yaşam mücadelesi veriyor. Yatırımcılar Kayseri'den bir bir kaçıyor.

Kayseri'de Temmuz 2020'deki sigortalı sayısı bir önceki aya göre yüzde 4,4 azalmıştır yani bir ayda Kayseri'de 11 bin hemşehrımız işsiz kalmıştır. Kayseri'de son aylarda imtihan vakaları da hızla artmaktadır. Öyle ki eskiden ticaretle anılan Kayseri imtihanlarla anılmaya başlanmıştır. 2019 yılı hane halkı kullanılabılır fert geliri ortalaması Türkiye'de 28.552 TL iken Kayseri 25.288 TL'yle Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Şehrimizle birlikte Kayserili de fakirleşmekte, iktidardan gerekli desteği görememektedir. Tüm bunların yanında Kayseri, resmî rakamlara göre 80 bin Suriyeliyi de sırtında taşımaktadır. Şimdi de kalıcılığı sağlamak adına Kayseri'ye Suriyeliler için özel okullar yaptırılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, iktidar, Kayseri'yi unuttu mu, cezalandırıyor mu? Nitekim ne teşvik var ne destek var ne de yatırım var. Kayseri en çok vergi ödeyen 15 şehirden biri. Kayserilinin sadece 2018 yılında ödediği 5,33 milyar Türk lirası vergi nereye gidiyor? Neden Kayseri yatırımlardan, teşviklerden bihaber, kısacası devletin imkânlarından hak ettiği ölçüde desteği alamıyor?

Değerli milletvekilleri, Kayseri Havalimanı'nı kullananlar bilir, havalimanımızın köy garajından farkı yok. "Bugün yapılacak, yarın yapılacak." derken iktidar, 2020 yılında havalimanı için sadece 10 bin Türk lirası ödenek ayırdı; yanlış duymadınız, sadece 10 bin Türk lirası.

Hızlı trende durum daha da kötü. Hızlı tren on yıldan fazla süredir Kayseri'nin gündeminde, bakanlar söz verdi gitti, milletvekilleri söz verdi gitti, Cumhurbaşkanı defalarca söz verdi gitti. Mevcut tren hattı gibi hızlı tren doğrudan Kayseri'den geçebilecekken Yozgat Yerköy'den kılçık hatla bağlanabilirsek kendimizi şanslı sayacağız. Otoban hikâyemiz de aynı, hızlı, trende olduğu gibi Kayseri'ye doğrudan otoban yapılmasını geçtik, Niğde otobanına kılçık hatla bağlanabilirsek kendimizi yine şanslı sayacağız ama o da yok.

Değerli milletvekilleri, Kayseri Erciyes'i, Soğanlı ve Koramaz Vadileri, Kapuzbaşı Şelaleleri, Palas Tuzla Gölü, sazlıkları, tarihî kalesi ve diğer tarihî ve doğal güzellikleriyle bir turizm şehri olmaya adayken turizm teşviklerinde adımız bile anılmıyor. "Altyapımız var." deyip yerli otomotive talip oluyoruz, dikkate alınmıyoruz. Savunma sanayisi konusunda hevesimizin ötesine sahibiz, 1926'da uçak üretmiş; Anatamir, Hava İkmal, ASPILSAN, TAKSAN, Sümerbank Fabrikası gibi değerleriyle gerekli altyapıya sahip, potansiyeli olan bir Kayseri var ama yatırım yapan bir hükûmet yok.

Değerli milletvekilleri, yıllar içerisinde Kayseri'de tarım ve hayvancılık sektörü de sekteye uğramıştır. Tarım alanı büyüklüğü olarak Türkiye'de 6'ncı sırada olan şehrimiz, tarım sektörünün gayrisafı yurt içi hasılası içindeki il sıralamasında ancak 17'nci sırada yer alabiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayalım.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – İlimizin yüz ölçümünün yarısına yakını tarım alanı iken bu topraklardan hemşehrilerim para kazanamıyor. Kayserili çiftçi toprağını terk ediyor çünkü destek yok, teşvik yok, yatırım yok. Sadece yüzde 14'ü sulanabilmektedir. Neden? Çünkü yıllardan beri büyük sulama projeleri hâlen tamamlanamamıştır.

Develi 2'nci Merhale, Bahçecik, Yamula Barajlarından toprağa su verilsin diye çiftçi yıllardır bekliyor. Ne zaman bitecek diye Bakanlığa sordum, ödenek yetersizliği gerekçesiyle tarih bile verilemiyor.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ona değil, bana sorman lazım.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, sonuç olarak Kayseri, AKP'ye kurulduğu günden beri en çok desteği veren şehirlerden biri olmasına rağmen karşılığını bir türlü alamamıştır. Bu yüzden ilk seçimlerde Kayserili AKP'ye "Yeter artık, yok öyle yağma." diyerek bunun hesabını soracaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Bursa'nın sorunları hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Altaca Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli Divan üyeleri, ekran başında bizi izleyen bütün yurttaşlarımız; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bursa'mızın sorunlarını anlatmak üzere burada bulunuyorum. Aslında beş yıl önce de Bursa'nın sorunlarını anlatmıştım, bir yıl önce de anlatmıştım. Dönüp o konuşmalarına baktığımda Bursa'nın bu sorunlarının birçoğunun hâlâ çözülmemiş olduğunu gördüm; o yüzden, değil beş dakika, beş yüz dakika konuşsak maalesef Bursa'nın sorunlarını anlatmaya yetmez. Bitmeyen projeler, kuruyan göletler, çevre katliamları, kirli akan ve sanayi atıklarıyla kirlenen sular, bu zehirli sularla maalesef sulanan tarlalar ve sağlık sorunları Bursa'nın hiç bitmeyen sorunları.

Evet, Bursa'nın da bir hızlı tren projesi var, 2016 yılında biteceği söylenmişti. Burada da defalarca dile getirdik, belki hepiniz ezberlediniz ama en son, bütün ihale bedeli ödenmiş olmasına rağmen, daha yakın zamanda yeniden bir ihaleye çıkıldı ve yağlı ballı ihalelerle, vergi istisnalarıyla Bursalılar hâlâ hızlı trenin bitmesini bekliyor, Godot'yu bekler gibi hızlı treni bekliyorlar. Verilen tarihler hiçbir zaman tutmuyor maalesef.

Bursa'nın diğer en önemli sorunlarından biri trafik. Trafikle ilgili ne yapıldıysa, yoğun göç sebebiyle de Bursa'nın trafik problemi çözülemedi. Bir T2 hattı gerçekleştirildi terminale ve mevcut hafif raylı sistemle entegrasyonu dahi sağlanamayacak şekilde bir teknik altyapıya sahip. Onun da ihale bedeli tamamen ödenmiş olmasına rağmen verilen tarihte, 2018'de bitecekti, bitmedi; yine yeni ihalelerle bitmesi bekleniyor.

Kış aylarında özellikle Bursa'nın hava kirliliği sorunu çok ön plana çıkıyor ve yapılan bilimsel çalışmalar erken ölümlere sebebiyet verdiğini gösteriyor; bunun da en önemli sebeplerinden biri dağıtılan kalitesiz kömürler. Bu dağıtılmayacaktı ama maalesef geçen günlerde de kömür dağıtımıyla ilgili fotoğraflara rastladık.

Bursa Türkiye'nin 4'üncü büyük şehri değerli arkadaşlar. Türkiye'nin dört bir yanından milletvekili arkadaşlarımız var ve Bursa'ya da geliyorsunuz. Nasıl geliyorsunuz, uçak kullanabiliyor musunuz? Kullanamıyorsunuz. Bursa'nın hâlâ işlemeyen bir havaalanı var ve İstanbul'a uçakla gelip oradan araçla Bursa'ya geçmek zorunda kalıyorsunuz.

Bursa'nın "Yeşil Bursa" unvanı vardı, çok güzel bir silüeti vardı. Hani son dönemde moda oldu ya "Nasıl başladı, nasıl gidiyor?" diye, ben de bir onu göstereyim yani bu hâlâ devam ediyor: Bu, Bursa'nın silüetiydi "Nasıl başladı, nasıl gidiyor?" Uzaydan bile görülen TOKİ'yle Bursa'nın maalesef çarpık bir şekilde kentleşmeyle, yapılaşmayla karşı karşıya kaldığını görüyoruz.

Bursa'nın Keles ilçesinde Kocayayla, tarihimize şahitlik etmiş, padişahlarımızı ağırlamış, Osmanlı'nın kuruluşuna şahitlik etmiş büyük bir yayla. 2016 yılında orada yüzlerce ağaç kesildi; gözlerimin önünde kesildi, o görüntüleri hâlâ hatırladıkça gerçekten içim titriyor. Ve orası için soru sorduğumuzda Sayın Tarım Bakanı dedi ki: "Biz, tarımsal sulama amacıyla bunları kesiyoruz ve gölet yapacağız." İşte bu ağaçlar kesilirken "Nasıl başladı, nasıl gidiyor?"

Sonra ne oldu? Geçen gün gittiğimde, Kocayayla'da betonla, demirle bir yapılaşmayla karşılaştık. Betona ve demire gömülmüş bir Kocayayla maalesef. Ve işin acı tarafı ne biliyor musunuz? Ağaçlar kesilerek oraya bir gölet yapıldı -yapılmaya çalışılıyor daha doğrusu diyeyim- yakınında, oraya çok uzak olmayan bir yerde aslında bir gölet vardı, Baraklı Göleti "Nasıl başladı, nasıl gidiyor?" Gölet kurudu değerli arkadaşlar. Bir yandan gölet yapmaya çalışırken diğer yandan Bursa'da göletler kuruyor.

Bu, ilk değil üstelik, daha önce de göstermiştik, Gemlik Fevziye köyünde kuruyan bir gölet yine sizin devriktidarınızda gerçekleşti. Bursa'da 103 kilometre akıp 55 köyden geçen, şehrin içinden geçen, Marmara Denizi'ne akan bir Nilüfer Çayı var. Birçok yerde bu çayla tarım alanları sulanıyor. Daha yakın bir zamanda yine Karacabey'de İnkaya köyüne gittim. Bu çay, zifirî karanlık, kapkara, katran karası bir şekilde akıyor ve inanılmaz bir şekilde kokuyor; köylüler hiçbir yerde nefes alamıyorlar, gece uyuyamıyorlar. Gözümün önünde bu suyun içinde kimyasallar fukur fukur kaynıyordu ve maalesef, bu suyla tarlalar sulanıyor ve insanlar zehirleniyor, bu yıllardır böyle. Yıllardır şehrin içindeki koku, köylerden geçen koku... Ama hâlâ sanayi denetlenmiyor, arıtmalar denetlenmiyor ve böyle akıp gidiyor, insanlar zehirleniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Gürsu, Kestel, Yenişehir, Karacabey, bütün bu ovalar, Kocasu'dan tutun Mandıras Deresi'ne kadar, Yenişehir'deki Boğazköy Barajı'na kadar hepsi zehirli. İşte, geçen sene Boğazköy'de gerçekleşen binlerce balık ölümü. Bu sene yapılan ölçümlerde de o sudaki oranların normalin çok çok üstünde olduğunu biliyoruz ve maalesef, burada yetişen ürünleri Bursalılar yiyorlar.

Aslında şunu da iddialı bir şekilde söyleyeyim: Biraz denetim yapılsa; sağlıklı bir çevrede, sağlıklı bir havada, sağlıklı bir suyla insanların yaşam olanakları sağlansa o sağlığa yapılan harcamalarla aslında bütçe açığı bir nebze olsun giderilebilir diye düşünüyorum.

Yine, Bursa Kestel'de, Kestelliler yıllardır üniversite bekliyorlar değerli arkadaşlar, kamulaştırmalar yapıldı vesaire, vesaire. En son ne oldu biliyor musunuz? Kestel'e cezaevi götürmeye çalışıyor yöneticiler hem de mera alanına, Kestel'in Soğuksu köyünde -bizzat gittim, gördüm- hayvanların otlatıldığı mera alınana cezaevi yapılmak isteniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Son olarak şunu söylemek isterim: Covid nedeniyle Bursa'da yüzde 35 bir artış olduğunu Sayın Bakan açıkladı. Bunun sebeplerinin de Bursalılara açıklanmasını ve çözümlerinin bir an önce yerine getirilmesini de buradan, tekrar Bursalılar adına dile getiriyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Aliya İzzetbegoviç'in vefatı münasebetiyle söz isteyen Konya Milletvekili Halil Etyemez'e aittir.

Buyurun Sayın Etyemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Aliya İzzetbegoviç'in 17'nci ölüm yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ETYEMEZ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle İstanbul Milletvekilimiz, yol arkadaşımız Markar Eseyan'ı kaybetmenin derin üzüntüsünü yaşıyoruz. Ailesine ve yakınlarına bir kez daha başsağlığı ve sabır diliyorum.

Değerli milletvekilleri, kararlı bir mücadele adamı, cesur ve bilge bir insan olan Aliya İzzetbegoviç'i ebediyete irtihalinin 17'nci seneidevriyesinde rahmet ve duayla anıyorum.

Aliya'nın halkı için verdiği mücadelesine, cesaretine, bilgeliğine ve sarsılmaz imanına hep birlikte şahitlik ettik. Aliya'nın tarihe damga vurmuş bir şahsiyet olarak tefekkürüne, aksiyonuna ve eylem adamı kimliğine daha yakından bakmaya, onu anlamaya çalışmalıyız; çünkü Aliya sadece bir siyasetçi değildir. O, Müslüman olduğu için zindanlara atılan bir mütefekkindir; o, İslam dünyasının derterini kendine dert edinen aksiyon adamıdır; o, savaştan daha çok barışı önceleyen bir komutandır; o, iyi bir insan olmadan iyi bir Müslüman olunamayacağını hayatında yaşayan bilgedir; o, halkıyla bütünleşmiş, bütün halkların barışından yana bir devlet adamıdır.

Değerli milletvekilleri, Aliya'yı "Yeryüzünün öğretmeni olabilmek için gökyüzünün öğrencisi olmak lazım." söyleyişinin derinliklerinde aramalıyız; Aliya'yı "Savaşta büyük zulme uğradınız, zalimleri affedip affetmemekte serbestsiniz, ne yaparsanız yapın ama soykırımı unutmayın çünkü unutilan soykırım tekrarlanır." nasihatıyla hatırlamalıyız. Biz, onun "Savaş ölünce değil düşmana benzeyince kaybedilir." uyarısını zihnimize kazımalıyız; biz Aliya'yı "Bayrağınıza, devletinize ve imanınıza sımsıkı sarılın." vasiyetiyle bilmeliyiz.

Değerli milletvekilleri, bir fikir ve aksiyon adamı olan Aliya, bereketli ömründe Batı'nın fikrî, siyasi ve kültürel hücumuna karşı da İslam dünyasının nasıl bir tutum sergilemesi gerektiğinin canlı temsilcisi olmuştur. Avrupa'nın "Tek dişi kalmış canavar." benzetmesini bütün yönleriyle ortaya çıkarmış, Akif'in ne kadar haklı olduğunu bizlere göstermiştir. Bosnalıları yaşadıkları her türlü acıya karşı ayakta tutan bilge lideri tanımak, inandığı ve yaşadığı değerleri her çağa taşımak hepimizin öncelikli görevi olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, 8 Ağustos 1925'te Bosna Hersek'in Samac şehrinde doğan Aliya, daha gençlik yıllarında ülkesindeki Müslüman nüfusa yönelik ayrımcılığa baş kaldıran isimler arasında yer almıştır. 1946 yılından 1949 yılına kadar hapiste kalan Aliya, 1970'li yıllarda kaleme aldığı "İslam Deklarasyonu" adlı bildirgesiyle dikkatleri üzerine çekmiştir. İslam coğrafyasındaki tüm Müslümanlara "İslam Deklarasyonu"yla hitap eden bilge lider, öncelikli olarak özgürlük, İslam düşüncesinin çağımızda yeniden canlandırılması ve yaygınlaştırılması, günümüz Müslümanlarının sorunlarının çözülmesi, Batı ile İslam dünyasının ilişkisi, yeni bir medeniyetin nasıl inşa edileceği gibi konuları bu bildirgesinde derinlemesine işlemiştir. Avrupa'nın ortasında yok olmakla karşı karşıya kalan Bosna halkı, onun bilgeliği, savaşta dahi ahlaki liderliği, askerî dehası ve medeniyet tasavvuru sayesinde zorlukları aşmış, yaşama inancını ve istiklalini kazanmıştır.

Rahmetli Aliya İzzetbegoviç "Her şey bittiğinde hatırlayacağımız şey düşmanlarımızın sözleri değil, dostlarımızın sessizliği olacaktır." demiştir. Türkiye Bosna için hiçbir zaman sessiz kalmamış, her daim Bosnalı kardeşlerimizin yanında olmuştur ve olmaya devam edecektir. 11 Temmuz 1995'te Birleşmiş Milletlerin güvenli bölge ilan ettiği Srebrenitsa'da Birleşmiş Milletler Koruma Gücü askerlerinin gözlerinin önünde gerçekleştirilen soykırımı insanlık tarihinin en utanç verici hadiselerinden biri olarak gören Türkiye, bu soykırımı en büyük tepkiyi koymuştur.

Aliya İzzetbegoviç vefatından bir gün önce Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'la yaptığı görüşmede "Siz evladifatihansınız. Onun için buralar size emanet, o emaneti koruyun." demiştir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, nasıl Bosnalı kardeşlerimizin daima yanında olmaya devam ediyorsa bugün de Azerbaycanlı kardeşlerimizin yanındadır. Savaş suçu işleyen terörist ve işgalci devlet Ermenistan, her yapılan ateşkesi sivillere saldırarak bozmuştur; Azerbaycan'da kadın, çocuk, yaşlı demeden masum sivilleri vurarak kirlî yüzünü bir kez daha göstermiştir. Ermenistan tıpkı 1992'de Hocalı'da yaptığı katliam gibi, yine cinayetlerine devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ETYEMEZ (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayınız.

HALİL ETYEMEZ (Devamla) – Bu vahşete sessiz ve seyirci kalmak insanlık suçudur. Merhum Cemil Meriç "Cinayete ses çıkarmayan canının suç ortağıdır." diyor. Türkiye olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde dün olduğu gibi bugün de yarın da daima Bosnalı kardeşlerimizin, Azerbaycanlı kardeşlerimizin ve dünyadaki tüm mazlumların yanında yer almaya devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle Bosna Hersek'in bağımsızlığı için canlarını feda eden şehitlerimize, can Azerbaycan'daki şehitlerimize ve tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, Genel Kurulu saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Taşkın...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın ailesine başsağlığı dilediğine, Azerbaycan'ın bağımsızlığının 29'uncu yıl dönümüne, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar'ı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ MKYK üyemiz, İstanbul Milletvekilimiz, değerli arkadaşımız Markar Eseyan'ın vefatı bizleri derinden üzmüştür. Vefat eden Markar kardeşimizin ailesine, sevenlerine başsağlığı diliyorum. Onun demokrasimize ve siyaset hayatımıza yaptığı katkılar asla unutulmayacaktır. Hepimizin başı sağ olsun.

Tek millet, iki devlet olduğumuz Azerbaycan'ın -18 Ekim- bağımsızlığının 29'uncu yıl dönümünü kutluyorum. Türkiye ve Azerbaycan el ele, omuz omuza her türlü tehdide karşı mücadeleye devam edecektir. Türkiye sonuna kadar Azerbaycan'ın yanındadır.

Hafta sonu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yapılan seçimde Cumhurbaşkanı seçilen Sayın Ersin Tatar'ı tebrik ediyor, hayırlı olmasını diliyorum. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın her zaman ifade ettiği gibi Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kalkınması ve Doğu Akdeniz'deki hak ve menfaatlerin korunması için verilen mücadeleyi en güçlü şekilde sürdürmeye devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

2.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Sayıştay raporlarına göre Tarım ve Orman Bakanlığının on yıldır elektrik dağıtım şirketlerinden alacaklarını almadığına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayıştayın denetim raporları yayınlandığında gördük ki Tarım ve Orman Bakanlığı on yıldır elektrik dağıtım şirketlerinden olan alacaklarını almıyor, takibini de bırakmış. Çiftçi için yararlı hiçbir işte görmediğimiz AKP'den başka bir şey de

beklemezdik. Çiftçinin borcu için en çok ihtiyaç duyduğu günlerde sulama elektrikleri kesilirken sessiz kalan Bakanlık, kendi alacakları için de sessiz. Borç, elektrik dağıtım şirketlerinin değil de çiftçinin olsaydı, esnafın olsaydı, işsiz üniversite mezunu gencin olsaydı çoktan hacizlerden haciz seçtirmiştiniz. Yandaşın borcuna af getir, dağıtım şirketlerinden alacağını unut, vatandaşa vergi bindir, haciz gönder; işte tam AKP mantığı. On yıldır alacaklarının takibini yapamayan bir Bakanlıktan vatandaşa fayda gelir mi, böyle bir Bakanlık olabilir mi? Çiftlik bile böyle yönetilmez, batır. Tarım ve Orman Bakanlığı hiçbir işe yaramıyor, ne işe yarıyor söyleyeyim: Tarım ürünleri ithalatını yandaş şirketlere paylaştırmaya yarıyor.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

3.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, vefatının seneidevriyesinde Aliye İzzetbegoviç'i rahmetle yâd ettiğine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, bugün insafsız bir şekilde İslamofobi maskesi arkasında İslam düşmanlığı yapan Avrupa'nın ortasında bir bilge Aliye İzzetbegoviç diyor ki: "Ben bir Müslüman'ım ve öyle kalacağım. Kendimi dünyadaki İslam davasının bir neferi olarak telakki ediyorum ve son günlerime kadar da böyle hissedeceğim çünkü İslam benim için güzel ve asil olan her şeyin diğer adı, dünyadaki Müslüman halklar için daha iyi bir gelecek vaadinin ya da umudunun, onlar için onurlu ve özgür bir yaşamın, kısacası, benim inancıma göre, uğrunda yaşamaya değer olan her şeyin adıdır." Net bir tarif ve gelecek nesillere muazzam bir fikrî yol haritası. En zor zamanda bile içinde yeşeren aydınlık yarınları, "Bizi toprağa gömdüler ama tohum olduğumuzu bilmiyorlardı." ifadesi, ölmeden gerçeğe doğulamayacağını haykırıyordu. Sadece Bosna tarihinde bir özne olarak kalmayacak, özgürlük mücadelesini, barış için savaşmayı, mütevazılığına sığdırdığı bilgeliği dünya tarihine miras olarak bırakacaktı. Vefatının seneidevriyesinde rahmetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kasap...

4.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Tavşanlı ilçesinin bazı mahallelerinde yollarla ilgili sıkıntı olduğuna, Tavşanlı Belediyesinin küçük esnafı altyapısı tamamlanmamış yeni sanayi sitesine taşınmaya zorladığına, Aliya İzzetbegoviç'i rahmetle andığına ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tavşanlı ilçemizde mahalle olan köyler çok ciddi sıkıntı içinde; belediye yolları yapmıyor. Çardaklı, Dedeler, Domaniç yolları perişan vaziyette. Tavşanlı Belediyesi şu zor pandemi şartlarında küçük sanayi esnafını zorla, tehditle altyapısı tamamlanmamış yeni sanayi sitesine taşınmaya zorluyor. Orman kanunlarıyla değil, rızayla ve adil bir şekilde taşınmanın gerçekleşmesi, kentsel dönüşümün bu şekilde yapılması gerekiyor.

"Size ait olmayan şeyleri almayın, güçsüzlere yardım edin ve ahlak kurallarına uyun. Unutmayın ki sonsuz iktidar yoktur, herkes er veya geç milletin ve sonra da Allah'ın huzurunda cevap verecektir, hesap verecektir." diyen bilge kral Aliya İzzetbegoviç'i rahmetle anıyorum.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

5.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Osmaniye ilinin ülke ekonomisine katkısını her geçen gün artırdığına ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Muhalefet partisi temsilcisinin Sayın Devlet Bahçeli üzerinden seçim bölgem Osmaniye'yle ilgili söylemiş olduğu sözlerle bir açıklama getirmek istiyorum.

Hemşehrimiz Sayın Devlet Bahçeli hem Osmaniye'nin hem de Türkiye'nin önemli devlet adamlarındandır. Osmaniye şehitler diyaridir; ekme ile vatan imtihanına girerse tercihi vatandır.

Osmaniye ilimiz 18,3 milyar TL gayrisafi yurt içi hasılayla 2019 yılında Türkiye'nin en büyük 37'nci ekonomisi, en fazla ihracat yapan 31'inci ildir. Türkiye genelinde en fazla büyüyen 2'nci il olmayı başararak büyüyen ve güçlenen Türkiye ekonomisine katkısını her geçen gün artırmaktadır. Osmaniye'miz 2018 ve 2019 yıllarında olduğu gibi bu yıl da sanayiye dayalı elektrik tüketiminde Adana, Hatay ve Kahramanmaraş illeri arasında 1'inci olmuştur.

Buradan muhalefet temsilcisine sesleniyorum: Haddinizi bilin, bir türlü bitmeyen kendi iç işlerinize yoğunlaşın. Seçimler Anayasa'da belirtilen sürede yapılacaktır. Osmaniye ve Türkiye ekonomisi size rağmen Cumhur İttifakı'yla büyüyerek yoluna devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal...

6.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Suudi Arabistan'ın 1 Ekim 2020 tarihinden itibaren Türk mallarına ambargo uyguladığına, Suudi Arabistan'da yaşayan Türk vatandaşlarının can ve mal güvenliğiyle ilgili bir girişimde bulunulup bulunulmadığını Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

3 milyar dolarlık ihracat pazarımız olan Suudi Arabistan 1 Ekim 2020 tarihi itibarıyla Türk mallarına ambargo uygulamaya başladı. Bununla yetinmeyen Suudi devleti, Türkiye dışından ülkelerine gelse dahi Türk mallarının alınmaması ve tüketilmemesi konusunda en üst düzeyden devlet kampanyası başlattı. Öyle ki Suudi prensleri kampanyaya katılarak tanıtım filmleri dahi çekmektedirler. Suudi Arabistan'da çoğunluğu Hataylı hemşehrilerimiz olmak üzere çok sayıda işçimiz ve çok sayıda iş yeri sahibi vatandaşımız da bulunmaktadır. Geldiğimiz noktada vatandaşlarının çalışma özgürlükleri tehdit altında olmakla birlikte, can ve mal güvenlikleri de büyük oranda tehlikeye girmiştir.

Sayın Dışişleri Bakanına sesleniyorum: Suudi Arabistan Hükûmeti nezdinde bir girişimde bulunuldu mu? Vatandaşlarımızın güvenliğiyle ilgili ne gibi önlemler alındı? Bu konuda vatandaşlarımıza neden bir an önce bir açıklama yapıyorsunuz? Bu konu derhâl çözülmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Demir...

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın yakınlarına başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye aşığı, milleti için canla başla çalışan, yaşadığı toprakları sevdası gören, beyefendiliğiyle, kibarlığıyla inandığı değerler uğruna sorumluluk almaktan geri durmayan değerli dost, entelektüel bir insan; ciddi konulara bile esprili yaklaşımlarıyla gülümseyen ve gülümsetebilen, bu coğrafyanın değerlerine sonsuza kadar bağlı, demokrasi ve mücadele adamı bir insan; saldırmadan, kırmadan dökmeden son derece iyi bir üslupla düşüncelerini ifade edebilen, üreten bir İstanbul beyefendisi, değerli bir dava arkadaşımız, MKYK üyemiz, İstanbul Milletvekilimiz Markar Eseyan'ı genç yaşta kaybetmenin üzüntüsünü yaşıyoruz.

Yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı, sabırlar diliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

8.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, vefat eden Markar Eseyan'ı ve vefat yıl dönümünde Aliya İzzetbegoviç'i saygıyla andığına ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Müteveffa Markar Eseyan'ı ve vefatının yıl dönümünde Aliya İzzetbegoviç'i saygıyla anıyorum.

Öğütleri gönüllerde yer eden Aliya İzzetbegoviç şöyle der: "Kur'an edebiyat değil hayattır dolayısıyla ona bir düşünce tarzı değil, bir yaşam tarzı olarak bakılmalıdır. Yeryüzünün öğretmeni olabilmek için gökyüzünün öğrencisi olmak lazımdır. Hukuk, benim için, mesleğim olmanın ötesinde, inanç, hayat tercihim ve hayat felsefemdir. Devletsiz bir millet boşluğa düşer, rüzgârda savrulup gider. İyi insan olmadan iyi Müslüman olamayız. Hiç kimse intikam peşinde koşmamalı, sadece adaleti aramalıdır çünkü intikam sonra olmayan kötülüklerin de kapısını açar. Geçmiş unutmamalım ama oraya takılıp kalmayalım."

BAŞKAN – Sayın Sümer...

9.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Sayıştay raporlarına göre Millî Eğitim Bakanlığının Avrupa Birliği fonlarından 1 milyar 150 milyon euroluk kaynak elde ettiğine, 2019 yılı sonu itibarıyla bu kaynağın 510 milyon euroluk kısmının harcandığına, Millî Eğitim Bakanlığının hesabında bulunması gereken paranın kimlerin hesabında, nasıl işletildiğinin açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanlığı öncülüğünde Avrupa Birliği fonlarından birçok okulumuz ve öğrencimiz yararlanmaktadır. Bakanlık, Avrupa Birliği projelerinden alınan hibelerden büyük kaynaklar elde etmiştir. Sayıştay raporuna göre, yürütülen uluslararası fonlardan sağlanan kaynağın bütçe büyüklüğü 1 milyar 150 milyon euro olup 2019 yılı sonu itibarıyla 510 milyon euro harcama gerçekleştirilmiştir ancak Bakanlık bütçesinden ayrı olarak elde edilen milyonlarca euroluk gelirin bankalarda açılan özel hesaplarda tutulduğu ifade edilmektedir. Bu hesapların sayılarına, türlerine ve büyüklüklerine ilişkin veri bulunmamaktadır.

Bakanlığın hesabında bulunması gereken paranın kimlerin hesabında, ne şekilde değerlendirildiği bilinmiyor. Binlerce öğrencimiz tablet, internet ve eğitim araçlarına ulaşım sıkıntısı çekerken, öğretmenlerimize zar zor ek ders ücreti ödenirken, okullarımızın ihtiyaçları karşılanamazken Millî Eğitim Bakanlığı milyonlara euronun kimlerin hesaplarında nasıl işletildiğini derhâl açıklamalıdır.

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

10.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, ithal edilen canlı hayvanlardan bulaşan üç gün hastalığından dolayı büyükbaş hayvan üreticilerinin sıkıntı yaşadığına ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, ithal edilen canlı hayvanlardan bulaşan üç gün hastalığından dolayı büyükbaş hayvan üreticileri çok büyük bir sıkıntının içinde. Hayvanlar bir bir ölüyor. Ülkede binlerce hayvan telef oldu ve hiçbir önlem yok. Hayvan üreticisi mağdur, yok oluyor, dertlerine çare bulamıyorlar. Hayvanlarını kesime göndermek istiyorlar, ortada ne Et ve Süt Kurumu var ne de özel sektör; hayvanlarını kestirecek kesimhane bulamıyorlar. Besi çiftliklerinde, ahırlarda virüs üreticisi perişan ediyor, binlerce hayvan ölmüş, telef oluyor fakat yetkililerden ses seda yok. Üretici bu hâldeyken yönetici olduğunu iddia edenler, merak ediyorum, acaba utanıyorlar mı?

BAŞKAN – Sayın Köksal...

11.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili merkez Dairecep, Kasımpaşa, Fakıpaşa, Sümer Mahalleri ile Mecidiye Mahallesi'nin bir bölümünün kentsel dönüşüme alınmasından kaynaklanan sorunlara ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Seçim bölgem Afyonkarahisar ili Merkez Dairecep, Kasımpaşa, Fakıpaşa, Sümer Mahalleleri ve Mecidiye'nin bir bölümü kentsel dönüşüme sokulmuştur. Söz konusu yerlerde evleri olan hemşehrilerime sadece arsa bedeli ödeneceği ve konut almak isterlerse, arsa bedeli düşürüldükten sonra kalan kısım için para ödeyecekleri, eğer bu lüks konutlardan alamazlarsa Gökçe Mahallesi'ne yapılacak 3 bin konuttan on beş yıl taksitle alabilecekleri söyleniyor. Ayrıca, kentsel dönüşüm ofisinde "anket" adı altında hemşehrilerimize sözleşme imzalatıldığı iddiaları da ortalıkta dolaşmakta.

Bu mahallelerde yaşayan insanlar dar gelirli vatandaşlar. Dolayısıyla kirada kalmaları veya evlerinin karşılığında yapılacak lüks konutlardan yahut sosyal konutlardan taksitle ev sahibi olmaları mümkün değil. Biz diyoruz ki: Birilerine rant sağlamadan önce, lütfen, bu mahallelerde yaşayan dar gelirli hemşehrilerimi düşünün. İnsanları evinden edip üzerine mağduriyet yaşatmaya kimsenin hakkı yok.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

12.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Uşaklı çiftçilerin Uşak Şeker Fabrikasından direkt olarak küspe alabilme olanağının tekrar sağlanmasını istediğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanının dikkatine: Uşak Şeker Fabrikasını, Türkiye'nin ilk şeker fabrikasını Uşaklılar kurmuştur ve de Uşaklıdır, Uşaklı çiftçindir. Uşak Şeker Fabrikasında üretilen yaklaşık 70 bin ton küspe, melas yine Uşaklı çiftçindir. Her nasıl oluyorsa yarısı başka firmalara peşkeş çekiliyor ve de çiftçi 240 TL'ye fabrikadan küspeyi direkt alabilecekken maalesef, bu firmalar 260 TL'ye çiftçimize küspeyi satmaktadır. Yani birilerine bir rant olayı gerçekleşmektedir, birileri zenginleştirilmektedir.

Ben buradan tekrar Tarım ve Orman Bakanına sesleniyorum: Uşaklı çiftçinin hakkı olan küspesini kendisinin direkt fabrikadan almasını; bu olanağı tekrar sağlayın diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

13.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Aliya İzzetbegoviç'i rahmetle andığına, TYP kapsamında görev yapan güvenlik görevlilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

"Her şeye kadir olan Allah'a yemin ederim ki köle olmayacağız." sözüyle hatırlayacağımız bilge kral Aliya İzzetbegoviç'i rahmet ve saygıyla anıyorum.

"Üç ay, yirmi dört ay" kuralına takılan, sürekli değil süreli çalışan, TYP kapsamında görev yapan güvenlik görevlilerimiz mağduriyet yaşamaktadır. Geçici iş pozisyonlarında çalışan bu emektar ve tecrübeli güvenlikçiler geçimlerini sağlama, ailelerinin nafakasını temin etme, temel ihtiyaçlarını karşılama noktasında sorunlar yaşamaktadır. Mağduriyetler yasal zeminde acil çözüme kavuşturulması gereken önemli bir sorun olmaktadır. Bu kapsamda, güvenlik görevlilerimizin sürekli işçi statüsüne kavuşturulmaları beklenti hâline gelmiştir. TYP'liler bizden müjdeli bir haber beklemektedir. Sorunlarını çözüp, mağduriyetlerini giderelim.

Saygıyla selamlıyorum.
BAŞKAN – Sayın Filiz.

14.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz’in, buğday üreticisinin desteklenmesi ile yerli ve millî bir tarım politikasıyla fırıncı esnafının sorunlarının çözüleceğine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Un fiyatlarının son bir yıl içinde rekor artışı, fırıncı esnafının belini büküyor. Gaziantep Oluşum gazetesinin haberinde, Gaziantep’te binin üzerinde pide fırını olduğu ve esnafın çok zor ayakta durduğu vurgulanarak, unun çuvalına bir yıl içerisinde 6 defa zam geldiği ve şu anda unun çuvalının 140 liraya yükseldiği belirtilmektedir. Bu yükselişin en önemli nedenlerinden birisi, buğday ekim alanlarının azalmasıdır. 2016 yılında 92 milyon dekar olan ekim alanının 2020’de 62 milyon dekara düşmesi ve yaklaşık 10 milyon ton buğday ithal edilmesi, ithal buğdayın tonunun 260 dolara kadar yükselmesi un fiyatlarının, dolayısıyla fakir fukaranın temel gıda maddesi ekmeğın pahalalanmasına neden olmaktadır.

Buğday üreticisinin desteklenmesi ve yerli ve millî bir tarım politikasıyla bu sorunların çözüleceği kanaatiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arık.

15.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık’ın, UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi’ne alınan Koramaz Vadisi’nde taş ocağı kurulacağına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir Kızıldere atasözü “Son ırmak kurduğunda, son ağaç yok olduğunda, son balık öldüğünde; beyaz adam, paranın yenilmeyen bir şey olduğunu anlayacak.” diyor. Ama görülen o ki Adalet ve Kalkınma Partisi son ağacı yok edene kadar durmayacak.

Türkiye’nin dört bir yanında rant için doğayı katleden Adalet ve Kalkınma Partisi UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi’ne alınan Koramaz Vadisi’nde taş ocağı kuruyor. Çalışmaların yer altı şehirleri de dâhil birçok yere zarar vereceğini söyleyen Subaşı Mahallesi Muhtarı Ali Purnak “Bizim burada maden istemememizin sebebi şu: Zaten sol tarafımızda yeterli sayıda maden ocakları var. Büyük Bürgünz tarafında da çalışma yaptılar ve mera olarak bir tek burası kaldı; hayvancılığımız, tarım arazilerimiz, su kaynaklarımız bu vadide.” diyor. Yani “Hayatımızı karartmayın.” diyor.

Buradan Büyükşehir Belediye Başkanına sesleniyorum: Doğayı katletmekten vazgeçin, insanların hayatını karartmayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

16.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere’nin, tüm muhtarların Muhtarlar Günü’nü kutladığına, muhtarların pandemi sürecinde yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi için yasal çalışmaların bir an evvel yapılmasını istediklerine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İktidar tarafından hakları verilmeyen, hizmet için ihtiyaçları tam olarak karşılanmayan, millete hizmet yarışında daima en önde savaşan, zor şartlarda hizmet vermeye çalışan, Adıyaman başta olmak üzere Türkiye’nin her tarafında büyük bir özveriyle çalışan tüm muhtarlarımızın Muhtarlar Günü’nü kutluyorum.

Ülkemizin her yerinde, pandemi ve hayat pahalılığı nedeniyle muhtarlarımız büyük bir mağduriyet yaşamaktadırlar, hizmet veremeyecek duruma gelmişlerdir. Buradan Cumhurbaşkanına ve iktidara açıkça çağrıda bulunuyorum: Muhtarlarımızın ekonomik şartlarını bir an evvel düzeltin, ekonomik kriz karşısında maaşları eriyen, alım gücü biten muhtarlarımızın ekonomik şartlarını düzeltin, muhtarlarımızın ihtiyaçlarını karşılayacak yasal çalışmalarını bir an evvel çıkarın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

17.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın’ın, vefat eden Gazeteci Bekir Coşkun’u rahmetle andığına, iktidar partisini Erzurum’da çiftçi, esnaf ve KOBİ’lerin yaşadığı sorunları çözmeye davet ettiklerine, muhtarların pandemi ve hayat pahalılığı nedeniyle yaşadıkları sorunların çözülmesi için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a ve iktidara çağrıda bulunduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önceki gün kaybettiğimiz usta kalem Bekir Coşkun’u rahmetle anıyor, basınımızın ve ulusumuzun başı sağ olsun diyorum.

Önceki gün, Genel Başkanımızın görevlendirmesiyle üç gün süreyle Erzurum’daydık. Erzurum’da tablo vahim; çiftçi, esnaf ve KOBİ’ler çok zor durumda. Özellikle, esnafın siftoh yapamadığını, çiftçinin ise şu dönem, pancar ekim sürecinde, 25 Eylülde toplamaya başladığı pancarın neredeyse yirmi beş gündür hâlâ tarlada olduğunu ve fiyatının açıklanmadığını görmüş bulunmaktayız ve pancar kooperatifinin girişinde de bir tabloya rast geldik maalesef, peşin alırsa 100 lira olan ürünü hasatta satın alırsa 120 liraya kadar çıkıyor ve yüzde 20’lik bir vade farkıyla çiftçi borçlanmaya sürükleniyor.

Erzurum’dan bu kadar oy alan iktidar partisini bir an önce bu sorunları çözmeye ve Erzurum’la ilgilenmeye davet ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Çalık...

18.- Malatya Milletvekili Öznur Çalık’ın, vefat eden Markar Eseyan’ın ailesine ve Türkiye Büyük Millet Meclisine başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerim; İstanbul Milletvekilimiz, çok değerli insan Markar Eseyan kardeşimizi kaybetmenin derin üzüntüsü içerisindeyiz. Gazi Meclisimize, ailemize, sevenlerine sabırlar ve başsağlığı diliyorum.

Bizler Markar’ı güler yüzüyle, samimiyetiyle, yüreğindeki o naif bakışıyla biliriz. Hepimiz onun cesaretine, nezaketine, samimiyetine şahidiz. Eminim ki şu anda burada bulunan hepimizin hayatına, kalbine, vicdanına o naifliğiyle bir şekilde dokunmuştu. O, ailemizden biriydi ve gerçek bir dosttu; aynı zamanda ülkemiz için çok kıymetli bir değerdi, gerçek bir vatanseverdi, hem millî hem de yerliydi. Türkiye aşığiydi, bu topraklara ve ülkesine, liderine, dostlarına, ailesine gönülden bağlıydı. Biz Markar’ı entelektüelliğiyle, bilgi birikimiyle, onuruyla, cesaretiyle biliriz. O, her zaman doğru bildiğini söyledi, her zaman dik durdu.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

19.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’in, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan’a Allah’tan rahmet dilediğine, hayatını kaybeden Gazeteci Bekir Coşkun’un ülke insanına, gazetecilik mesleğine, demokrasiye, basın özgürlüğüne katkılarını unutmayacaklarına ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genç yaşta kaybettiğimiz gazeteci yazar, mevkidaşımız Sayın Markar Eseyan'a Allah'tan rahmet , ailesine ve AK PARTİ Grubuna başsağlığı diliyorum.

Yine bu hafta sonu, gazeteciliğin duayen isimlerinden birini, sevgili Bekir Coşkun'u da kaybettik; bugün son yolculuğuna uğurladık. Bekir Coşkun, gazetecilik hayatı boyunca kalemini hiçbir zaman eğip bükmedi; sadece işçinin, çiftçinin, emeklinin, esnafın, gencin, kadının, fakirin fukaranın yani tüm insanımızın sesi olmakla kalmadı, yuvasız kuşun, sahipsiz köpeğin de sesi oldu. Pako'yu, Postal'ı ve daha nice can dostu hayvanları bize ve evlatlarımıza sevdirdi. Rant uğruna feda edilen dağları, ovaları, ırmakları, denizleri anlattı hep.

Bu ülkeye, bu ülkenin insanına, gazetecilik mesleğine, demokrasimize, basın özgürlüğüne katkılarını hiçbir zaman unutmayacağız.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

20.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kandıra ilçesinde tıbbi ve aromatik bitkiler işletme merkezi kurulması için TÜBİTAK ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesi arasında imzalanan projeyle ilçe ekonomisine beş yılda 28 milyon TL katkı sağlanacağına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Saygıdeğer milletvekilleri, geçen hafta, Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin ekoturizm konusunda yaptığı çalışmalardan, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Üretim Teşviki Projesi'ni başlattığını söylemiştim.

9 Ağustos günü Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde tıbbi ve aromatik işletme merkezi kurulması için TÜBİTAK ile Kocaeli Büyükşehir Belediyesi arasında iş birliği protokolü imzalandı. Türkiye'ye örnek olacak bu proje için Kocaeli Kandıra ilçemiz pilot bölge olarak seçildi. İlk aşamada 81'i erkek, 7'si kadın olmak üzere 88 üreticiyle anlaşma imzalandı; çiftçiye üretici desteği ve beş yıl boyunca da alım garantisi verilmektedir. Proje, ilçe ekonomisine beş yılda 28 milyon TL katkı sağlayacaktır. Yakın kaynaklarla birlikte ekonomik büyüklüğünün 80 milyon TL'ye ulaşması bekleniliyor.

Çiftçilerimize hayırlı kazançlar diliyor, büyükşehir belediyemizi tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

21.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir ili Efemçukuru altın madeninde ağır metal kirliliğine neden olduğunun ortaya çıktığına ve 16 Ekim 2020'de yeni bilirkişi incelemesi yapıldığına ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İzmir Efemçukuru'nda sekiz yıldır çalıştırılan altın madeninin daha ilk yıllarında ağır metal kirliliğine neden olduğu ortaya çıkmıştı. Kirlilik nedeniyle açılan davada 16 Ekim 2020'de yeni bilirkişi incelemesi yapıldı. İnceleme esnasında içeriye alınmayan çevre örgütleri ve meslek odaları adına açıklama yapan Avukat Arif Ali Cangı: "Davacı olmamıza rağmen içeriye alınmadık. Bilirkişi heyeti önceki heyetle aynıydı. Dava Danıştaya gidecek ama maden çalışmaya devam edecek. Çamlı Barajı bu maden yüzünden yapılmıyor oysa yapılmış olsa Gördes'ten su getirilmesine gerek kalmayacak. Maden yer altı sularını, Çamlı ve Tahtalı Barajı'nı da etkiliyor ve kirliliyor. İzmir'i zehirlemeyin madeni kapatın."

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

22.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ı kaybetmenin üzüntüsü içinde olduklarına, Sivas ili merkez, Ulaş, Altınyayla, Şarkışla, Kangal, Yıldızeli, Gürün ilçelerinde yaşanan don, sel ve doludan etkilenen çiftçilere 8 milyon TL ödendiğine ilişkin açıklaması

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, hemşehrim, güzel insan, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Markar Eseyan'ı kaybetmenin üzüntüsü içerisindeyiz, milletimize başsağlığı diliyorum.

Sivas ilimiz merkez Ulaş, Altınyayla, Şarkışla, Kangal, Yıldızeli ve Gürün ilçelerimizde bitkisel üretim yapılan alanlarda ve bazı hayvancılık işletmelerinde don, sel, dolu ve yıldırım düşmesi sonucu meydana gelen hasarlar sonucunda etkilenen çiftçilerimize, 1.124 çiftçimizin hesaplarına 16 Ekim 2020 Cuma günü 8 milyon TL yatırılmıştır.

Çiftçilerimize tekrar geçmiş olsun diyor, başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Birileri konuşacak, AK PARTİ çalışacak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut...

23.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, yaşanan pandemi döneminde tarımın insanlığın en temel gereksinimi olduğunun bir kez daha görüldüğüne, yanlış politikalar sonucunda ülkenin ithalatçı konumunda olduğuna, desteğe ihtiyacı olan çiftçiye uygun bir destek paketi hazırlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, coronavirus döneminde bir kez daha görülmüştür ki tarım, insanlığın temel gereksinimi açısından en stratejik sektör olmaya devam ediyor. Üreten toplumların üretmeyen ve tarımda dışa bağımlı ülkelere oranla içi rahat ama AKP'nin yanlış politikaları nedeniyle ülkemiz net ithalatçı konumunda bulunuyor. Sadece 2019 yılında ülkemizin tarım dışı ticaretinde yaklaşık 4 milyar dolar açık verildi. Buğdaydan pamuğa, soyadan ayçiçeğine tarımda Türkiye de maalesef dışa bağımlı konumda.

Tek adam rejimi üreticilerimizi ve ülkemizi ithalat darboğazından kurtaracak adım atmıyor. Şimdi, kur ve faizlerdeki yükselişle birlikte fahiş oranda artan tarımsal girdi maliyetleri çiftçimizin belini daha da bükcek. Salgın döneminde ertelenen krediler, SGK ve vergi ödemeleri kasım, aralıkta yapılacak.

Finansmana erişimde ve borçlarını ödemek için desteğe ihtiyacı olan çiftçilerimizin sesini duyun, uygun bir destek paketi hazırlayın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

24.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, sadece Mersin ilinde değeri 300 milyon liraya yakın aracın yediemin depolarında çürümeye terk edildiğine, bu duruma bir çözüm bulunmasının araç fiyatlarının ucuzlamasına neden olacağına ve millî ekonomiye katkı sağlayacağına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sıfır ve ikinci el araç fiyatları aldı başını gidiyor. Artık neredeyse borsa gibi, araba fiyatları anlık değişim gösteriyor. Bir yandan da milyonlarca lira değerindeki araçlar çürümeye terk ediliyor. İcralık olan, trafik cezalarından veya başka sebeplerden dolayı yediemin depolarına çekilen araçlar mevzuattan ve prosedürden kaynaklanan veya uzlaşmazlıklardan kaynaklanan sebeplerden dolayı yediemin depolarında aylarca bekletiliyor ve hurdaya çıkartılıyor. Yediemin depolarında neredeyse araçların içerisinden artık otlar çıkıyor. Bu millî servetin heba edilmemesini, bir yasal düzenleme yapılarak yediemin

depolarında bekleyen...

Sadece seçim bölgem olan Mersin'de 300 milyon liraya yakın değeri olan araç, mobilet ve motosiklet yediemin depolarında çürümeye terk edilmiş durumda. Bunlarla ilgili bir çözüm bulunması hem piyasaları rahatlatacak, araç fiyatlarında bir ucuzlamaya sebebiyet verecektir hem de millî ekonomiye katkı sunacaktır. Bu konuda mutlaka bir düzenleme yapılmasını talep ediyorum, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu...

25.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, 18 Ekim Pazar günü yapılan seçimlerde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 5'inci Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar'ı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

18 Ekim Pazar günü yapılan seçimlerle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 5'inci Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar'ı tebrik ediyorum, başarılar diliyorum. 21'inci yüzyıl deniz jeopolitiğimiz açısından son derece önemli olan bu seçim sonucuyla başta Fazıl Küçük ve Rauf Denktaş olmak üzere Türk Mukavemet Teşkilatının kahraman evlatlarını rahmetle, minnetle anıyorum. Emeklerinin boşa gitmediği, Türk düşüncesinin yaşadığı bütün dünyaya gösterilmiş oldu. Kıbrıs'ı elimizden çıkarmak için Annan Planı'nı kabul ettirenler, Rumlarla beraber yaşanabileceğini zanneden federasyoncular artık bir daha seslerini çıkaramayacaklardır. Unutulmamalıdır ki; ana vatan, mavi vatan ve yavru vatan bir bütün olarak ilelebet var olacaktır.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Buyurunuz Sayın Türkkan.

26.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'a rahmet dilediğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar'a görevinde başarılar dilediğine, Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'i vefatının 17'nci yılında rahmetle andığına, dost ve kardeş ülke Azerbaycan'ın bağımsızlık yıl dönümünü tebrik ettiğine, hayatını kaybeden Sözcü gazetesi yazarı Bekir Coşkun'a Allah'tan rahmet dilediğine, 19 Ekim Muhtarlar Günü'nü kutladığına, Ergenekon davasının ilk duruşmasının on iki yıl önce bugün Silivri Cezaevinde başladığına, Sinop'ta gelişmiş bir liman olmadığına, ciddi trafik sorunu ile doktor ve sağlık personeli sıkıntısı olduğuna, Hükümeti Sinop'un sesini duymaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde hayatını kaybeden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'a rahmet diliyorum, toprağı bol olsun. Adalet ve Kalkınma Partisi camiası ve milletimizin başı sağ olsun.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 2'nci tura kalan Cumhurbaşkanlığı seçimini yüzde 52 oy oranıyla Sayın Ersin Tatar kazandı. Kıbrıs'ımıza ve Kıbrıs Türk toplumuna hayırlı uğurlu olsun. Merhum Denktaş'ın "Kıbrıs'ın olmazsa olmaz iki devletli çözümü"ne Sayın Tatar'ın da bu doğrultuda katkı sağlayacağına inancımız tamdır. Sayın Tatar'ı tebrik ediyoruz, görevinde üstün başarılar diliyorum.

Kendisini halkının bağımsızlığına ve özgürlüğüne adanmış Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović'in ölümünün 17'nci yılıydı dün. İzzetbegović, Müslüman Boşnakların ülkedeki diğer halklarla eşit sayılması için gençlik yıllarından itibaren büyük mücadele vermiş önemli bir dava ve devlet adamıydı. Bilge kral, bilge lider Aliya İzzetbegović'i vefatının 17'nci seneidevriyesinde rahmet ve minnetle anıyorum.

Geçtiğimiz pazar günü, "Can Azerbaycan"ın zor şartlar altında kazandığı bağımsızlığının 29'uncu yılını kutladık. İşgal altında olan Dağlık Karabağ topraklarını kurtarmak için can pahasına mücadele edildiği bugünlerde bağımsızlık yıl dönümünü kutlamak daha da anlamlı hâle geldi. Azerbaycan ile Ermenistan arasında Dağlık Karabağ'da yaşanan çatışmalar ve Ermenistan'ın sivillere yönelik vahşeti devam ediyor. 2'nci kez ateşkes ilan edilmesine rağmen Ermenistan ordusu şehirlere saldırılarını devam ettiriyor. Azerbaycan'ın verdiği haklı mücadelenin yanında yer almaya devam edeceğiz. Bu vesileyle, dost ve kardeş ülke Azerbaycan'ın bağımsızlık yıl dönümünü bir kez daha tebrik ediyorum.

Türk basının usta ismi, Sözcü gazetesi yazarı Bekir Coşkun uzun süredir tedavi gördüğü hastanede akciğer kanserine yenik düşerek pazar günü hayata gözlerini yumdu; bugün de son yolculuğuna uğurladık. Merhum Coşkun'a Allah'tan rahmet; sevenlerine, ailesine ve basın camiasına başsağlığı diliyorum.

19 Ekim, vatandaşlarımızla aramızda köprü olan, sorunların çözümünde de fedakârca çalışan muhtarlarımızın günüydü. Milletimizin devletine ihtiyacı duyduğunda çaldığı ilk kapı olan, mahallenin tinasında ve sevincinde hep yer alan tüm muhtarlarımızın Muhtarlar Günü'nü kutlıyorum.

Ergenekon davasının ilk duruşması on iki yıl önce bugün Silivri Cezaevinde görülmeye başlamıştı. Cumhuriyet tarihinin en büyük kumpas davası olan Ergenekon, maalesef, geride karartılmış yüzlerce hayatı bıraktı. Kumpası kuranlara da kumpası savunanlara da davanın savcısı olarak kendini tanıtanlara da bu millet haklarını helal etmeyecek. Davanın en başından beri hakkı ve hukuku savunduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Her türlü iftira ve hakarete rağmen inandığımız değerlerden ve kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerinden asla şüphe etmedik. Zekeriya Öz'e methiyeler düzülürken, biz, Kuddusi Okkır'ın, Kaşif Kozinoğlu'nun ve Yarbay Ali Tatar'ın tabutunu omuzladık. Bunların hiçbirini unutmadık, unutturmayacağız. Bu vesileyle, hain kumpasa karşı tavizsiz, dik duran tüm mağdurları saygıyla selamlıyorum, hayatını kaybedenleri ise rahmetle yâd ediyorum.

Son olarak Sinop'tan söz etmek istiyorum. Sinop'un, doğal liman özelliğine sahip olmasına rağmen il ekonomisine katkı yapabilecek oranda gelişmiş bir limanı ne yazık ki yok. Bu da hem Sinop hem de ülkemiz için büyük bir kayıp aslında. Ayrıca, Sinop'ta şehir içinde ciddi bir trafik sorunu var; yetersiz otopark ve çarpık kentleşme nedeniyle şehir içinde sıkıntı oluşturan trafik, özellikle yaz aylarında çok ciddi bir sorun teşkil ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sinop'la ilgili son olarak doktor ve sağlık personeli sıkıntısından bahsetmek istiyorum. Türkiye genelinde devasa hastaneler yapılmasına rağmen başta doktor ve diğer sağlık personeli eksikliği Sinop'ta da sorun hâline gelmiş durumda. Bu yüzden, hastalar tedavi için çoğunlukla çevre illere gönderiliyor. Hükümeti bu sıkıntılar konusunda Sinop'un sesini duymaya ve harekete geçmeye davet ediyorum. Yüce Parlamentiye saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurunuz.

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 18 Ekimde yapılan seçimlerde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar'ı tebrik ettiğine, 18 Ekim Azerbaycan'ın 29'uncu bağımsızlık yıl dönümüne, Ermenistan'ın 10 Ekim ile 18 Ekimde imzalanan ateşkeslere uymayarak uzlaşmaz tavrını ortaya koyan bir terör devleti ve PKK gibi terör örgütleriyle iş birliği yapan bir piyon olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 25, 26 ve 27'nci Dönem Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul Milletvekili, kıymetli arkadaşımız Markar Eseyan'ın 16 Ekim 2020'de vefatını teessürle öğrendik. Merhum Markar Eseyan'a Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına, Adalet ve Kalkınma Partisi camiasına başsağlığı diliyorum. Ruhu şad olsun.

Sayın Başkan, 18 Ekim'de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gerçekleşen Cumhurbaşkanlığı seçimi sonucunda Ersin Tatar oyların yüzde 51,74'ünü alarak Cumhurbaşkanı seçilmiştir. Sayın Ersin Tatar'ı tebrik ediyor, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ve Kıbrıs Türklüğüne hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Kıbrıs Türklüğü adına son derece önemli olan bu sonuçlarla birlikte, Doğu Akdeniz'de şer ittifaklarıyla, hukuksuz anlaşmalarla çevrelenmeye çalışılan Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, emperyal odaklara ve onların taşeronlarına millî iradeyle cevap vermiştir. Kıbrıs davası asıl sahiplerine emanet edilmiştir; Türk Mukavemet Teşkilatının, Doktor Fazıl Küçük'ün, Rauf Denktaş'ın bıraktığı mirasa sahip çıkmıştır. Akıncı ve yandaşlarının hayalini kurduğu Türkiye'den uzaklaşmış, Avrupa Birliği ve Güney Kıbrıs Rumlarının siyasi, ekonomik, sosyolojik ve psikolojik hâkimiyeti altına girdiği mandacı zihniyet reddedilmiştir. Bu seçimlerde kazanan mavi vatandır, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir ve Türkiye'dir.

Bu vesileyle Kıbrıs Türklüğünün bağımsızlık mücadelesine ömrünü vakfetmiş, başta kurucu ve ilk Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş ve Doktor Fazıl Küçük olmak üzere tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyor, hayatta olan gazilerimize de sağlıklı ve uzun ömürler diliyorum.

Sayın Başkan, 18 Ekim 2020, kardeş Azerbaycan'ın Sovyet işgalinden kurtuluşunun 29'uncu yıl dönümüdür. Gözümüzün, kulağımızın ve kalbimizin Azerbaycan'la bir ve bütün olduğu şu günlerde 18 Ekim Bağımsızlık Günü ayrı bir anlam taşımaktadır. 18 Ekim, Azerbaycan'ın Kızıl Sovyet'e ve Taşnakçı çetelere boyun eğmeyerek Türk milletinin bağımsızlık karakterini tüm dünyaya gösterdiği gündür. 18 Ekim, Azerbaycan'ın dün olduğu gibi bugün de meşru haklarına dayanarak verdiği destansı mücadelenin ufuk çizgisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Piyon ve haydut devlet Ermenistan'ın tıpkı bugün yaptığı gibi Türk yurdu Karabağ'da haksız ve hukuksuz talepleri 19 Ocak 1990'da Sovyet ordusunun Bakü'yü işgaliyle sonuçlanmış ve Kızıl Ordu 147 Azerbaycan Türkü'nü katletmişti. Acısını hâlâ yüreklerimizde hissettiğimiz kanlı 20 Ocak 1990 kırımı Azerbaycan'ın bağımsızlık idealine ket vuramamış, Ermenistan'ın Karabağ hevesi kursağında kalmış ve Azerbaycan 18 Ekim 1991'de bağımsızlığına yeniden kavuşmuştur. 1991 yılından 1993 yılına kadar süren saldırılarıyla Azerbaycan topraklarının yüzde 20'sini işgal ederek tarihi zulümle tekerrür ettirmeye tevessül eden Ermenistan 12 Temmuzda Tovuz'da, 27 Eylül'den bugüne kadar Karabağ'da, Gence'de hain saldırılar düzenlemiş ve düzenlemeye devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ermenistan 10 Ekimde ve 18 Ekimde Rusya'nın sözde hakemliğiyle imzalanan ateşkeslere uymayarak, daha imzanın mürekkebi kurumadan yaptığı saldırılarla katliamcı bilinçaltını ve uzlaşmaz tavrını ortaya koymuştur. İşgal ettiği topraklardan derhâl çekilmeden, Azerbaycan'ın meşru haklarını kabul etmeden her masanın ayağı çürük, her ateşkes anlamsızdır.

Rusya'nın Kafkasya'da hamilik yapmaya çalıştığı açıktır fakat ne hikmetse Ermenistan'ı bir türlü dizginleyememektedir. Rusya'nın Ermenistan'a gücü yetmiyor mudur ki kendi kurduğu masanın Ermenistan tarafından tekmelenmesine göz yummaktadır! Rusya'nın hem tarihsel süreç içerisinde hem de 12 Temmuzdan günümüze kadar geçen süreçte ve özellikle Azerbaycan'ın üstünlük sağladığı bir zaman diliminde olaya el atmasını nasıl yorumlamak gerekmektedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Son, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Üstelik Minsk Grubunun yirmi altı yıldır eş başkanlığını yürüten Rusya, ABD ve Fransa bırakın çözüm sağlamayı, tarafsız kalmayıp hâlen Ermenistan'a silah vermekle meşguldür. Ermenistan, bir terör devletidir, PKK gibi eli kanlı terör örgütleriyle iş birliği yapan âciz bir piyondur.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Meral Daniş Beştaş...

28.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın vefatı sebebiyle Adalet ve Kalkınma Partisi ile ailesine başsağlığı dilediğine, “askıda ekmek” açıklamasının halkın nasıl bir yoksulluk içinde olduğunu ispatı mahiyetinde olduğuna, 2020 yılında ülkede hâlâ kayıpların konuşulduğuna ve bu durumun kamuoyunda endişe ve kaygıya sebep olduğuna, Serkan Tumay'ın Kırıkkale F Tipi Cezaevinde 17 Ekim tarihinde ölümü hakkında soruşturma açılması ve bu ölümün aydınlatılmasının kamuoyunun beklentisi olduğuna, Diyarbakır'da Faris Türk isimli vatandaşa işkence iddalarıyla ilgili sorumluların yargılanacağına dair bir tutum beklediklerine, Kurtalan-Siirt arasındaki duble yolun hâlâ bitirilememesiyle ilgili resmî bir açıklama beklediklerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, öncelikle İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın vefatı sebebiyle Adalet ve Kalkınma Partisi camiasına, yakınlarına ve ailesine başsağlığı, kendisine de rahmet diliyorum. Acılarını, üzüntülerini paylaşıyoruz.

Evet, ekonomi gitgide ağırlaşıyor, Meclisin bütçe mevsimine girdiği bugünlerde bütçe meselesi ve bütçe açığı kamuoyunda çok yoğun bir şekilde tartışılıyor. Halkın bütçesinin nasıl çarçur edildiği iktidarın diğer ortağı tarafından aslında bizce itiraf edildi. “Askıda ekmek” açıklaması halkın nasıl bir yoksulluk içinde olduğunu da ispatı mahiyetinde. Bin odalı sarayda yaşayanlar insanları kuru ekmeğe muhtaç hâle getirdi, pandemi bu yoksulluğu maalesef daha da derinleştirdi. Bu yoksulluk her gün raporlara yansıyor. İpsos'un yaptığı araştırmaya göre orta alt sınıfların yüzde 94'ü işini kaybetme korkusu yaşarken orta üst sınıflarda bu korku yüzde 70 oranındadır. Tüm katılımcıların yüzde 59'u ekonomide daha kötü günlerin geleceği beklentisi içindedir. Araştırmanın sonuçlarından biri ise çok çarpıcı: Yoksulun borcu, zenginin ise serveti büyüyor. Ekonomik krizin gündelik yaşamdaki tepkilere dönüşmesi de her geçen gün artıyor. Pancar çiftçileri şeker fabrikalarının özelleştirilmesi ve yeterli destek alamadıkları gerekçesiyle isyan aşamasına gelmiş durumda. Şeker pancarı üreticilerinin toplantısında söz alan bir çiftçinin şu sözleri ekonomideki durumu açıkça ortaya koyuyor: “Ben huzur arıyorum, huzur yok. Bir hükümet temsilcisi tenezzül edip gelmedi, hepimiz geberip gideceğiz böyle olursa.” Ayrıca, her ne kadar iş yeri kapatma, özür dileme denkleminde tartışılmalı da Denizli Valisinin esnaf denetiminde dikkat çeken görüntü, bir esnafın Valiye söylediği sözler oldu: “Canıma yetti, gebermek istiyorum. Piyasanın hâline bak, salı günü 15 lirayla kapattık, çarşamba günü 100 lira; 100 liranın hepsi kâr olsa ne olur?” diyerek Valiye

tepki göstermişti. Bu sözler krizin boyutlarını aslında özetliyor.

Yine, on dört yıl önce Soma Uyar Madencilik'e ait maden ocağında 2 ayağını kaybeden, on dört yıldır iş kazası tazminatı ödenmeyen İdris Sarıkaya "Kim gelirse gelsin, bizi öldürsünler, hakkımızı sonuna kadar alacağız." diyor. İdris Sarıkaya'nın durumu, iktidarın halkına değil, sermayeye nasıl özgülendiğini de ortaya koymaktadır.

Başka bir konu Sayın Başkan; Bahtiyar Fırat, kayıp. Evet, 2020 yılında hâlâ Türkiye'de kayıpları konuşuyoruz maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 14/10/2020 tarihinde Tahran'a gitmek üzere İstanbul Havalimanı'na gidiyor Bahtiyar Fırat, pasaport kontrolünden sonra uçağı beklerken havalimanı polisi kendisine "Seni gözaltına alıyoruz." diyor, havalimanında alıkoyuyor, üç saat bekletiliyor ve ardından "Yanlış anlaşılma oldu." denilip serbest bırakılıyor. Uçağı kaçırdıktan sonra eve dönmek üzere taksiye biniyor, bindiği taksi durduruluyor ve kaçırılıyor taksiden, bir daha da kendisinden haber alınamıyor. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına ailesi başvuruyor, şu söyleniyor ilk etapta; Bahtiyar Fırat'ın MİT tarafından gözaltına alındığı, sabırlı olmaları gerektiği bilgisi ailesiyle paylaşıyor ama ilerleyen süreçte -saatlerde- savcılık bunu da reddediyor. 14/10/2020 tarihinden bu yana Bahtiyar Fırat'tan haber alınamadı, ailesi büyük bir endişe içinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Özellikle 90'lı yıllarda yaşanan ve gözaltında on binlerce insanın kaybedildiği gerçeği karşısında kaçırma ve kaybolma vakaları kamuoyunda ciddi bir endişe ve kaygıya sebep olmaktadır. Bir an önce iktidardan bu konuda açıklama bekliyoruz.

Cezaevinde bir can daha yitirdik, Serkan Tumay. Önce ailesine Kırıkkale F Tipi Cezaevinde darbedildiğini ifade etti ve 17 Ekim tarihinde cezaevinde maalesef vefat etti. İki yıllık hapis cezası nedeniyle Kırıkkale F Tipi Kapalı Cezaevinde tutuluyordu, 27 yaşındaydı ve kolunda, kafasında kırıklar oluşmuştu. Kırıkkale Başsavcılığına ailesi başvuruda bulundu bu kırıklar sebebiyle, henüz yanıt alamadan vefat ettiği bilgisini aldı. Bu çok ciddi bir mesele. Kamera kayıtlarının hemen incelenmesi, cezaevi yetkililerinin, sorumlularının bu konuda hakkında soruşturma açılması ve bu ölümün aydınlatılması bütün kamuoyunun beklentisidir Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diyarbakır'da bir işkence vakası var: Faris Türk isimli bir vatandaşın evine sabah beşte baskın yapılıyor, tıpkı Rojbin Çetin'de olduğu gibi köpekler eşliğinde baskın yapılıyor ve edindiğimiz bilgiye göre bina sakinleri de çocuklarının çığlıklarıyla uyanıyor. Ne yazık ki devlet, iktidar artık işkenceyi inkâr etmek bir yana sahipleniyor ve bu konuda bir an önce tekrar -diğer meselelerde olmadığı gibi- yeni bir adım bekliyoruz, açıklama bekliyoruz, sorumluların yargılanacağına dair bir tutum bekliyoruz.

Son olarak Sayın Başkan, duble yollar meselesi. 2003 yılında seçimlerin yenilenmesinin ardından, Siirt'ten milletvekili seçilen Recep Tayyip Erdoğan 12 Mayıs 2003 tarihinde Siirt'te katıldığı toplu açılış töreninde duble yol yapımına başlanacağını duyurdu. Siirt-Batman arasında duble yol yapılırken Kurtalan-Siirt arasında yaklaşık 32 kilometrelik yol ise hâlâ bitirilmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - 32 kilometrelik yol, on yedi yıl önce verilen duble yol sözü bizzat şu anki Cumhurbaşkanı tarafından o dönemde verilen bir söz. Benim de aynı zamanda vekili olduğum il. O yolda yolculuk yapmak hakikaten işkenceye dönüşüyor ve en son, Siirt Karayolları 94'üncü Şube Şefliği'nce Yeni Mahallesi Termol mevkinde yapılan yolun, arazi sahipleriyle yaşanan anlaşmazlık sebebiyle kamulaştırmanın yargıya taşındığı bilgisini aldık ve üç dört yıl daha bu yol yapımı durduruldu, 20 kilometrelik yola kadar düşmüş, bu konuda resmî bir açıklama bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyursunlar.

29.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, vefat eden İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'a ve Gazeteci Bekir Coşkun'a Allah'tan rahmet dilediğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yapılan seçimlerin hayırlı olmasını dilediğine, ölüm yıl dönümünde Aliya İzzetbegoviç'i bir kez daha saygıyla andıklarına, Azerbaycan'ın kuruluş yıl dönümünde Ermeni işgalinin son bulması ve Azerbaycan'ın refah, huzur ve mutluluk içerisinde yaşamını devam ettirmesini arzu ettiklerine, eğitimde okullaşma oranlarının 2002'nin gerisine düştüğüne, ülkenin hem özgün eğitimde hem de akademik düzeyde uluslararası göstergelerde geriye gidişinin devam ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisinde 25, 26 ve 27'nci Dönem milletvekilliği yapmış İstanbul Milletvekili Markar Eseyan hayatını kaybetmiştir; sevenlerine, yakınlarına ve milletvekili arkadaşlarına başsağlığı diliyorum, kendisine de Allah'tan rahmet diliyorum.

Bekir Coşkun kalemini satmayan, cesur, yürekli bir gazeteciydi; hayatı, toplumu, insanları, hayvanları, çevreyi seven bir insandı; hayatı boyunca hep mücadele etmiş birisiydi, vefat etti. Kendisine Allah'tan rahmet, okurlarına ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Kıbrıs seçimleri Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni çok ilgilendiren bir konudur; orası bizim yüreğimizdir, orası nasıl atıyorsa Türkiye Cumhuriyeti'nin duruşu da aynı o şekilde olacaktır. Onların orada güçlü olması, var olması, başlarının dik olması bizim için önemlidir. Bu seçimlerin her 2 cumhuriyete de hayırlı olmasını diliyorum.

İzzetbegoviç'in ölüm yıl dönümü. Sayın Başkanın ölüm yıl dönümünde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bir kere daha saygıyla anıyoruz. Azerbaycan'ın kuruluş yıl dönümünde bir kere daha...

Ermenilerin istilasının bir an önce son bularak oradan çekilmesini, özgür Azerbaycan'ın tekrar refah, huzur ve mutluluk içerisinde yaşamına devam etmesini, Sayın Başkanın da ifade ettiği gibi, kendilerinin, savaşıla değil barışla komşularını ve tüm dünyayı kucaklama arzularının bir an önce yerine gelmesini biz de çok arzu ediyoruz.

Dün, Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan "On sekiz yıldır biz eğitimi ve kültür işini yapamadık." diye bir itirafta bulundu. "İstanbul'a ihanet ettik." dedi daha önce, "Karadeniz'de dere yataklarını işgal ettik." "Aldatıldık" itiraflarına bir yenisi eklendi. AKP iktidarı on sekiz yılda eğitimi mahvetti, 7 bakan değiştirdi, defalarca müfredat değiştirdi, her gelen öncekini silip kendi sistemini kurmaya kalktı, 4+4+4'le eğitimi kademeli hâle getirdi; uyardık, dinlemediler. Bugün, çocuklarımızın eğitime devamlılığı yani okullaşma oranı 2002'nin gerisine düşmüş durumda. 2002'de yüzde 17 olan eğitimin yatırımlardaki payı 2020'de yüzde 4,6'ya düşmüştür. Devlet okullarının derslik açığı, öğretmen açığı bir yana tuvalet temizliğini, güvenliğini bile sağlayamazken özel okullara teşvik dağıtmışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim.

İktidarları döneminde özel okul sayısı tam 3 kat artmıştır. Bugün, yarattıkları sistemde çocuklarımızı özel okula göndermek zorunda kalıyoruz. Parası olanın, gücü yetenin eğitim alabildiği bir sistem yaratılmıştır. Peki nitelik? Hem örgün öğretimde hem de akademide nitelik için iki taşı üst üste koyamamışlardır. Akademisyeni olmayan, öğrencisi olmayan üniversiteler açılmıştır. Ülkemizin yetiştirdiği değerli bilim insanları sırf görüşlerini dile getirdikleri için okullarından uzaklaştırılmıştır. Sınav sistemi tam bir çorbadır. LGS, OKS, SBS, TEOG ve yeniden LGS, neredeyse alfabede harf kalmamıştır. Üniversiteye giriş sınavlarında 1 milyon 131 bin çocuğumuz fizikte, 1 milyon 163 bini kimyada, 1 milyon 477 bini de biyolojide tek bir soruya cevap verememiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Türkiye hem örgün öğretim hem akademik düzeyde uluslararası gösterilerin tümünde geridedir ve ne yazık ki geriye gidişi devam etmektedir. Uzaktan eğitimin hikâyesi hepten rezillik, ellerine yüzlerine bulaştırmışlardır. Ne yazık ki ellerine yüzlerine bulaştırdıkları eğitim çocuklarımızın hayatı, ülkemizin geleceğidir. Benim için çok etkileyici ve açıklayıcıdır; cumhuriyetimizde, önünde “millî” ifadesi bulunan 2 bakanlık kurulmuştur: Millî Eğitim ve Millî Savunma. Vatan için, gelecek için, evlatlarımız için hayati öneme sahiptir ve millî olmak zorundadır, hepimizi içine almak zorundadır. Bir insanın iki dudağı arasında deneme yanılma tahtasına çevrilemez. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı eğitimi mahvetmiştir ve liderinin bahsettiği gibi topyekûn bir reform yapma becerisine, imkânına da sahip değildir. Kaybedecek neslimiz yok. Bu işi biz çözeriz. Geçmişte yaptık, yine yaparız, yapacağız da. Millet in iktidarında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Eğitimin paydaşları akademisyenler, sendikalar ve öğrencilerin, gençlerin, anne babaların dâhil olduğu tüm kesimlerin ihtiyaç, beklenti ve dertlerini, dünyanın gerçeklerini, eğitimin ufkunu esas alan bir çalışmayla ufkumuzla, inancımızla eğitimi içine itildiği bataklıktan çıkarabiliriz. Türkiye, on sekiz yıldır, dibini görmediğimiz bu bataklığa mahkûm edilmiştir ama Türkiye Cumhuriyeti asla mahkûm olmayacaktır.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

30.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, İstanbul Milletvekili Markar Eseyan’ın vefatı nedeniyle her gruptan yapılan konuşmalara teşekkür ettiğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçilen Ersin Tatar’ı tebrik ettiğine, vefatının 17’nci yılında Aliya İzzetbegović’i rahmetle yâd ettiğine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop’un Azerbaycan Parlamentosunda bir konuşma yapmasını ve Gence şehrine gitmesini anlamlı bulduğuna, bu ziyarete İYİ PARTİ, MHP ve CHP’den yapılan üst düzeyde katılımlardan dolayı teşekkür ettiğine ilişkin açıklamaları

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; sizleri saygıyla selamlıyorum. Hayırlı bir hafta olmasını temenni ediyorum.

Öncelikle, çok değerli arkadaşımız Markar Eseyan, 25, 26 ve 27’nci Dönemlerde milletvekilliği yapmış arkadaşımız, dostumuz vefat etti. Bu sebeple her bir gruptaki arkadaşımızın konuşmalarına, yanımıza gelerek taziyelerini belirten tüm milletvekili arkadaşlarımıza hassaten teşekkür ediyorum.

Markar kardeşimle ilgili olarak, tabii bizim eski bir hukukumuz var, tanışıyoruz, 25’inci Dönemde birlikte ilk defa milletvekili seçildik. Şu sıralarda yan yana oturarak yemin etmeyi beklediğimizi hatırlıyorum. Hastalığı sürecinde gerçekten ağır bir hastalık döneminden geçti ve vefat ettiği şu günlerde... Bence bazen insanlar yaşarken hayatları bir mesaj ama vefatla beraber de başka bir anlam ifade ediyor, hayatın başka bir mesajı ortaya çıkıyor. Şu günlerde Azerbaycan’da, Ermenistan’da böylesine bir savaş varken, Ermenistan’ın böylesine zulmü varken, bir insanın hayatının nasıl olması gerektiğine dair, bir Ermeni’nin hayatının nasıl olması gerektiğine dair, kendisinin, Türkiye’de yaşayan bir Ermeni’nin hayatının bizatihi kendisi aslında bir tarafıyla tanıklık ediyor. Bunun üzerinden geçmemiz, konuşmamız bana enteresan geldi.

Dün kitaplarını aldım, buraya getirdim; biraz da kendime kızdım, keşke daha önce okumuş olsaydım kitaplarını dedim. Okurken duygulandım, vakti olan arkadaşlarımızın da okumasını isterim. “Jerusalem’e baktım, çok küçük yaşta yatılı okula gitmiş, hüznümlü bir çocuk gördüm. “Şimdinin Dar Odası” ödül almış bir roman. Yazılarını topladığı “İyi Şeyler”; mesela, bayramla alakalı bir yazısını okudum, anı defterimize oradan bir bölüm yazma ihtiyacı duydum. “Dünyayı ‘Durduran’ 60 Gün”, orada da daha sonra darbeyle alakalı, demokrasiyle alakalı yazılarını derlediği bir kitap. Bir kitabı daha var, onu temin edemedim. Ve şunu gördüm: Bazı insanların hayatının rengi oluyor, bazı insanların hayatında bazı şeyler daha belirgin oluyor. Mesela, okuduklarımdan aklımda “hüzün” kelimesi kaldı. Yani alttan alta devam eden bir hüznü okuduğumu fark ettim ve o hüznün galiba insana daha çok yazma, daha çok anlatma, daha çok kendi içinden bir şeyler söyleme ihtiyacını veriyor. Bu manada, Markar Eseyan, bence bütün yazılarında bugüne kadar hem kendi hikâyesini hem Türkiye’ye dair hayallerini, hatta dünyaya dair hayallerini anlattı, siyaseti de bunun bir parçası olarak gördü yani kendi yaşadığı şekilde, kendi hayal ettiği Türkiye-dünya algısı için siyaseti bir vesile olarak gördü. Biz kendimizi şanslı addediyoruz bizimle beraber olduğu için, siyaset yaptığı için. Kendisi Sivaslı aslında, dedesi Sivas’tan göç etmiş bir Ermeni, babası bir Ermeni, annesi Çerkez kadını.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyursunlar.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Böyle bakıldığı zaman, hayatını okurken, aslında, Türkiye hayatında -geriye dönüp baktığım zaman- neler yaşadığımızı, nereden nereye geldiğimizi onun hayatı üzerinden okumanın, bu sebeple -vefatı itibarıyla- hepimiz için öğretici olduğu kanaatindeyim.

Tabii, cenazesi var perşembe günü. Biz, milletvekilleri olarak orada olacağız. Biliyorum sizlerden de iştirak edenler olacaktır. Perşembe günü saat 14.00’te Kumkapı Meryem Ana Patriklik Kilisesi’nde olacak. Üzgünüz, ben de Allah’ın merhametiyle muamele etmesi için dua ediyorum, başsağlığı diliyorum ailesine. Elbette, Türkiye’ye başsağlığı diliyorum. İnşallah, kitaplarıyla yaşamaya devam edecek. Bekâr bir insandı, evladı yoktu ama görüyorum, fikirler aslında bizim evlatlarımız. Fikirleriyle nişanlı olduğunu söylüyor Öznur Hanım. Fikirlerimiz, kitaplarımız, bıraktığımız şeyler bizim izlerimiz.

Bir de şunu belki ifade edebilirim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Galiba birbirimizi daha iyi tanımaya ihtiyacımız var diye düşünüyorum, insan olarak daha

fazla tanımaya ihtiyacımız var. Yani buralarda, evet, kavgalar yapıyoruz, tartışıyoruz -yapalım da zaten, yapalım- ama günün sonunda insanız yani, her şey bizim için, ölüm de bizim için. O yüzden, birbirimizi daha iyi tanıyalım ve birbirimize karşı olan muhabbetimizi artıralım diyorum. Söyleyeceğim şey budur.

Evet, buradan -tabii ki, dünya akmaya devam ediyor- ben de tebriklerimi iletiyorum Ersin Tatar'a, 5'inci Cumhurbaşkanı Kıbrıs'ın, Allah muvaffak etsin. Kıbrıs bizim için çok önemli, 1974 bizim için bir milattır öyle baktığımız zaman, Kıbrıs'ın iyiliği bu manada Türkiye'nin iyiliği. Aslında, kendimizden öte yani Kıbrıs'ın iyiliği -bir manada baktığımızda- onların iyiliği bizi iyi eden. Yani bize faydadan öte bir şeyden bahsediyorum. Kıbrıs iyi olduğunda, onlar iyi olduğunda biz ancak iyi olabiliriz. Evet, güvenlik meselesi vesair hepsi bunun bir parçası ama günün sonunda, orada yaşayan insanımızın iyi olması bizim için nihai nokta diye düşünüyorum.

Aliya İzzetbegoviç'i tabii ki rahmetle yâd ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son birkaç dakika rica ediyorum.

On yedi yıl önce vefat etti ama baktığınızda da onun bence en önemli simgesi iyi bir insan olmasıdır. İyi bir insan olduğunuzda yaptığınız her işin farklı bir tezahürü oluyor. Genç Müslümanlar hareketinin öncülerinden, bu konuda hapis yatmış ve nihayetinde de kendi hikâyesiyle beraber tabii olarak bir topluluğa, kendi insanlarına da liderlik yaparak ülkesinin barışa çıkmasında, ulaşmasında fevkalade rol üstlenmiş önemli bir lider, onu da rahmetle yâd ediyorum.

Son olarak da, biliyorsunuz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız, partilerimizden çok önemli katılımlarla -onlara da hassaten teşekkür ediyorum- Azerbaycan'dalar. Sayın Başkanımız orada, Mecliste bir konuşma yaptı ama en önemlisi, Gence'ye gitti. Gence'ye gidişini çok anlamlı buluyorum. Orada sıcak bir çatışma var hâlâ ve oradan dünyaya bir mesaj vermek, dünyaya seslenmek, bu haksız savaşa, işgale tam yerinden bir "Durl!" demek önemli diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, son bir cümle...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Onların anlatımıyla ifade etmek gerekirse, Azerbaycan'ın başkenti Bakü ama fikrî başkenti Gence. Gence'nin vurulması bence ayrıca bir önem arz ediyor. Bu manada, Sayın Başkanımıza ve siyasi partilerden, İYİ PARTİ'den, MHP'den, CHP'den üst düzeyde katılarak oraya giden milletvekillerimize, gruplarımıza hassaten teşekkür ediyorum.

İyi çalışmalar diliyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, İzmir Milletvekili Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, kamu-özel iş birliğiyle yapılan yatırımların orta ve uzun vadede kamuya verdiği zararın araştırılması amacıyla 14/10/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3303) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/10/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/10/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasına saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından kamu-özel iş birliğiyle yapılan yatırımların orta ve uzun vadede kamuya verdiği zararın araştırılması amacıyla 14/10/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 20/10/2020 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurunuz Sayın Sıdalı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SİDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan, hayatını kaybeden Sayın Eseyan'a rahmet, ailesine ve AK PARTİ Grubuna da başsağlığı diliyorum.

Maalesef, Sayın Bekir Coşkun da bu hafta hayatını kaybetti; kendisine de Allah'tan rahmet, Sözcü ailesine de başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, getirmiş olduğumuz önerge kamu kaynaklarını verimsiz bir şekilde kullanan Türkiye ekonomisinin geleceğini ve kamu maliyesini tehlikeye atan, serbest piyasa koşullarını ortadan kaldıran ve siyasi yozlaşmayı hızlandıran son derece ciddi bir konuyla alakalı yani yap-işlet-devret olarak bilinen kamu-özel iş birliği projeleri üzerine. Kamu-özel iş birliği projeleri kategorik olarak kötü yönetim modelleri değildir. Bu modelin dünyada pek çok başarılı örneği mevcut fakat sizin uygulama yönteminiz verimli bir model maalesef başarısız kılmıştır. Başarısız kılmaması da mümkün değildir çünkü uyguladığınız modelde, kamu-özel iş birliğinin temel gereği serbest piyasa yok, rekabetçi ihale koşulları yok, şeffaflık yok. Aynı 5 şirketin sürekli büyük kamu ihalelerini aldığı bu durum Türkiye için utanç vericidir. Söz konusu yanlış uygulama modeli hem hukuk hem devlet hem de serbest piyasa kültürüyle maalesef bağdaşmıyor. Doğrudan kamu eliyle yapılmayıp, özel sektöre ihale edilen ve karşılığında uzun yıllar işletme hakkı devredilen bu projeler, kısa vadede çözüm olsa dahi, orta ve uzun vadede kamu maliyesinin sırtına -anlaşma şartları gereği- taşınamaz ve gereksiz yükler yüklüyor, yükleyecek. İhalelere Hazine garantisi getirilmesi, işletme hakkı devrinin bu şartlarda bu kadar uzun süreli olması bu modelin dünyadaki tek örneği. Uygulanan bu ulaştırma projeleriyle vatandaş geçmediği köprü'nün, otoyolun parasını cebinden ödüyor. Bu geçiş garantisi modeli, âdeta, iktidarın vatandaşı, vatandaşın cüzdanını özelleştirmesinden başka bir şey değildir.

İktidarın pandemi sürecinde aldığı önlemler kentler arası yolculukları kısıtlamışken, bu özel dönemde bile sözleşmeler

askıya alınmamış ya da herhangi bir indirimle gidilememiştir. Zorda olan kamu maliyesi bu yük altında ezildikçe eziliyor. İktidar sahipleri kamu kaynaklarını daha şeffaf, daha rekabetçi, daha verimli, daha akılcı ve daha tasarruflu yöntemlerle kullanmalıydılar. Aksi hâlde, her alana sirayet eden bu yozlaşmış anlayış Türk ekonomisini bir kara delik gibi yutacak ve vatandaşlarımız on yıllar boyunca bu verimsiz ve başarısız projelerin bedelini yoksullaşma pahasına ödemeye devam edecektir.

Biz İYİ PARTİ olarak, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in de defalarca ifade ettiği gibi, ekonomimizin üzerine ağır bir yük olan bu keyfi, denetimsiz, verimsiz ve akıl dışı yöntemle her zaman karşı çıkacağımızın bilinmesini isteriz. Bizim istediğimiz, öncelikli ihtiyaçlarımızı gözeterek kaynaklarımızı en verimli, en şeffaf şekilde, müteahhit yararı yerine millet yararını gözeterek bir yatırım politikası uygulanmasıdır. Siz, ulaştırma politikalarında toplu ulaşımı teşvik eden, ucuz, güvenli, hızlı, verimli, sürdürülebilir bir ulaşım vizyonuna maalesef önem vermediniz. Sizin sahip olduğunuz vizyon, vatandaş bireysel araç kullanımına iten, dolayısıyla alınan motorlu taşıt vergileri, akaryakıt vergileri, özel tüketim vergileri, katma değer vergileri, köprü geçiş vergileriyle yandaşlara hazineden sermaye transfer etmek üzerine kurulu. Bu bir dolaylı vergilendirme stratejisidir. Dünyada kurallara dayalı bir serbest piyasaya ve güçler ayrılığına dayanan hukuk sistemine sahip demokrasilerde böyle bir şey söz konusu olamaz. Vergi doğrudan alınır, vergi kazananın üzerinden alınır. İktidarımızda, yatırımcının para kazanması değil, vatandaşın parasının nereye harcandığının önemi olacaktır. Sizse parayı, kamuya yıllık 210 milyon dolara mal olacak şekilde Osmangazi Köprüsü'nü yaparak harcıyorsunuz. Oysa bu verimsiz harcamayla gelecek yirmi yılda ödeyeceğimiz parayla bir sağına, bir soluna en az 2 köprü daha yapabiliriz. Gördüğünüz gibi, itirazımız hizmete değil, maliyetinedir. İktidarımızda Çanakkale Köprüsü'ne harcanan parayla, bu köprü'nün yanı sıra ya en yakın Balıkesir'e demir yolu hattı yapılır ya da Bursa üstünden tren hattı bağlanır; böylece vatandaş ucuz, güvenli, hızlı, toplu ulaşımına erişir, parasının cebinde kalması sağlanırdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ZEKİ HAKAN SİDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Verimsiz ve vatandaşın aleyhine olan anlaşmaların tekrarlanmaması adına, halkımızın refahı için son derece önemli olan önerimize destek bekliyoruz, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurunuz Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ'nin vermiş olduğu grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, şu an burada bulunan bütün milletvekilleri, Türkiye'nin en ücra köşesinde dükkânını açan bir esnaf, alın teriyle sabahın erken saatlerinde uyanan tarım emekçisi, evini geçindirmek için 2 bin TL'ye çalışan bir asgari ücretli; kısacası 83 milyon yurttaş Osmangazi Köprüsü'nden, Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nden geçmeyen her araç için borç ödüyor ve ödeyecek. İktidar ve sermaye iş birliği çerçevesinde hayata geçirilen yap-işlet-devret projeleri geçmeyi pişman, geçeni de bin pişman ediyor.

Bakınız, İstanbul'dan arabayla yola çıkan bir kişinin İzmir'e kadar 256 lira ödemesi gerekiyor. Bu fiyat sadece birinci sınıf otomobiller için yani vatandaşlar iki yüz on dakikalık yolu 256 TL'ye geçecek; dakika başına 1 liradan fazla. İstanbul-İzmir Otoyolu'nu kullanarak, geçiş ücretini ödemeyen ya da geciktiren bir kişi fahiş oranlarda 2 hatta 3 katı ceza ödemek durumunda bırakılırken Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu'nu inşa eden, 2035 yılına kadar işletme hakkı olan şirketlerin 568 milyon TL'lik kullanım bedeli iktidar tarafından 2010'dan bu yana alınmamıştır. İktidar, halkı ödemedikleri ücretler için şirketler adına cezalandırırken şirketleri ödemedikleri ücretler için ödüllendirmektedir. "Ülkeyi şirket gibi yönetmek gerekli." diyenlerin ülkeyi şirketlere teslim etmesinin en aşikâr örneği yap-işlet-devret modelidir. Bir şirketi ancak yüzde 100 hissesine sahip olduğunuz zaman keyfi olarak yönetebilirsiniz yani şahıs şirketi olduğunuz zaman, aksi takdirde hissedarlara hesap vermek zorundasınız.

Bunu hiçbir zaman unutmayın, bu bütçenin 83 milyon ortağı var ve hissedarlar paralarının nasıl harcandığını merak ediyor. Bunları "ticari sır, devlet sırrıdır." safsatası altında örtbas edemez, gizleyemezsiniz. Yap-işlet-devret modeliyle hayata geçen projelerin maliyetleri hakkında bir şeffaflık söz konusu değildir. Çanakkale geçiş projesi için iktidarın en üst düzey yöneticilerinden biri maliyetin 10 milyar dolar, diğeri ise 19 milyar dolar olacağını ifade etmiştir. Bir projenin maliyet hesabında bile yüzde 100'lük veri hatası varsa bunun fizibilitesi nasıl yapılmıştır? Yine, Osmangazi Köprüsü ve Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu'nu işleten OTOYOL AŞ ortaklığına, 2020 yılının ilk yarısında geçiş garantisi sağlanmadığı için halkın cebinden 1 milyar 750 milyon liralık ödeme yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – İktidar, ekonomiyi uçurmak ile ülkeyi uçuruma sürüklemek arasındaki farkı göremiyor. Bütçeye yük olmayacağı tezi üzerinden tanıtım yapılan, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Cebimizden beş kuruş çıkmadan yaptık." diyerek övündüğü kamu-özel iş birliği projelerinin ülkenin bütçesine, emekçiye, yoksula olağanüstü bir yük getirdiği aşikârdır. Yurttaşlar kullanmadıkları köprülere, tünellere, havalimanlarına milyarlarca lira ödemek zorunda kalıyor.

2020 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda otoyol ve köprü ücretlerine ilişkin yeni bir düzenlemeye yer verilmişti. Bu düzenleme de dinamik fiyatlandırma olarak lanse edilmişti. Bu, çok kullanılan yerlerden az ücret alınması idi. Soruyorum sizlere: Bu projenin başarılı olduğu herhangi bir yer var mıdır?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz Yavuzılmaz.

Buyurunuz Sayın Yavuzılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ İstanbul Milletvekili Sayın Markar Eseyan'a Allah'tan rahmet, ailesine, Meclisimize, milletimize başsağlığı diliyorum.

AK PARTİ'nin uyguladığı yap-işlet-devret modelinde krediyi veren devlet, garantiyi veren devlet, borçlanan devlet, parayı ödeyen millet ama fahiş kârlarla parayı kazanan yandaş şirketler. İşte, Türkiye'de uygulanan sistem bu. AK PARTİ Hükümeti, yap-işlet-devret projeleriyle yandaşa kâr, vatandaş yoksulluk garantisi veriyor. Garanti ödemeleri çıkırından çıkmış durumda; Hükümet görevli şirketlere ne ödeyeceğini öngöremiyor, hesaplayamıyor. Bugüne kadar bir projede bir kez bile araç geçiş garantisi sayısı tutturulmadı. Şimdi, örneklerle bakalım: Zafer Havalimanı 2020 yılının ilk sekiz ayı için garanti edilen yolcu sayısı 852 bin ancak bu sürenin içinde uçan yolcu sayısı 7.233, kaynak Devlet Hava Meydanları İşletmesi. Maliyeti 50 milyon avro, kamuya devredileceği 2044 yılına kadar şirketin kasasına girecek olan para 205 milyon avro.

İkinci bir örnek, Sayıştay raporlarına göre yap-işlet-devret modeliyle yapılan Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu Osmangazi Köprüsü dâhil kamulaştırma kullanım bedeli ilgili görevli şirket tarafından ödenmemiş. Ne kadar? 568 milyon TL. Kamuya devredileceği 2035 yılına kadar bu kullanım bedellerinin toplam tutarı yaklaşık 1,5 milyar TL'ye ulaşacak. Bu tutarla on beş yıl boyunca yani kamuya devir tarihine kadar tüm bayramlarda vatandaşlarımız araçlarıyla Osmangazi Köprüsü'nden ücretsiz

geçebilir, bunu lütfen not alın.

Diğer bir konu, bir soru sormak istiyorum. Bunun yanıtını da bu görüşmelerde bekliyorum. Çanakkale Köprüsü'nün kamuya devredileceği tarih gün, ay, yıl olarak nedir? Süresini sormuyorum, on altı yıl, on yıl onu sormuyorum. Tam olarak gün, ay, yıl olarak devredileceği tarihi soruyorum. Resmî başvurularımızda bu sorunun yanıtı verilmekten kaçınılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Devamla) - Diğer bir konu bir hileyle ilgili. Hile şudur: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile maalesef Sayıştayın verdiği -yap-işlet-devret modeliyle ilgili kullanılan krediler ve toplam proje maliyetleri- arasında ciddi bir fark var. Bu fark itibarıyla dış kredi kullanımına Hükûmetin verdiği araç geçiş garantilerinin dışında bir de borç üstlenim taahhüdü var, bu taahhüde göre de rakamlar tutmuyor. Yurt dışındaki kredi kullanılan yerlerden daha yüksek proje maliyeti gösterilmiş, daha yüksek kredi kullanılmış, bu da proje maliyetinin üzerinde.

Evet, değerli milletvekilleri, yap-işlet-devret modeliyle bu garanti ödemeli projelerle vatandaş geçmediği köprü'nün, girmedeği tünelin, binmediği trenin, inmediği havalimanının ücretini ödüyor, yoksullaşmaya devam ediyor. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bravo!

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın Ahmet Arslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Ahmet Bey.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; ben de milletvekili arkadaşımız Markar Eseyan'a rabbimden rahmet, ailesine, Meclisimize, grubumuza sabır ve başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, yap-işlet-devret modeli Ulaştırma Bakanlığı'nda en çok ve Sağlık Bakanlığı'nda, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda da uygulanmakta. Ulaştırma Bakanlığıyla ilgili gerek Genel Müdür olarak gerek Bakan olarak bu işlerin içinde bulunmuş bir kardeşiniz olarak şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki: Geçmişte dünyada uygulanan yap-işlet-devret veya yap-kirala-devret modellerinin yanlışlıkları gözükmüş, bunların tamamı düzeltilmiş ve dünyaya "Türk modeli" diye örnek olmuş bir uygulama sistemi yapıyoruz ve dünyanın birçok yerinde uygulanıyor bunu da dünyanın birçok yerinde Türkiye'deki yükleniciler yapıyor. Hani, Türkiye'de olunca üç-beş kişiye peşkeş deniyor ya peki dünyanın ülkeleri bu kişilere niye yaptırıyor, onlar da mı peşkeş çekiyor? Hayır.

ENEZ KAPLAN (Tekirdağ) – Hangisi? İsim ver.

AHMET ARSLAN (Devamla) – Bu, Türk müteahhitlik sektörünün itibarını ve geldiği noktayı göstermesi adına çok çok önemli.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Peki ama hangi parayla?

AHMET ARSLAN (Devamla) – Evet "Borçlanıyoruz, borç ödüyoruz." deniyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalan!

AHMET ARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ya borçlanarak yapacaksınız ya öteleyeceksiniz. Borçlanarak bunların tamamını geçmişteki gibi yaparsanız Türkiye'de iki tane köprü yaparsınız, 81 ile hizmet götüremezsiniz. 81 ilin tamamına hizmet götürmek ve bu hizmetleri ötelememek için anında uygulamanız lazım, AK PARTİ'nin yaptığı budur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunlar neye yarar? Bunlar katma değer oluşturur, bunlar istihdam oluşturur, bunlar 81 ilin tamamına yatırım anlamına gelir. Birkaç tane rakam vereyim, hepsinin cevabı; bugüne kadar 30,5 milyar dolarlık KÖİ yani kamu-özel ortak işbirliğiyle yatırım yapılmış.

26 milyar dolarlık gayrisafi yurt içi hasıla oluşmuş, 58 milyar dolarlık üretime etkisi olmuş, insanımızın hayatını kolaylaştırmayı bir kenara bırakıyorum. Gebze-Osmangazi-İzmir Otoyolu'nu hepimiz kullanmışsınızdır, temmuz ayı rakamları, garanti rakamlarının üzerine çıkmıştır, bu da zaten öngörülendir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bugüne kadar 1 milyon üzerinde istihdam oluşturulmuştur, bu çok kıymetlidir. Yap-işlet-devretlerden kaynaklı Zafer Havalimanı örnek gösterildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AHMET ARSLAN (Devamla) – Sadece Zafer değil, değerli arkadaşlar, başka havalimanlarından kaynaklı da ödediğimiz garanti ücret 133 milyon dolar, ancak buna karşılık 538 milyon dolar garanti üzeri gelir almışız. Biz işimizi bilen, müderrir bir tacir gibi davranıyoruz, 405 milyon dolar fazladan para almışız. İstanbul Havalimanı dâhil sekiz havalimanında yap-işlet-devret süreci bittikten sonra işletme hakkını devretmişiz, kiraya vermişiz, kaç lira elde etmişiz? 4,9 milyar dolar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Bunları iyi hesap etmek lazım. Değerli arkadaşlar, küçük havalimanları zarar eder, ZAFER'de dâhil ancak küçük havalimanlarını yapmazsanız, büyük havalimanlarından bu gelirleri elde edemezsiniz. Zafer'in maliyeti 52 milyon euro, bugüne kadar devlet işletseydi yaklaşık 40 milyon euro üzerine para koyacaktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ARSLAN (Devamla) – Hâlbuki garanti olarak ödediğimiz yaklaşık 39 milyon euro. (CHP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, dünyada biliniyor bu sistem, örnek alınıyor bu sistem, bu sistemi eleştireceğinize bence öğrenmek lazım deyip saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, 60'a göre söz istiyorum.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – 39 milyon lira ödedik dediniz, bu toplam 80 milyon lira yapar. Bu 79 milyon lira zarar demektir.

AHMET ARSLAN (Kars) – 538 milyon Euro toplam gelir elde etmişiz, bir projeye bakmayın, hepsine bakın.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz evvel hatip, aslında bütün bu yapılan, arkadaşların bahsettikleri o, 5 müteahhit var ya, övünerek sahip çıktığı, hani milletin ırzına tasallut eden o sahip çıktığınız müteahhit var ya, milletin ırzına tasallut eden o müteahhidin gerçek müsebbiplerinden bir tanesidir kendisi. Türkiye'de yarın öbür gün bunun hesabı sorulacaksa bu hesabı verecek olanlardan bir tanesidir kendisi. Dolayısıyla, bu yalan rüzgârını kalkıp orada savunması gayet normal ama biliniz ki Türkiye'de siyaseti finanse etmek için kullandığınız bu 5 müteahhit yarın öbür gün bu ortaklığınızı bire bir deşifre edecektir. Arkanızdan değil yüzünüze bakıp deşifre edecek ve burada konuştuğunuzdan dolayı utanç duyacaksınız, bunu hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

32.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan... Şimdi Değerli Grup Başkan Vekili, bence, amacını aşan ifadeler kullanıyorsunuz. Bu nedir yani bu ırz falan? Bu laflar nereden çıkıyor ben anlayamıyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben söylemiyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz söylüyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O savunduğunuz müteahhit söylüyor.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Lütfen rica ediyorum... Yani siz bunları kullanırken...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O savunduğunuz müteahhidin ifadesi o.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Rica ediyorum, o ifadeyi siz farklı şekilde kullanıyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Milletin ırzına tasallut etmiş, küfür ediyor, sahip çıkmayın, ayıptır ya! Adama lanetleyin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Lütfen, rica ederim... Şaşıyorum yani. Bazı şeyleri kullanırken lafı tevil ediyorsunuz. O şahsa binaen söylüyorsanız söyleyin, benim grubumu böyle itham etmeye hakkınız olmadığını düşünüyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Savunmayacaksınız o adamı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Lütfen, rica ediyorum...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O adamı savunmayacaksınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Herkes üslubuyla konuşsun. Size yakışmıyor, hakikaten yakışmıyor, rica ediyorum...

Evet, teşekkür ediyoruz.

Yani bu “yalan rüzgârı” falan da anlayamıyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Aynen, yalan rüzgârı vallahi.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz önergenizi vereceksiniz, biz kendimiz cevabımızı söyleyeceğiz. Sizinkiler doğru, niye bizimkiler yanlış oluyor; ben de bunu anlamıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yanlış da değil, yalan! Yanlış olsa iyi, yalan!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Herkes kendi cevabını söylüyor, lütfen...

Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, İzmir Milletvekili Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, kamu-özel iş birliğiyle yapılan yatırımların orta ve uzun vadede kamuya verdiği zararın araştırılması amacıyla 14/10/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3303) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

60'a göre 3 milletvekili arkadaşımıza söz veriyoruz.

Sayın Taşdoğan, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, En İyi Narkotik Polisi: Anne Projesi kapsamında Gaziantep ilinde çalışmalara başlandığına ilişkin açıklaması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, İçişleri Bakanlığımız eliyle başlatılan uyuşturucuyla topyekûn mücadelede annelere yönelik farkındalık ve bilinçlendirme çalışmasının yürütüleceği En İyi Narkotik Polisi: Anne Projesi kapsamında gazi şehrimizde çalışmalara başlanmıştır. Bu projeyi geleceğimiz için hayati buluyor ve destekliyoruz. Çünkü uyuşturucu bağımlıları üzerinde yapılan son araştırmada bağımlıların yüzde 89,8'inin annesinin ev hanımı olduğu ve bağımlıların yüzde 47,5'inin uyuşturucuyu kendi evlerinde aldığını düşünürsek bu mücadelede annelerimize önemli bir sorumluluk düşmektedir. Evlatlarımızı bu zehir tuzağından korumak sizin elinizde; çocuklarımızın alışkanlıklarının farkına varmak için hâl ve hareketlerini izlemeli, kolluk kuvvetlerimizle iletişim hâlinde olmalıyız. Bu mücadelede başarı, ailelerle birlikte sağlanabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Pekgözegü, buyurun.

34.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Uyar Maden işçilerinin Soma ve Ermenek'ten çıktıkları hak arama yürüyüşünün pandemi bahane edilerek engellendiğine, maden işçilerinin patronların arkasında kimlerin olduğunu öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Uyar Maden işçileri, Soma'dan, Ermenek'ten üç gün önce hak aramak için yola çıktılar ancak önlerini Jandarma kesti, muhatap bulamıyorlar. Pandemi bahane edilerek maden işçilerinin yürüyüşünün engellenmesi kurnazlıktır. Kongreler ertelenmiyor, işçiler üretime devam ediyor ama işçilerin hak araması engelleniyor.

Madenciler ne istiyor? Daha fazla kâr için işçinin gözünü, parmağını, kolunu kopartanlar, ciğerini çürütenler, kıdemine, ihbarına, maaşına, primine çöküp bundan servet biriktirenler neden korunuyor? Bunu öğrenmek istiyorlar, bunu sormak için Ankara'ya gelmek istiyorlar. İşçiler on yıllar süren mahkemelerle kazandıkları davaları icraya koyduklarında patronun bir kuruş tahsil edemiyorlar, bunu sormak için Ankara'ya gelmek istiyorlar. Bu patronlara bu gücü kim veriyor, patronun, sermayenin arkasında kim var; işçiler, madenciler, Uyar Maden işçileri bunu öğrenmek istiyor. Verecek cevabınız varsa yolları açın, jandarmayı Uyar Maden işçilerinin önünden çekin.

BAŞKAN – Sayın Göker...

35.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, salgının kış aylarında daha da artacağına, yoğun bakım yatak ve sağlık çalışanlarının sayılarının artırılması ve sağlıkçıların hak taleplerinin yerine getirilmesinin tam zamanı olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkanım, 19 Ekim 2020 tarihi itibarıyla ülkemizde hasta sayısı 349.519, vefat sayısı ise 9.371'dir. Bu veriler salgının daha da canımızı almaya devam edeceğini, yaklaşan kış aylarında da daha fazla artacağını göstermektedir. Son günlerde bazı illerimizdeki hastanelerin yoğun bakımlarının tamamen dolduğu, bazı illerimizde ise yüzde 80'e varan yüksek bir doluluk oranına ulaştığı bildirilmektedir. Bakanlık, bir an önce yoğun bakım yatak sayılarını artıracak yeni çözümler geliştirmeli, sağlıkçılarımızın sayısını artırmalı ve sağlıkçılarımızın iş yoğunluğunun azaltılması yönünde çalışmalar

yapmalıdır. Yönetilemeyen salgın sürecine rağmen bir başarı varsa o da sağlık çalışanlarımızın kendi yaşamlarını hiçe sayarak gösterdikleri takdire şayan mücadele sayesinde. Bu vesileyle sağlıkçılarımızın istedikleri hak taleplerini yerine getirmenin tam zamanıdır.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yoksulluğun kalıcı ve etkin bir hâl aldığı ve toplumun her kesimine yayılan bir durum hâlini almasının araştırılması amacıyla 20 Ekim 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/10/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/10/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

20 Ekim 2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen 9329 grup numaralı yoksulluğun kalıcı ve etkin bir hâl aldığı ve toplumun her kesimine yayılan bir durum hâlini almasının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/10/2020 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katircioğlu.

Buyurunuz Sayın Katircioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Araştırma önergemiz yoksullukla ilgili yani bugünün en acı, en sıkıntılı konularından birine ait. Neden böyle? Ülkedeki krizle ilgili olarak, iktidar partisi her ne kadar ayak sürüse de farklı algılar yaratmaya çalışsa da Türkiye ekonomisi ciddi bir ekonomik krizde.

Şimdi, ekonomik krizler bir toplumu eşit olarak etkilemez. Neden etkilemez? Çünkü bir toplum farklı gelir gruplarına sahiptir ve dolayısıyla da ekonomik kriz farklı gelir gruplarını farklı bir şekilde etkiler. Dolayısıyla da buradan çok rahatlıkla söyleyebiliriz ki Türkiye'de yaşadığımız krizi varlıklı kesimler başka türlü yaşıyorlar, yoksul kesimler başka türlü yaşıyorlar. Tabii, esasında krizle ilgili olarak yapacağınız yorumlar da nereye ve kime baktığınıza bağlı olarak bir anlam kazanır. Eğer ülkedeki varlıklı kesimin krizden nasıl etkilendiğiyle ilgili konuşuyorsanız başka değişkenlere bakmanız lazım ama yoksullukla ilgili bakarsanız başka değişkenlere de bakmanız lazım.

Şimdi, bu çerçeveden baktığımızda bizim görebildiğimiz, yapılan çalışmaların ortaya koyduğu gerçekler olarak söyleyeyim, bir iki rakam vereyim: 4 kişilik ailenin sağlıklı beslenmesi için gereken gelir 2.431 lira olarak hesaplanmış, TÜRK-İŞ ve DISK arasında ufak ufak farklar var ama aşağı yukarı bu rakam yakın bir rakam. Yoksulluk sınırına baktığımızda ise 8.304 lira yani beslenmenin yanı sıra dört kişilik bir ailenin yapacağı elektrik vesaire gibi masraflarını dikkate alarak hesapladığımızda bu yoksulluk sınırı 8.304 lira olmakta.

Yine, yapılan bir hesaba göre Türkiye'de 16 milyon insan yoksulluk sınırının altında yaşıyor, 18 milyon insan ise yoksulluk sınırında yaşıyor yani toplam olarak baktığımızda nüfusumuzun neredeyse yarısına yakını yoksulluk sınırının ya üstünde ya da altında yaşamakta. Şimdi, arkadaşlar, bu istatistikler doğal olarak kayıt dışılığı içermiyor çünkü bu kayıtlar TÜİK gibi resmî istatistik kurumlarından alınan verilerden hesaplanıyor. Fakat Türkiye'de aşağı yukarı yapılan yine bazı hesaplardan anlaşılan o ki 10 milyona yakın kayıt dışı işsiz var. Şimdi, bunları da eklediğimizde çok kabaca şöyle bir sonuca varabiliriz: Toplumun yüzde 60'ı asgari ücret düzeyinde veya onun altında bir gelirle yaşıyor arkadaşlar ve bu gerçek ortadayken bu gerçeğin bu Parlamentoda ifade edilmesi lazım. Ve bunun gerçek düzeyinin ne olduğunun araştırılması lazım. Üstelik bir şey daha ekleyeyim, kadınlara ve erkeklere ki orada da bir eşitsizlik olduğundan giderseniz kriz farklı etki yapıyor. Kadınların yüzde 29'u - benim rakamlara göre yanılıyorsam- istihdam ediliyor, erkeklerin ise yüzde 65'i istihdamda yer bulabiliyor. Dolayısıyla da değerli arkadaşlar, bu mesele gerçekten önemli ve Parlamantonun bu mesele üzerinde kafa yorması lazım, bu mesele üzerinde düşünmesi lazım ve tabii bunları yapabilmesi için de bu araştırma önergesinin buradan onaylanması lazım. Ha, bunların afaki laflar olduğunu düşünebilirsiniz ama açık olan, kimsenin reddedemeyeceği kadar açık olan bir gerçek var ise gerçekten Türkiye halkının önemli bir kısmı bir ekmeğe muhtaç hâle gelmiş durumda. Şimdi, biz diyoruz ki bunu pandemiyle ilişkilendiriyorlar ama bu sadece pandemiyle ilgili bir mesele değil arkadaşlar ama pandemiyle ilgili de bir cümle kuracak olursak şunu açıklıkla söyleyelim: Nasıl ki bir ekmeğe muhtaç olan insanlara ekmek vermek gibi bir fikir siyasi partilerimizin birinden çıkıyor, aslında şöyle bir fikir daha anlamlı olurdu gibi geliyor bana, Türkiye'de işsiz, yoksul kesimlere Türkiye'nin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) - ...Hükümetin bu insanlara karşılıksız -kredi olarak söylemiyorum- para vermesi lazımdı. Dünyanın birçok ülkesinde pandemiyle mücadele yoksul kesimlere devletin yardımlarıyla yürüyor. Ama değerli arkadaşlar, hepiniz biliyorsunuz ki biz pandemiyle mücadeleyi IBAN numarası vererek başlattık ve yaptığımız bütün imkân gibi görülen şeylerin hemen hemen yüzde 90'ı da -yoksul kesimlerin ne kadar kullandığı da belli olmayan bir biçimde- kredi musluklarını açmak biçiminde oldu, ki bu çok ileri gittiği için de şimdi geriye çekiyorsunuz. Dolayısıyla da ekonomik krizde neyi nasıl yapacağınızı çok fazla bilmiyorsunuz ve bu çerçeveden bu önerenin değerlendirilmesinin büyük yararı olacağını düşünüyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de Markar Eseyan'a Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine de başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, rakamlara bakınca sanki hakikaten bu ülkede ekonomi açısından hiçbir sorun yok. 4 milyon kişi açlık sınırının altında yaşıyor, 8 milyon kişi yoksulluk sınırının altında ama "Bu ülkede ekonomiyle ilgili bir problem yok." diyorsunuz. Aynı şekilde, mesela şu an kredisini ödeyemeyen kişi sayısı -sadece 2019 yılı için söylüyorum- 952.405, kredi kartı borcunu ödeyemeyen kişi sayısı 803.319 kişi, protesto olan senet sayısı 916.169, karşılıksız çek sayısı 542.133 ama bu ülkede de kriz yok, sıkıntı yok, her şey gayet güzel. Maliye Bakanımızın dediği gibi, üretim lokomotifinin arkasına ihracat vagonunu taktık, tarım vagonunu taktık, mutluluk treni sonsuz gidiyor. O zaman bu millete ne oluyor arkadaşlar, bu rakamlar neyin nes? Eğer ülkede her şey iyiye gidiyorsa işsizlik rakamlarının aşağıya doğru düşmesi lazım yani bugün 19-24 yaş grubu arasında yüzde 26,4 işsizlik oranı var, yani her 3 gencimizden 1'i maalesef işsiz.

Yine, sizin 2020 hedefleriniz var, diyorsunuz ki: "2020'nin sonuna kadar işsizlik oranını 10'lu rakamlara düşüreceğiz." Bugün 11,75 yani işsizlik rakamları büyürken, açlık sınırında yaşayan insanların sayısı artarken, enflasyon rakamları bir türlü düşmezken nasıl bir zenginlik oluyor; ben bunu anlamıyorum. Aynı şekilde hepimiz de biliyoruz ki geçtiğimiz dönem bütçe rakamlarında size 139 milyar lira borçlanma yetkisi vermiştik, bu ay 10'uncu ay itibarıyla bu rakamlar da 240 milyarlar çıktı yani 139'u bırakın 245 milyar da borçlandınız. Yine, Türkiye'deki rakamlar maalesef iyi değil, ne esnafın durumu, ne üreticinin durumu, ne ihracatçının durumu sizin bildiğiniz gibi değil. Bu rakamları nereden alıyorsunuz bilmiyorum. Daha dün Ankara'da Atatürk Heykeli'nin önünde medikalçiler "Devlete verdiğimiz malzemelerin parasını on altı aydır alamıyoruz, devlet bir de bizden özel iskontolar istiyor." diye feryat ediyor ama "Türkiye'de her şey iyi." diyorsunuz.

Yine, buna paralel olarak, bizim Bayburt İl Başkanımız aradı, Yılmaz Kırıcı diyor ki: "Bu şeker fabrikalarını özelleştirdiniz, bir şey demiyoruz ama oturduk sözleşme imzaladık. Dediler ki bize 'Pancarı sökün...'"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

"Biz de söktük, pancarı yığdık, bekliyoruz." "Ee, ne zaman alacaksınız?" "Belli değil." "Bayburt'ta rakım 2 binin üstünde. Her an kar yağabilir, her an iklim şartları değişebilir. Bu özelleştirme kapsamında bu fabrikaları devrettiniz, bu fabrikalarla bir konuşun, hiç olmazsa yükümlülüklerini yerine getirsin." diyor. Yine diyor ki: "Bir elektrik faturamız üzerinden on tane vergi ödüyoruz. Bir kayıp kaçak bedeli ödüyoruz, dağıtım bedeli ödüyoruz, perakende satış bedeli ödüyoruz, iletim bedeli ödüyoruz, sayaç okuma bedeli ödüyoruz, Enerji Fonu'na para ödüyoruz, TRT payı ödüyoruz, belediyelere tüketim vergisi ödüyoruz, üstüne de KDV ödüyoruz. Neden ödüyoruz? Sadece bir elektrik faturası üzerinden, devletin bizim üzerimizden topladığı para bu." "Düşün yakamızdan, bizi rahat bırakın ya da bizim dertlerimize çare olun." diyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba.

Buyurunuz Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şu an biz konuşurken değerli arkadaşlar, biri Mersin'de, biri Kızılay'ın göbeğinde 2 kişi intihar ediyor. Konuştuğumuz konu da yoksulluk. Tarihimizin hiç kuşkusuz en büyük ekonomik kriziyle karşı karşıyayız, en büyük yoksulluğu yaşıyoruz.

Bakın, değerli arkadaşlar, belki haberiniz yok, aylık 970 TL'yle geçinen yaklaşık 11 milyon 641 bin kişi var. Aylık 1.079 TL alan 17 milyon 207 bin kişi var. Yine, TÜRK-İŞ'in açıklamalarında açlık sınırı 2.477 TL'nin altında yaşayan 2 milyon ücretsiz izne çıkarılan, 10 milyon asgari ücretli 11,7 milyon emekli, 17 milyon sosyal yardımlarla geçimini sağlayan, 10 milyon 400 bin işsiz. Yani, değerli arkadaşlar, dikkatinizi çekirim, Türkiye'nin yarısına yakın insan, yoksulluk sınırının altında, açlık sınırının altında yaşıyor. Değerli milletvekilleri, bu iktidar Türkiye'yi ekmeğe muhtaç etti. Kim söylüyor? Sizin sevgili ortağınız Devlet Bahçeli söylüyor. Devlet Bahçeli diyor ki: "Bu iktidar Türkiye'yi ekmeğe muhtaç etti."

Değerli arkadaşlar, yazar kasadan sonra -bakın, dikkatinizi çekirim- iktidara karşı yazar kasa atmadan sonra yapılmış en büyük eylem askıda ekmek meselesidir. Biliyorsunuz, yazar kasa atılırken Sayın Bahçeli koalisyonun ortağıydı; şimdi de koalisyonun sınırsız ve sorumsuz ortağı Sayın Bahçeli. Sayın Bahçeli'nin üflediği ocak su istemiyor, "Maşallah!" dediği çocuk kırk gün yaşıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, 3 şeyle iktidara geldi AKP: Yasaklar, yolsuzluk, yoksulluk.

Bakın, yasaklar meselesinde AKP'nin 1'inci Cumhurbaşkanı, 2'nci Genel Başkanı ve 1'inci Başbakanı diyor ki: "Tarihimizin en despot yönetimiyle karşı karşıyayız, nefes alamıyoruz. Türkiye âdeta bir cezaevine çevrildi."

Yolsuzlukla ilgili, değerli arkadaşlar, on sekiz yılınızı anlatmaya yetecek bir tane resim var; o resim, değerli arkadaşlar, Türkiye'deki yolsuzluğu açıklamaya yeter.

Bakın, ödüllendirdiğiniz, velinimetiniz ve kahramanınız Rıza Sarraf. Bu rezil, bu kepaze, bu alçak, A Haber bültenlerinde Türk Bayrağı'nı fon yaparak kendi PR'ını yapmaya çalıştı. A Haber kimin? AK PARTİ'nin resmî yayın organı. Türk Bayrağı'nı kullanarak bu alçak ayrıca ne yaptı? Türkiye'yi Amerika Birleşik Devletleri'ne esir etti bu alçak.

Değerli arkadaşlar, ayrıca, bu alçak maalesef -"Bize ne?" diyebilirsiniz- bu adam...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Hatırlayın, dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan idari Başbakanı, idari Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'dı; mali başbakan ise Rıza Sarraf'tı. Niye? Çünkü bakanların maaşını Sayın Rıza Sarraf veriyordu, sizin patronunuzdu o zaman.

Değerli arkadaşlar, diyor ki bu hazretleri: "Müminin görevi varlıkta şımarmamak, yoklukta sabretmektir. Hep fakir fakara sabreder." Değerli arkadaşlar, şimdi sorarım, kim sabretsin? Senin, eşine ve kendine çift maaş verdiğin "Pergolacı Fahrettin" biraz sabretsin. Kim sabretsin? Dönme köşe yazarları -hani, dönmeler sadrazam oluyordu ya- şimdi de döndürdüğünüz liberaller sabretsin. Kim sabretsin? Ziraat Bankasına atadığınız zübükler sabretsin. Değerli arkadaşlar, 4 maaş, 5 maaş alan, sarayda danışmanlık yapan milletvekilleri sabretsin.

Size son sözüm şu: Gemileri yürütüp İstanbul'u alanların torunları olduğunu iddia edenler, İstanbul'u yürütüp gemileri aldılar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu askıda ekmek kampanyasıyla ilgili, bugün Sayın Genel Başkanımız gerekli açıklamayı yapmış olmakla birlikte bizler de bu açıklamaları yaptık ama hâlâ anlamamakta ısrar edenler olduğunu görüyoruz.

Bu, askıda ekmek kampanyasının, ekonomik ve siyasi eleştirilere dayanak gösterilmesi son derece yanlıştır, öncelikle bunu ifade edelim. Yüzlerce yıllık gelenek ve göreneklerimize göre Sayın Genel Başkanımızın son derece mütevazı, insani ve asil düşüncelerle başlattığı bir kampanyadır. Ve kaldı ki bu kampanya 6 Ekim 2012'den bu yana devam eden bir kampanyadır, yeni başlatılan bir kampanya da söz konusu değildir, en son 26 Temmuz 2018 tarihinde de gündeme gelen ve hâlen devam eden bir kampanyadır. Fakat bir kısım medya geçtiğimiz cuma günü falan, sanki yeni bir kampanya başlatılmış gibi, deyim yerindeyse - affedersiniz- sazan balığı gibi atlادılar ve bundan bir siyasi istismar veya ekonomik eleştirilerine bir dayanak ve referans göstermeye çalıştılar. Dolayısıyla, bu tür eleştirileri tuhaf bulduğumu, ayrıca bu tür insani, gelenek göreneklere dayanan mütevazı kampanyalara da karşı çıkmamak, siyasi eleştiri malzemesi yapmamak gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca, kendi partilerinin bir kısım belediyelerinin de "askıda fatura" kampanyalarını yürüttüklerini de biliyoruz. O yapılan siyasi bir kampanyadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bunun siyasi bir gerekçesi veya dayanağı da söz konusu değildir. Bunu şimdilik bu şekilde izah etmiş olalım. Bu hadiseyi insani, gelenek göreneklere dayanan bir sosyal dayanışma ve yardımlaşma anlayışıyla, veren elin alan eli görmediği bir çalışma olarak değerlendirmekte fayda var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş...

37.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Pendik İmamı Azam Caddesi Ay Sokak'ta Alevilere yönelik nefret ve ırkçı işaretlemlerin sorumlularının bir an önce tespit edilip yargı önüne çıkarılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Pendik İmamı Azam Caddesi'nde Ay Sokak'ta maalesef, yine, Alevilere yönelik nefret ve ırkçı işaretlemler kamuoyuna yansıdı, çok yeni bir bilgi. "Alevilere ölüm" diye yine çarpı işaretleriyle böyle bir tablo oluştu. İşte, kolluk gücü gidip binada ikamet edenleri soruşturmuş, ifadelerini almış. Doğrusu bu kırmızı "X" işaretini bu Genel Kurulda daha önce de çokça konuştuk, bunun tarihi geçmişi de oldukça eski, özellikle 19-24 Aralık 1978 Maraş'tan kırmızı "X" işaretinin ne anlama, nasıl bir ayrıştırma ve katliama yol verdiğini maalesef, bütün Türkiye ve dünya gibi bizler de biliyoruz. Yine, 2010 yılında çok vahim bir tablo vardı. Adıyaman, Antep, İskenderun, Malatya, İstanbul ve İzmir'de yine Alevi yurttaşların kapılarına "X" işareti eşliğinde tehdit ve hakaretler yazılmıştı. 2010'dan 2020 yılına maalesef, şu ana kadar bu işaretlemler, tehditler ve saldırılarla ilgili herhangi bir kimse cezalandırılmadı. Bu da bu ırkçılığı ve nefret söylemini yapanlara cesaret veriyor. Biz bu mesele bağlamında ve genel olarak da Alevilere yönelik bu nefret siyasetinin, politikasının son bulmasını, sorumluların bir an önce tespit edilip yargı önüne çıkarılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Can...

38.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Sayın Ağbaba'nın üslubunu kabul etmiyoruz; kaba ve yaralayıcı bir üslup kullanıyor.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde grup önerisi görüşülüyor, Cumhurbaşkanlığı danışmanını ve farklı kesimleri itham eden bir üslup var. Bu üslubun, bu ithamın muhatabı burada değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İyi de Ramazan Can, cevapla, Rıza Sarraf patronları mı değil mi, cevapla.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Dolayısıyla muhatabı burada olmayanlarla ilgili kanaat bildiren ithamları kabul etmemiz mümkün değildir. Farklı platformlarda farklı cevaplar verilebilir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin ahengine uygun üslubumuzu, adabımızı ayarlamamız lazımdır diye düşünüyorum.

Tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, cevap versin isterseniz, satışma ağırdı. Rıza Sarraf'ın patronları olduğunu iddia ettim, bakanlara maaş verdiğini iddia ettim, Türkiye'yi Amerika Birleşik Devletleri'nin esir yaptığını iddia ettim. Lütfen cevap versinler, Türkiye'ye kötülük yaptılar mı yapmadılar mı, bakanlar maaş alıyor mu almıyor mu, Rıza Sarraf patronları mı değil mi, cevap versinler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Maaş aldı mı almadı mı bilmem...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bu açıklamayı sokakta yap burada değil!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Orada konuşacağına çık kürsüye!

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yoksulluğun kalıcı ve etkin bir hâl aldığı ve toplumun her kesimine yayılan bir durum hâlini almasının araştırılması amacıyla 20 Ekim 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2020 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Düzce Milletvekili Sayın Ayşe Keşir.

Buyurunuz Sayın Keşir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP'nin grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan evvel AK PARTİ ailesinin bir ferdi olan, bu milletin bir evladı olan, Türkiye Cumhuriyeti'nin çok kıymetli bir evladı olan Sayın Markar Eseyan'a Allah'tan rahmet diliyorum; ailesine, sevenlerine ve AK PARTİ ailemize de başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

HDP'nin grup önerisi metnini detaylı okudum. Bu konuda uzun yıllar sivil toplum çalışmaları yapmış, akademik çalışma yapmış bir milletvekili olarak da söz alıyorum. Tabii, pandemi sürecini konuşmamın ilerleyen zamanında değerlendireceğim ama öncelikle şunu söylemem lazım: AK PARTİ döneminde Anayasa'nın sosyal devlet ilkesi vücut bulmuştur.

Dünya Bankası verilerinden bahsedeceğim, Gini katsayısından bahsedeceğim; bilmiyorum, bu konunun okuryazarları olan varsa onlar için bir anlam ifade eder bunlar ama bu kavramları bilmeden de bunları konuşmak biraz havanda su dövmek oluyor.

Dünya Bankası tarafından yayınlanan Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Atlası'na göre ülkemiz dünyada mutlak yoksulluk oranını en hızlı azaltan ülke olmuştur. Şimdi, Gini katsayısındaki düşüş 2019 itibarıyla da devam etmiştir; 0,395'e gerilemiştir.

Yine Dünya Bankası verilerinden bahsedeceğim size: 2006'da kişi başı geliri 1 doların altında olan vatandaşımızı bırakmadık AK PARTİ politikalarıyla, 2010 yılında 2,15 doların altında yaşayan vatandaşımızı bırakmadık; iktidara geldiğimizde bu ülkenin yüzde 30'u günlük 4,3 doların altında yaşıyordu, bunu da 2016 itibarıyla sıfırladık; bunlar mutlak yoksulluk verileri. Tabii, kavramlar üzerinden konuşmak ve konuyu doğru kavramlarla tartışmak gerekiyor.

Yine kayıt dışı istihdamdan bahsediliyor. 2002'den bu yana kayıt dışı istihdamı 16 puan geriye çektik.

Yine ben uluslararası bir rapordan örnek vereceğim: UNDP verilerine göre, 2002 yılında orta insani gelişmişlik seviyesinde olan ülkemiz, 2009 yılı itibarıyla yüksek insani gelişmişlik, 2019 yılı itibarıyla da çok yüksek insani gelişmişlik seviyesine yükseldi. 2002 yılında sadece 1,3 milyar dolar olan sosyal yardım harcamaları, 2020 yılı itibarıyla 55 milyar dolara çıkmıştır.

Burada başka bir şey söylemem lazım: 2002 yılında 4 kalemden sosyal yardım kalemleri vardı, bugün biz bu kalemleri 43'e çıkardık. Ters okuma yaparak kimse buradan siyaset yapmasın. Gayrisafi yurt içi hasıladaki payının artması demek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Refahın paylaşılması adına, sosyal yardım programlarının dışında kalanların da yeni programlarla bunlardan faydalandırılmasını sağlamaktır. Burada kadın yoksulluğu üzerinden gidildiği için birkaç örnek vereceğim: Mesela, eşi vefat eden yoksul kadınlara nakdî destek AK PARTİ Hükûmetinin getirdiği bir programdır; keza çoklu doğum yardımı, elektrik tüketimi desteği gibi pek çok şey var ama sürem yetersizliğinden detayına girmiyorum.

Pandemi dönemine gelince Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatıyla sadece 3 fazda, 6 milyonu aşkın vatandaşımıza, 6 milyarı aşan nakdî destek ödenmiştir. Yine -çok fazla anlatacak şeyim var ama süremiz kısıtlı- Hazine ve Maliye Bakanlığımız tarafından iki yüz günde açıklanan paketle İstikrar Kalkınma Paketi, esnaf desteği, işe devam, kısa çalışma ödeneği gibi 494 milyar destek sağlanmıştır vatandaşlarımıza. Pandemi sürecinde Türkiye, evet, etkilendi ama Amerika Birleşik Devletleri bu süreçte yüzde 5, Çin yüzde 6,8; Rusya yüzde 12, Almanya yüzde 2,3 küçüldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Sayın Başkanım, bir cümleyle bitireceğim.

BAŞKAN – Buyurunuz.

AYŞE KEŞİR (Devamla) – Bugün Amerika Birleşik Devletleri'nde 40 milyon kişi pandemi nedeniyle işini kaybetti. OECD ülkelerinin 2020 Ekonomik Görünüm Raporu'na göre salgından en az etkilenen dünyanın 3'üncü ekonomisi Türkiye ekonomisidir. Bunu da buradan kayıtlara geçirmek istiyorum.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Milletimiz eğer bu açıklamaları dinliorsa kaygıyla dinlemiştir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak da gülümsemekten başka bir şey yapamıyoruz. Halkın takdirine sunuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özkoç.

Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.14

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, yargının ve yargı mensuplarının sorunlarının belirlenmesi ile çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2266) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/10/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/10/2020 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan yargının ve yargı mensuplarının sorunlarının belirlenmesi ile çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla verilmiş olan (10/2266) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmelerinin Genel Kurulun 20/10/2020 Salı günü (bugünkü) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Antalya Milletvekili Sayın Rafet Zeybek.

Buyurunuz Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hepimizin bildiği bir gerçek vardır: Devletin temeli adalettir. Ama devlet, adaletini kaybederse

çöker. Adalet deyince de herkese adalettir esas olan; bize, size, bir gruba, kişiye, zümreye değil 83 milyona adalettir. Ancak o zaman biz Türkiye’de adaleti dağıtabiliriz.

Yine, adaletin asla vazgeçilmezi bağımsız yargıdır. Bugün, Türkiye’de maalesef sorun olan, yargının bağımsızlığı olup olmadığının tartışılmasıdır. Ben büyük bir iddiayla söylüyorum ki Türkiye’de yargı bağımsız değildir. Özellikle 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliğinden sonra yargı FETÖ’ye teslim edilip FETÖ’nün kontrolü altına sokulmuştu ama 2017 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle de maalesef yürütmenin kontrolü altına sokulmuştur. Bu gerçeği göremezsek Türkiye’de yargıyı bağımsız kılamayız ve Türkiye’nin sorunlarını eğer hukuk devleti olamazsak çözemeyiz. Bu asla unutulmamalıdır.

2014 yılında AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı olan bugünkü Adalet Bakanı Abdülhamit Gül, ta o yıllarda, 2014 yılında diyor ki: “Daha önce yüzde 60-70’lerde olan yargıya güven, bugün yüzde 20’lere düşmüştür.” Evet, ben de iddia ediyorum, bugün yargıya güven yüzde 20’lerdedir. Yüzde 20 güvenle bir ülkede adalet dağıtılmaz değerli milletvekilleri.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bakın, dün FETÖ’nün emir ve talimatlarını veren yargı ne kadar gerçekse bugün iktidarın emir ve talimatlarına göre karar veren yargılar da o kadar gerçektir. Hiçbirimiz herhâlde şunu inkâr edemeyiz: Evet, FETÖ’nün döneminde yargı tarafsızdı, bağımsızdı, millet adına karar veriyordu diyemeyiz. O zaman bugün de yargı, millet adına karar vermiyor; tamamen iktidarın kontrolü altında, iktidarın yönetiminde kararlar veriyor.

Değerli milletvekilleri, en son örneğini gördüğümüz Enis Berberoğlu davasında Anayasa Mahkemesinin çok açık kararına rağmen, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin “Anayasa Mahkemesi kararını tanımıyorum.” demesidir. Bu, 14. Ağır Ceza Mahkemesi hâkimlerinin anayasal suç işlediğini göstermektedir. Bu kadar iddialı konuşuyorum. Bu nedenle, Hâkimler ve Savcılar Kurulunu göreve çağırıyorum, derhâl bu hâkimler hakkında inceleme başlatıp hatta yargılama sonuna kadar görevden uzaklaştırması gerekiyor. Eğer, Türkiye’de bu hâkimler adalet dağıtacaksa bu ülke çöker.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, görevini layıkıyla yapan, liyakat sahibi hâkimler ve savcılar da var bu ülkede ama şu çok açık görünüyor ki baskı altındalar, karar verirken çekiniyorlar. Hepimiz biliyoruz, bu tür liyakat sahibi, dürüst hâkimlerin ve savcılarının verdiği kararları beğenmeyen iktidar hemen Hâkimler ve Savcılar Kurulu aracılığıyla disiplin soruşturması başlatıyor, açığa alıyor ya da sürüyor. Sürgün tehdidi altında bulunan bir hâkim, savcı asla adil karar veremez. Maalesef, bugün o dürüst hâkimler de baskı altındadır. Bunun kaldırılması gerekiyor.

Değerli arkadaşlarım, bakın, Adalet Bakanlığının ve Hâkimler ve Savcılar Kurulunun üzerinde Cumhurbaşkanlığında oluşturulan Hukuk Politikaları Kurulu vardır; Adalet Bakanlığının da üstündedir, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun da üstündedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kurul değişik gruplardan oluşuyor. Bu kurula –bakın, açık söylüyorum- HAKYOL’cular müdahale ediyor, Pelikancılar müdahale ediyor, Menzildiler müdahale ediyor ve FETÖ artıkları müdahale ediyor. Dün “FETÖ’yü yargının üzerinden, içinden temizledik.” dediniz, bugün başka cemaatlerin talimatıyla hareket ediyor. Maalesef gerçek budur. Gelin, bu gerçeği görelim, bu gerçeği kabullenelim. “Türkiye’de yargı sorunu vardır.” diyelim. “Türkiye’de yargı bağımsız değildir.” diyebilelim. Buna göre, gelin, bunun araştırmasını hep birlikte yapalım ve Anayasa değişikliği dâhil, yasa değişikliği dâhil bunların gereğini yerine getirelim diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ İstanbul Milletvekili Markar Eseyan’a Allah’tan rahmet diliyorum; AK PARTİ’ye, sevenlerine, camiasına başsağlığı diliyorum.

Sayın milletvekilleri, her şeyden önce, gelişmiş ülkelerde hukuk güvencesi ve yargı bağımsızlığı insanlar için, bireyler için önemli bir güvence sayılmaktadır. Özgürlükçü, çoğulcu, çağdaş demokrasinin temeli hukuk devletidir, hukuk ilkesidir. Hukuk devletinden söz edebilmek için, herkesin sorumlu olduğu bir hukuk düzeni olmalı ve herkes bu hukuk düzenine uymalıdır. Bağımsız bir yargı bu denetimi hiçbir etki altında kalmadan yapabilen yargıdır. Hukuk devletinin temel gereklerinden biri de kuvvetler ayrılığıdır. Kuvvetler ayrılığı yargı bağımsızlığının da teminatıdır. Yargı bağımsızlığı insan hakları ve özgürlüklerin de güvencesidir.

Bugün Türkiye’de yargı bağımsızlığından söz edebilmek için çok iyi niyetli olmak gerekmektedir. Özellikle son yıllarda siyaset için bir araç hâline dönüşen yargı, Türk milletinin vicdanında her geçen gün güven kaybı yaşamakta ve artık, Türk milleti maalesef, yargıya ve yargıçlara güvenemez hâle gelmiştir.

Şimdi, görmemiz gereken gerçek şudur: Yargı maalesef siyasallaşmıştır. Siyasi kimliği olanların hâkim atanması... Hangi partiye mensup olursa olsun, her şeyden önce, bu hâkimlerin vicdanlarına göre karar vermesi, kanaat getirmesi mümkün değildir. Bir ilde, bir ilçede ilçe başkanlığı, il başkanlığı yapan, herhangi bir siyasi partiye mensup bir vatandaşın, bir avukatın hâkim olarak atanması ve daha sonra, mensubu olduğu partiye ait yetkili bir kişinin kendi dosyası önüne geldiğinde hakkaniyetle karar vermiş olsa bile, vermiş olduğu bu karar, maalesef, kamu vicdanında tartışılır hâle gelir. Dolayısıyla, bu avukatlardan yargıç atarken siyasi kimliği ön plana çıkmış insanları yargının bağımsızlığını ve güvenilirliğini sağlamak adına atamamak gerektiği kanaatindeyim. Türkiye’yi çağdaş medeniyetler seviyesine bu şekilde getirmemiz mümkün değildir. Siyasi iktidarın emrinde yargı olamaz, siyasetin etkisi altında karar veren yargıcın mahkemesinden adalet çıkmaz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, kamuoyu araştırma şirketi, vatandaşlara “Yargıya güveniyor musunuz?” diye soruyor, ankete gelen cevaplardan yüzde 11’i “Güveniyorum.” diyor yani 100 kişiden sadece 11,7 kişi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AYHAN EREL (Devamla) – Geriye kalan yüzde 68’i “Güvenmiyorum.” diyor, yüzde 20’si ise “Kısmen.” cevabını veriyor. Bu araştırmaya göre, Türkiye Cumhuriyeti’nde yaşayan 100 kişiden 68 kişi yargıya güvenmiyor. Güvenmediği bir yargıdan vatandaşın hak, adalet, hukuk beklemesi mümkün değil. Dolayısıyla, vatandaş o zaman hakkını başka yerlerde, başka meclarlarda arama gibi yanlış bir yola gitmek durumunda kalıyor. Bu durum, Türkiye Cumhuriyeti yargı erkinin acıklı durumunu ortaya koymaktadır. Yargıya olan güvenin, yargı bağımsızlığının yerde sürünmesinin önüne geçilmesi için biz, Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisinin lehine oy kullanacağız; Meclisin de buna dikkat ederek, bu durumun araştırılarak yargıya güvenin yeniden tesis edilmesi hususunda gereğini yapacağına inanıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm.

Buyurunuz Sayın Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Evet, bir bağımsız yargı demeye dilimiz varmıyor çünkü ortada böyle bir bağımsız yargı yok. Aslında geçmişten bugüne bu ülkede tam bağımsız bir yargı hiçbir zaman olmadı. Hep yargı iktidarların denetimi, güdümü altındaydı ama bu dönemki kadar da bağımlılığın açık açık ifade edildiği, açık açık iktidar tarafından “Talimat verdik.” anlamına gelen sözlerin kurulduğu bir dönemden hiç geçmemiştik. Aslında bunun son birkaç örneğinden bahsetmek gerekiyor: Partimize yönelik altı yıl önceki bir soruşturmadan dolayı yapılan, MYK üyelerinin de, birçok arkadaşımızın da içinde olduğu operasyon aslında bunun açık göstergelerinden bir tanesiydi. Hukuka falan dayanmıyordu, herhangi bir delille dayanmıyordu. Ortada şöyle bir durum vardı: İktidar kaybediyordu, kaybetmesinin nedeni de Halkların Demokratik Partisiydi. Öyleyse bu partiyi zayıflatmak gerekiyordu. Ne yapalım? Yargı yoluyla operasyon yapalım, bu şekilde belki kaybetmemizin önüne geçeriz diye düşünüldü.

Diğer bir örnek, Kars Belediyemize yönelik aslında kayyum darbesiydi. Yine, eş başkanlarımız Sayın Ayhan Bilgen, Şevin Alaca olmak üzere Meclis üyelerimiz operasyonla gözaltına alındı, tutuklandı. Neden? Çünkü kayyum atamaya ihtiyacınız vardı. Kayyum atamanın bahanesini de bu operasyonlar göstererek, bu şekilde, seçimle alamadığınız bir Kars Belediyemize el koymanın yolunu açmış oldunuz.

Sadece bunlar da değil, Osman Kavala’ya yönelik mahkemece verilmiş beraat kararına rağmen yeniden uyduruk gerekçelerle bir soruşturma açıldı, ağırlaştırılmış müebbetle yeniden yargılama konusu yapıldı. Aslında, biz biliyoruz ki bunların hiçbirinin hukuki dayanakları yoktu. Bu da yetmedi; aslında Anayasa Mahkemesi zaten nadiren demokratik kararlar veren bir kurum olmasına rağmen o nadir kararlarını da tanımak istemediniz ve yok saydınız, mahkemeler tarafından Anayasa Mahkemesinin kararları tanınmadı.

Bunlarla da bitmedi. Kadınlar meselesinde de aslında benzer tutumları sergilemeye devam ediyorsunuz. Mesela İpek Er’e tecavüz nedeniyle ölümüne yol açan Musa Orhan önce serbest bırakıldı, sonra delillerin, özellikle Adli Tıp raporunun gelişinden kaynaklı olarak tutuklama verildi. Kamuoyu baskısı nedeniyle, özellikle kadın kurumlarının, feminist kurumların baskısı nedeniyle tutuklamak zorunda kaldınız. Ama erkek yargıyla birleşen sizin iktidarınızın yargıyla müdahalesi sonucu sadece altı gün tutuklu kaldıktan sonra tahliye edildi, serbest bırakıldı. Neden? Çünkü siz güvenlik görevlisi olması nedeniyle korumaya aldınız, akladınız, sakladınız. Erkek yargıyla birleşen adalet de Musa Orhan’ı maalesef serbest bıraktı.

Şimdi, erkek adalet demişken şundan da bahsetmek istiyorum: Erkek adaletin bir diğer göstergesi de GREVİO Türkiye raporunun 2018’de yayımlanmış olmasına rağmen Türkiye’de hâlen çevirisinin yapılmamış olması, hâlen kurumlara bu konuda yazıların gönderilmemiş olması erkek yargının nasıl sürdüğünü gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Buradan bir kez daha söyleyelim: Bir an önce GREVİO Türkiye raporunun çevirisini yapmak zorundayız. Bu çevirinin Hükûmete, bakanlıklara, yargı kurumlarına, ulusal ve yerel düzeyde ilgili tüm kurumlara, üniversitelere, yerel yönetimlere, siyasi partilere, meslek örgütlerine, medyaya, kadına yönelik şiddet alanında çalışan tüm demokratik kitle örgütlerine, kadınlara ve tüm ilgili kurumlara bir an önce gönderilmesi, paylaşılması ve kendi eylem planlarının oluşturulması ve geri bildirimlerin istenmesi gerekiyor.

Aynı zamanda bütün bu çalışmaları yaparken hem tüm kadın kurumlarını, feminist kurumları, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bütün partileri dâhil eden bir yerden bir yol haritasının çizilmesi, bu eylem planının acilen oluşturulması gerekiyor. Parlamento bu konuda kendi sorumluluğunu unutmamalı. İstanbul Sözleşmesi’nin 70’inci maddesi Parlamentoya, İstanbul Sözleşmesi’nin uygulanıp uygulanmadığını, eksikliklerin nerelerde olduğuna ilişkin denetim görevini veriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Son olarak bağlayayım.

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – Acilen Meclisin GREVİO raporunu kendi gündemine alarak, burada birlikte tartışarak yeni yol haritasının bir an önce çizilmesi gerekiyor. Bu sorumluluktan kaçmak, kadına yönelik şiddeti daha fazla artıran, erkek egemenliğini daha fazla artıran bir yol olacaktır. Bu nedenle bir an önce de Parlamentoyu göreve çağırıyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Mahmut Atilla Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli dostumuz Markar’ın vefatı hepimizi büyük bir üzüntüye boğmuş oldu. Büyük bir fikir adamı ve Türkiye sevdalısı birisiydi. Ben ailesine ve tüm ülkemize başsağlığı diliyorum.

Tabii, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisine baktığımız zaman, yargının bağımsızlığının güçlendirilmesi konusunda önerilerde bulunulduğu ifade edilmiş olsa da önerinin içine baktığımızda tamamen kuvvetler ayrılığı ilkesine ve Anayasa’mızın temel prensiplerine aykırı bir biçimde, geçmişin vesayet özlemiyle dolu beyanlar görüyoruz.

Evet, yasama, yürütme ve yargı Anayasa’mıza göre... Biliyorsunuz kuvvetler ayrılığı prensibi var, Anayasa’mızın başlangıç kısmında da kuvvetler ayrımının devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyecek medeni bir iş bölümü ve üstünlüğün, kuvvetler noktasında olanın ancak Anayasa ve kanunlardan doğan yetkilerle kullanılabileceğini ifade ediyor. Yine Anayasa’mızın 138’inci maddesinin ikinci ve devamı üçüncü fıkrasında hiçbir makam, merci ve kişinin yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere emir ve talimat veremeyeceğini, genelge gönderemeyeceğini, tavsiyelerde bulunamayacağını ifade ediyor. Ama siz, bugün getirilen önergeyle yasama, yürütme ve yargı arasındaki kuvvetler ayrılığına tamamen aykırı ve bunu çiğneyerek bir Meclis araştırması yapılmasını talep ediyorsunuz. Tabii, maalesef, bu vesayet zihniyetinin demokrasimize ve yargımıza geçmişte vermiş olduğu tahribat ve zararların fazla olduğu o günleri hatırlatıyor. Ordu ve elitistlerle birlikte her darbeden sonra yapılan seçimlerde iktidar olamayıp sandıktan ve milletten umudunu kesenlerin, yargının bir vesayet odağı ve arka bahçe hâline gelmesi noktasında önünü açtığı bir dönemden bahsediyorum. Bugün, Anayasa’mızın 104’üncü maddesi gereğince “devletin başı ve devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışması” konusunda anayasal yetkisi olan Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın yüksek yargı başkanlarıyla bir araya gelmesinden rahatsız olanlar acaba 28 Şubat sürecinde neredeydi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, 28 Şubat sürecinde yargı mensupları otobüslere bindirilerek Genelkurmaydaki brifinglere alınıyor, bu heyetlerin içinde yüksek yargının tüm başkanlarının da hepsi bulunuyor, dönemin Genelkurmay İkinci Başkanı Çevik Bir brifing veriyor ve bu yüksek yargı mensupları ayakta alkış tutuyordu. Onlar ayakta alkış tutarken siz nerelerdediniz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün, görüyorum, işinize gelen konuda size uygun çıkan yargı kararı çıktığı zaman “Evet, Türkiye’de bağımsız yargı var.” ama işinize gelmeyen bir karar çıktığı zaman da “Türkiye’de yargı bağımsızlığı yok, Türkiye’de yargı siyasallaştı.”

diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Yargının siyasallaştığı dönemleri biz çok iyi hatırlıyoruz. Hatta, sizin, kendi bakanlığınızı yapmış Mehmet Moğultay'ın itirafları ki; yine hatırlatalım, herhâlde unutuyorsunuz bu önergeyi verirken de... "Hükûmetten 5 bin kişilik kadro aldım, bu kadroları kendi örgütime vermeyip de Refahlılara, MHP'lilere mi verecektim." diyen bir Adalet Bakanının görev yaptığı bir dönem içerisinde Türkiye de geçmiş oldu.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Onlar olmasa adalet bitmişti, iyi ki onlar vardı.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – 2017 Anayasa değişikliklerini ve HSK yapısını değiştiren bu kararı biz Cumhuriyet İttifakı olarak önerdik, milletimiz de uygun gördü ve bu değişiklikler yapılmış oldu. Yasama, yürütme, yargı; bunların hepsi milletimiz adına çalışmak zorunda. Yasamayı kim seçiyor? Milletimiz seçiyor, biz milletvekilleri seçimlerle göreve geliyoruz. Yürütmeyi milletimiz seçiyor. İşte, 2017 referandumunun getirdiği, yargının da milletimizle... Hatta, Türk yargısı kimin adına karar alıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Türk milleti adına karar alıyor. İşte Türk yargısının da 2017'de yapılan bu değişikliklerle milletimizle arasında irtibatı sağlanmış oldu. Yargıyı seçim dışında iktidar olmanın bir aparatı olarak gören zihniyet 2017 referandumunda milletimizin oylarıyla sandığa gömülmüştür.

Ben, 15 Temmuz darbe kalkışması sırasında canı pahasına görev yapan ve bu darbenin önlenmesinde büyük görevler üstlenen tüm yargı mensuplarına teşekkürlerimi sunuyorum.

Grup önerisinin aleyhinde olduğumuzu bildiriyor, hepinize tekrar saygı ve sevgiler sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi darbelerin mağduru olmuş bir siyasi partidir. Ancak, asıl, hatip konuşurken nasıl yüzü kızarmadı ben bunu bilemiyorum; hatibin Genel Başkanı, Fetullah terör örgütünün savcısı olan Zekeriya Öz'ün arkasındaki kişi benim, diyen kişidir, hatip onun milletvekilidir. HSK'yi Fetullahçı terör örgütünün hâkimleriyle dolduran bir siyasi partiden bahsediyoruz. Bu ülkenin Genelkurmay Başkanı hapsedilirken, Fetullahçı terör örgütü üyelerini, burada darbeyi yapan Fetullahçı terör örgütü üyelerini göreve getiren bir siyasi partiden bahsediyoruz. Fetullahçı terör örgütünün siyasi ayağı olan bir siyasi partinin temsilcisi konuştu az önce.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Hadi oradan, hadi!

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Adil Öksüz, Zekeriya Öz gibi kişilerin elini kolunu sallayarak bu ülkeyi terk etmelerini sağlayan siyasi partinin temsilcisi az önce konuştu.

15 Temmuz şehitlerinden bahsediyorlar, 15 Temmuzdan bahsediyorlar, 15 Temmuz şehitlerinin yakınlarına toplanan parayı vermeyen siyasi partinin temsilcisi az önce konuştu. (CHP sıralarından alkışlar) Ama bir, Allah'tan korkmak lazım; iki, millettan korkmak lazım. Hem Allah'tan korkmayacaksın hem millettan korkmayacaksın hem Fetullah'ı kucaklayacaksın hem onunla yürüyeceksin ama cumhuriyetin partisi olan Cumhuriyet Halk Partisine söz söyleme cüretini göstereceksin. Bu sözü kimse sana vermez. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin...

40.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; yani sakın bir gün olacağını ümit ediyordum ama anlıyorum ki sükûnet bize yaramıyor, onu görüyorum, yani sükûneti tercih etmiyoruz.

Şimdi, biraz evvel Sayın Grup Başkan Vekili bir şeyleri ifade ederken, kasten, anlatırken farklı bir anlamın doğmasına sebep oluyor. Şimdi, hatırlamamızda fayda var diye düşünüyorum. Bizim AK PARTİ iktidarında bugüne kadar hiç kimse Fetullahçı olduğu için hâkim, savcı yapılmamıştır. Yani biraz evvel ifade edildi ya konuşmada "Fılan olduğu için, etnisitesi, milliyeti, fikriyatı şu olduğu için..." Sadece bu sebeple kendileri hâkim, savcı olmamışlardır, asla. Sizin ifadenizde söylüyorsunuz ya, yani "Fetullahçı terör örgütünün adamlarını siz aldınız; hâkim, savcı yaptınız." Biz bunları zinhar reddediyoruz. Böyle bir şey yoktur, olamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hâlâ "Var." Diyorsanız, adını verin, belgelerinizi verin, suç duyurusunda bulunun, şikayetçi olun. Niçin yapmıyorsunuz o zaman? O zaman siz de bir suç işliyorsunuz bildiğiniz hâlde gizliyorsunuz.

Şimdi, devamında şunu ifade etmek istiyorum: Diyorsunuz ki: "Siyasi ayak var." Biz bunu burada defaatle konuştuk, defaatle. Nedir? Daha evvel ifade etmiştim, bir kez daha söylüyorum; Fetullahçı terör örgütünün hedefi bütün siyasi partilerdir. Bütün siyasi partileri hedeflemişlerdir. Türkiye'de bu yapıyı tanımlayan, adını koyan ve bununla mücadele eden ilk kişi Sayın Cumhurbaşkanımızdır ve AK PARTİ'dir, tartışmasız. Darbeden evvel biz bunlarla mücadele ederken sizin milletvekilleriniz onların kuruluşlarının önüne gidip siper oluyorlardı, kollarını açıyorlardı "Dokunmayın." diyorlardı. Biz anlatıyorduk "Kardeşim bunlar terör örgütü, bunlardan uzak durun." (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından gülüşmeler) Evet, gülüyorsunuz ama gerçek, sizin gerçeğiniz, kendi gerçeğinize gülüyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, Adil Öksüz meselesi: Adil Öksüz'le alakalı, o darbe girişimiyle alakalı bütün süreçleri sonuna kadar takip ediyoruz, Adil Öksüz'ün bulunup getirilmesiyle alakalı; sonuna kadar varız, hep beraber uğraşalım el birliğiyle. Sanki el birliğiyle kaçırılmış havası yaratıyorsunuz. Ben doğrusu bu ifadeyi hakikaten -samimiyetle söylüyorum- yakıştıramıyorum.

Velhasılıkelam, şuraya gelmemiz lazım: Bugün geldiğimiz noktada, terör örgütünün “terör örgütü” olduğunun altını herhâlde artık hepimiz çiziyoruz, net bir tavır ortaya koyuyoruz. Ben şuna inanıyorum: Şu aşamadan sonra terörle arasına mesafe koyma konusunda hiçbir siyasi parti bir diğerinden daha ilerici bir noktada değil. Ben hepimizin aynı noktada mücadele etmesi gerektiğine inanıyorum. O yüzden, burada bu manada, onların korunuyor olmasına dair ifadeleri şiddetle reddediyorum.

Allah’tan korkmaktan bahsettiniz. Bu çok ağır bir itham, gerçekten çok ağır bir itham. Biz Allah’tan korkmaya gayret ediyoruz. Böyle, çok iddialı bir şey söylemekten de haya ederim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayatımızı Allah’tan korkmaya gayret ederek, imtina ederek, uğraşarak, gayret sarf ederek geçiriyoruz. Zaten millettten korkmak onun içerisinde. Ancak kuldan utanan Rabb’inden utanır, ikisi birliktedir yani yan yana duran şeylerdir. O sebeple bu sözlerin de söylenmemiş olmasını tercih ediyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özkoç.

41.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, ben de bugün böyle bir konuşmayı yapmak istemezdim. Sabahleyin Sayın Grup Başkan Vekilimiz Özlem Hanım’la gerçekten çok doğru bir konuşma yaptık telefonla. Şu anda AKP’li bir milletvekilimizin kaybı içerisinde ama az önce kendisinin de ifade ettiği gibi, maalesef gündem dönüyor ve bizler de konuşmak zorundayız. Hiçbir konuyu kişiselleştirmek lazım. Bizler burada milletvekilleriyiz, birbirimizin düşmanı değiliz, gerçekleri ifade ediyoruz. Gerçekler şudur: Bu ülkenin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan “Birlikte yürüdük bu yolları.” diyen kişidir, “Biz, bu ülkede ne istediniz de vermedik.” diyen kişidir. Bizim görevimiz gerçekleri söylemektir. Niyetimiz asla Türkiye Büyük Millet Meclisindeki hiçbir arkadaşımızı kırmak, kişisel olarak yaralamak değildir; bizi de üzer. Bizim böyle bir kastımız olmaz ama biz gerçekleri söylemeye devam edeceğiz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, yargının ve yargı mensuplarının sorunlarının belirlenmesi ile çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2266) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Grup önerisini oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yoklama talep ediyoruz Sayın Başkan.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Efendim, işlem tesis etmiştir. Başkanım, işlem tesis etti. Sayın Başkan, işlem tesis etmiştir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, oylama başladı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, siz tam başladığınız sırada ben elimi kaldırarak oylama talep ettim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, Başkanım işlem tesis etmiştir. Siz işleme başladınız, tamamlayın lütfen.

BAŞKAN – Yoklama talebiniz var, buyursunlar.

Sayın Özkoç, Sayın Sarıaslan, Sayın Yıldız, Sayın Bülbül, Sayın Zeybek, Sayın Sarıbal, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Gökçel, Sayın Aygun, Sayın Kaya, Sayın Göker, Sayın Keven, Sayın Kaya, Sayın Gürer, Sayın Tuncer, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Tokdemir, Sayın Tıgılı, Sayın Önal, Sayın Şahin.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.12

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.24

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, yargının ve yargı mensuplarının sorunlarının belirlenmesi ile çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2266) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, (2/808) esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/92)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İç Tüzük 37'ye göre, (2/808) esas numaralı Kanun Teklifi'min değerlendirilmek üzere gündeme alınması hususunu bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Ömer Fethi Gürer
Niğde

BAŞKAN – Teklif sahibi olarak Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer.

Buyurunuz Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çıraklar ve meslek lisesi stajyer öğrencilerini doğrudan ilgilendiren bu kanun teklifini ciddi bir mağduriyetin ortadan kaldırılmasını amaçlayarak vermiş bulunuyorum.

Çıraklıkla ilgili meslek kurslarına katılıp belge alanlar ile meslek lisesi öğrencisi iken staj yapan öğrencilerin staj süreleri ve meslek kurslarında geçen süreleri iş kazası, meslek hastalığı ve hastalık sigortası hükümlerine tabi tutulmaktadır ancak emekliliğe yarayan yaşlılık, malullük kapsamından ne yazık ki çırak ve stajyerler yararlanamamaktadır. Çırak ve stajyerlerin çalışırken bu sigorta kollarına tabi tutulmamaları ciddi mağduriyet yaratmaktadır. Staj ve çıraklık sigortasıyla emekli olmak için staj ve çırakların çalışma başlangıçlarının doğrudan emeklilikte başlangıç kabul edilmesi ve staj ve çıraklıkta geçen sürelerle aynen askerlikte olduğu gibi borçlanma hakkı verilmesi sağlanmalıdır.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde çok ciddi biçimde meslek liselerinde ve çıraklıkta iş yaşamına başlayanlar var. Esasında, bunların yaşlılık sigortası başlangıcının çırak ve stajyerliğe başladığı gün sayılması, bir yerde, o alanlara daha çok çekicilik yaratır. Yani meslek lisesi öğrencisinin stajında yaşlılık sigortasına başlaması ya da çırağın böyle bir hakka tabi tutulması onlara vereceğimiz önemli bir destek olur.

Biliyorsunuz, ülkemizde, geniş tanımlı 10 milyona yakın işsizimiz var. Bunun yanında, iş yerinde çalışanlar ne yazık ki açlık sınırının altında ücret alıyorlar. Üniversiteli işçiler kamuda bekledikleri statü değişikliğine beş yıldır eremediler. Emeklilikte yaşa takılanların mağduriyetini ne yazık ki iktidar görmezden geliyor, bu konuda da düzenleme yapmıyor. Keza kamuda taşeron firmada çalışanlar -Millî Eğitim Bakanlığında, Sağlık Bakanlığında, Ulaştırma Bakanlığında, Tarım ve Orman Bakanlığında- kadro bekliyorlar. Millî Eğitim Bakanlığında, taşeron firmadan geçen, 10 ay çalışıp 2 ay işsiz kalanlar var. Çalışma yaşamı sorunlar yumağı. Çalışma Bakanı da çıkıp emeklilere ödenen ücret toplamını anlatarak iyi bir şey yapmış gibi görünmeye çalışıyor. Oysa hakkını insanlara veriyor. Bizim yapacağımız buradaki sorunları ortadan kaldıracak düzenlemeleri gerçekleştirmek. Çıraklık ve stajlıkta geçen dönemin, yaşlılık sigortasına sayılmasıyla ciddi anlamda mağdur olan bir kesimin bu sorunlarını ortadan kaldıracaktır. Kanun teklifinde amaçladığımız, binlerce insanı ilgilendiren bu sorunu çözmektir.

Tüm milletvekili arkadaşlarımız, bölgelerine gittiğinde bu sorunla karşılaşılıyorlar. Bir gün de Meclis, genelde işçinin, çiftçinin, esnafın, emeklinin, engellinin, dar gelirlinin taleplerine yönelsin ve bunlara çözüm üretsin istiyoruz. Bu getirdiğimiz kanun teklifinin de temel amacı bu. O anlamda, biraz sonra oylanacak olan bu kanun teklifine, tüm partilerimizin olumlu oy vermesi çağrısında bulunuyorum. Çünkü insanların hakka ermeleri konusunda kanun teklifi gerekiyor.

Bakınız, sosyal sigortalarda bir gün çalışan kadın, daha sonra işten ayrılrsa dahi annelik sürecini sigortadan borçlanarak hak kazanıyor ama sigortadan önce anne olursa o süreç borçlanmaya sayılmıyor. Keza çırak ve stajyerler, yaşlılık sigortası kapsamına girdiklerinde “Geriye dönük prim yatıralım.” diyorlar. Yani onlar hak ettikleri hakkın yanında, üstelik devlete katkıda bulunalım istiyorlar. Bunu görmezden gelmeyelim, stajyer ve çırakların yaşlılık sigortasını işe girdikleri gün itibarıyla başlatalım. O anlamda, oluşan mağduriyeti bu kanunla ortadan kaldıralım.

Ülkemizde çalışanların, bugün yaşadıkları olumsuzlukların varlığı bir gerçek. Asgari ücreti dahi vergi dışı bırakmadık. İnsanlar gerçek anlamda sıkıntı yaşıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar efendim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Evlerine nasıl ekmek götüreceklerini düşünüyorlar. Gerçek anlamda Karayollarında, PTT’de Demiryollarında, Ulaştırma Bakanlığının diğer birimlerinde, Ormanda, Millî Eğitimde yaşanan olumsuzlukların da ortadan kaldırılmasının gerekliliğine dikkat çekiyorum. Bu anlamda, kamuda kiralık araç şoförlerine dahi, yani o genel müdürlerin, üst düzey makam sahiplerinin araçlarını sürenlere dahi ne yazık ki kadro verilmedi. Belediye şirketlerinde çalışanlar asıl kadroya alınmadı. Bunların yaşadığı mağduriyetlerin yanında iki yıldır taşeron firmadan KHK’yle geçenlerin hakları dahi verilmedi. Belediyelerde, il özel idaresinde beş ay yirmi dokuz gün çalıştırılıp işten çıkarılanlar var. Bu mağdur kesimleri görelim diyorum.

Bu bağlamda, Sayın Başkan çok teşekkür ediyorum, son sözüm de: Sözcü gazetesinin değerli yazarı Bekir Coşkun’un kaybından dolayı duyduğum üzüntüyü belirterek ayrıca Adalet ve Kalkınma Partisinin değerli milletvekilinin vefatından dolayı başsağlığı diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 221) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

(x) 221 S. Sayılı Basmayazı 7/10/2020 tarihli 3’üncü Birleşim Tutanağı’na eklidir.

7/10/2020 tarihli 3'üncü Birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi, birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm, 1 ila 16'ncı maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Altıntaş.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, vefat eden Sayın Vekilimiz Markar Eseyan'a Allah'tan rahmet diliyorum.

İYİ PARTİ Grubu adına, Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geçen iki yıl boyunca görev aldığım Tarım Komisyonunun Başkanı ve üyesi arkadaşlarımı da ayrıca selamlıyorum.

Bu kanun teklifinin muhalefetten habersiz hazırlandığı ortadadır. Teklif hazırlanırken muhalefetin, meslek kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin görüş ve önerilerine yeterince başvurulmadığı görülmektedir. Bu şekilde hazırlanan kanunlarda genellikle hatalar ve eksikler olmakta ve daha sonra bu noksanlıkları gidermek için aynı hususlarda teklifler sunulmaktadır. Kaldı ki bu teklif de esasında mevcut yasalardaki birçok eksikliği, hatayı düzeltmek için verilmiştir.

Kanun teklifinin geneline bakacak olursak, öncelikle görüyoruz ki coronavirus salgını süreci, tarımın önemini bir kez daha hatırlatmıştır. AK PARTİ'nin genel itibarıyla tarım politikasına bakarsanız, ürün ithal etme üzerine kurulu bir sistem görülmektedir ama zaman zaman bu yöntem tıkanınca, tarımın geleceği tehlikeye düşünce günlük tedbirlerle durum idare edilmeye çalışılmaktadır. Kısacası, iktidarın tarım politikası, ülke tarımının geleceği ve ithalata dayalı sistemden faydalanan şirketlerin menfaati arasında gelgit yaparak ilerlemektedir. Ancak bu sistem artık yürütülemez hâle gelmiştir. Komisyon toplantısı sırasında AK PARTİ'li vekil arkadaşların söylediklerine ve genel olarak iktidarın tarım hakkındaki yorumlarına bakılırsa, tarım hususunda durumumuzun çok iyi olduğuna ve Türk tarımında bir sorun olmadığının kanaat getirilebilir ancak iktidar, tarım ne kadar "İyiye gidiyor." dese de kötü gidişin farkındadır ve bu yüzden böyle bir yasaya ihtiyaç duyulmuştur.

Bizce de tarımda ciddi sorunlar mevcuttur. Bunu anlamanın en basit yolu da tarım arazilerinin fiyatına bakmaktan geçer. Kıyas yapmak gerekirse ülkemizde neredeyse 1 bardak çay parasıyla 1 metrekare tarım arazisi alınabilecek pek çok yer vardır yani tarım arazilerimizin büyük çoğunluğu değersizleşmektedir. Ayrıca tarım arazilerindeki kayıplar, tarımda çalışan nüfusta azalma ve çalışanların yaş ortalamasının artması, tarım ürünlerinin ithalatında artışlar, ihracatında gerilemeler gibi durumlar da Türkiye'nin son yirmi yıldaki gerçekleridir. Bütün bu gerçekler, tarımda acil ve köklü tedbirler alınması gerektiğine işaret etmektedir.

Teklifte olumlu bulduğumuz kısımlar mevcut. Teklif, özellikle tarım topraklarının daha sıkı denetimini ve gıda güvenliğinin sağlanmasını sağlayacak yaptırımlar getiriyor. Ormanlardan kısmen, yeterli aromatik ve tıbbi bitki üretiminde faydalanılması, yerli tütünün desteklenmesi de olumlu bulduğumuz kısımlar arasında.

Yasa teklifinde tütün ve alkol hususunda da değişiklikler öngörülmüş. Burada, AK PARTİ iktidarının senelerdir sürdürdüğü bir çelişkili politika mevcut. AK PARTİ, uzun zamandır sigaraya zam yaparak vergi gelirlerini artırmayı ama aynı zamanda sigara kullanımını da azaltmayı amaçlıyor fakat bu yöntem, sigara kullanıcılarını kaçak sigaralara ya da daha ucuz yolla bandrolsüz yapılan sigaralara yönlendirmektedir. Kaldı ki iktidarın tütün ürünleri ve alkolli içecekten büyük vergi gelirleri hedeflediği de 2020 bütçesinde açıkça görülmektedir. Bütçeye göre, alkolli içkilerden 2020 yılında 17 milyar lira, 2021'de 19 milyar lira ve 2022'de 21 milyar lira vergi bekleniyor. Tütün ürünlerinde ise yine bütçeye göre 2020 yılında 64 milyar, 2021 yılında 69 milyar, 2022 yılında 74 milyar gibi rakamlar öngörülüyor. Buradan çıkacak olan sonuç da alkol ve tütün kullanımının azalmayacağını iktidar tarafından da öngörülmesidir. Bu öngörüler doğruysa sigara tüketiminin azalmayacağını, halk sağlığını korumakta yetersiz kalındığını söyleyebiliriz.

Ayrıca, alkol satış saatlerinin kısıtlanması gibi uygulamalar ya da alkol ve tütün ürünlerinin alımını zorlaştırmak, bu maddelerin kullanımını azaltacak tedbirler olarak görülmemelidir. Zira Osmanlı Devleti'nde IV. Murat'tan sonra bu tarz yasaklar konmuş ve başarılı olunamamıştır. Ayrıca, Amerika'da da 1920 yılında içki yasağı uygulamıştır fakat bu durumun içki kullanımını azaltmak yerine Amerika'da mafyanın doğuşunu başlattığı söylenir, bu nedenle bu yasaktan hemen vazgeçilmiştir. Dolayısıyla bunları yasaklarla kontrol etmek, durdurmak zor ve hatta neredeyse imkânsızdır.

Bu teklifte sunulan, üreticinin ürettiği tütünün satışının ağır cezalarla yasaklanmasının, uluslararası tekellerin desteklenmesi anlamına geldiği de göz önünde bulundurulmalıdır. Belki iktidarın amacı doğrudan bu değildir fakat bahsi geçen tekellerin de işine yarayan bir durum olduğu açıkça görülmektedir. Dünyada çiftçiler pek çok ürününü tarlasının kenarında ya da pazarda satabilirken tütün üreticisi ürettiği tütünden bir sigara bile satsa ağır cezalara maruz kalacaktır. Tütün üreticisi çiftçiler mağdur durumdadır. Ayrıca, yabancı tekeller sigara üretiminde Türk tütününün miktarını o kadar azaltmıştır ki bu miktarın oranını önümüzdeki beş yıl içinde yasayla yüzde 30'a dahi çıkarmaya razı oluyoruz.

Eskiden Birinci, Bafra, Samsun, Maltepe gibi tamamen yerli ürün sigaralarımız vardı. Bu dönemde dünyanın en kaliteli tütünleri, Türk tütünüydü. Çok iyi hatırlıyorum, bir yabancı sigara paketinde "Türk tütününden üretilmiştir." yazıyordu, şimdi kendi tütünümüzden sigara üretmekten mahrum durumdayız. Geçmişte tütün konusunda yapılan hatalar, şimdi düzeltilmeye çalışılmaktadır. Ancak yüzde 30 oranını yine de yetersiz buluyoruz; bu nedenle, 12'nci maddede öngörülen yüzde 30 oranının yüzde 50 olarak değiştirilmesi için Komisyon toplantısında önerge verdik.

Bir diğer önemli konu ise kamuoyunda "hobi bahçeleri" olarak bilinen tarım arazilerindeki ruhsatsız yapılarıdır. Her ne kadar basında ve kamuoyunda bu teklif "hobi bahçeleri teklifi" olarak adlandırılrsa da tabii, teklif içerisinde tarım arazilerinin kullanımına yönelik genel bir uygulama düşünülmüş. Bunun içerisine tarımsal amaçlı olan veya olmayan bütün yapılar dâhil edilmiştir. Belli ki denetimlerde ciddi aksaklıklar olmuş ve bu konuda bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmuş. Ancak, bugüne kadar yapılan ve tarımsal amaçla kullanılan yapıların da yıkılması, vatandaşlarımız açısından bir mağduriyet doğuracaktır. Ayrıca, bu yıkım işlemi, büyük bir millî servet kaybına da yol açacaktır.

Hayvancılık amacıyla yapılmış ya da bağıcılık yapan bir vatandaşımızın ihtiyacına yönelik yapılmış bir bağ evi ya da malzemelerini koyabileceği bir depo, bundan farklı tutulabilir, Yapı Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olup olmamasına bakılabilir veya insanların kaydettilmesi gibi bir çözüm getirilebilir.

Gelinen noktada, daha çok, devletin göz yummasının etkisi vardır. Ayrıca, belirtmek gerekir ki hobi bahçeleri, toplumsal bir ihtiyacın ürünüdür. Şehrin kalabalığında ve apartmanlarda yaşayan insanlar, bir bahçeyle ilişkili olmak istiyorlar. Bu, gayet tabii bir durumdur.

Bir başka dikkat çekilmesi gereken nokta da gıda güvenliği meselesinde yapılan düzenlemelerdir. Bu teklifle, gıda güvenliği hususunda ciddi yaptırımlar getiriliyor. Bu, iyi bir çaba olarak görülmektedir ancak teklif içerisinde "yanıltıcı yayın" olarak isimlendirilen bir tanım getirilmekte ve "Yanıltıcı yayın yapılamaz." ibaresi bulunmaktadır. Bu yanıltıcı yayının tanımı da "Tüketicide

endişe, korku ve güvensizlik yaratarak tüketicinin tüketim alışkanlıklarını olumsuz etkileyen, gerçeğe aykırı yayınlar.” şeklinde açıklanmıştır. Bu tanım, muğlak kalmış durumdadır. Gayet yoruma açık, öznel bir tariftir. Dolayısıyla, bu teklif yasalara, bilimsel olmadığı iddiasıyla, gıda ve beslenmeye dair hile, tuzak, aldatma ve yalanlara karşı hiç kimse, hiçbir hususta eleştiri yapamayacak hâle gelebilir, eleştiri yaparsa cezalandırılabilir. Bu yolun açılmasının başka yansımaları da olabilir.

Aynı mantıkla, bir deprem uzmanının deprem tahminleri yapması, bir meteoroloji uzmanının iklim değişikliğinin felaketlere yol açmasından bahsetmesi bile “halkta endişe, korku ve güvensizliğe sebep” olarak yorumlanabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyursunlar.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Sonuç olarak, medya kuruluşları, ceza ödememek adına yayınlarda otosansüre gidebilirler. Ceza almamak için halkı bilgilendirici yayın yapmaktan korkar hâle gelebilirler. Kısaca bu kanun değişikliği maddesi, yayıncı kuruluşlarda endişe ve korkuya neden olacaktır. Bundan dolayı bu maddenin incelenmesi, gözden geçirilmesi ve yaşanabilecek mağduriyetlere karşı net çizgilerle medyanın halkı bilgilendirme görevine hâle getirmeden “yanıltıcı yayın” kavramının ve ceza uygulamalarının sınırları belirlenmelidir.

Ayrıca bu teklifin 16’ncı maddesine göre, örneğin, yabancı diplomatlardan, devlet misafirlerinden ya da uluslararası kuruluş temsilcilerinden avlanma ücreti alınmaması da öngörülmektedir. Bu durumun kanunda bir ikilik yaratacağını, kanunlarda istisnaların doğru olmadığını düşünüyoruz. Önemli davetlilere bu imkân verilecekse bu avlanma bedeli, davet eden kurum bütçesinden ödenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum, son cümlem Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Bu yüzden bu teklif maddesinin geri çekilmesi uygun olacaktır.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Nusrettin Maçın.

Buyurunuz Sayın Maçın. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün tarımla ilgili 33 maddelik kanun teklifi üzerinde konuşuyoruz. Ben de partim adına birinci bölümde yer alan 16 maddenin bütünü hakkında söz almış bulunmaktayım. Maddelere geçmeden önce ben öncelikle ele aldığımız konunun önemine vurgu yapmak istiyorum çünkü bu kanun teklifini hazırlayanlar, tarımın günümüz koşullarında insanlık için hayati bir öneme sahip olduğunun farkında olduklarına inanmıyorum. Eğer AKP, tarımın hayati öneme sahip olduğunun farkında ve bilincinde olsaydı, hem usul açısından hem içerik açısından bu kadar yanlış yapmamalı veya böyle bir hakkı olmamalıdır.

Tarımın dünya insanlığı için çok önemli ve hayati olduğunu, salgınla birlikte daha da stratejik bir önem kazandığını biliyoruz. Bunu AKP’nin bazı yetkilileri de zaman zaman dillendiriyor. Ancak bu kanun teklifini hazırlarken hangi sendikalar, meslek odaları, üretici birlikleri veya hangi üniversitelerle görüşüp ortaklaştı? Hiç kimseye danışmayan, her şeyin en iyisini ben bilir, ben yaparım anlayışına sahip bir iktidar anlayışıyla karşı karşıyayız. İktidar, bu anlayışıyla sorunların çözümüne zemin sunmak bir yana, sorunları daha da artırarak içinden çıkılmaz bir hâl aldırılmaktadır. Bu iktidar ve onun Tarım Bakanı, sadece bilmediğinden değil, aynı zamanda muhalefetin ve devletin hiçbir kurumunu da ihtarlarını da dikkate almayan bir Bakanla karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, bakın, Sayıştayın 2019 Denetleme Raporu’nda Tarım ve Orman Bakanlığına ilişkin 45 yanlış bulguya rastlanmış ve bundan önce de 2018 Raporu’nda 43 yanlış bulguya rastlanmıştı. Ancak Bakanlık, hâlâ 2018’deki 27 yanlış bulguyu düzeltme zahmetinde bulunmamış. Benim size burada 45 bulguyu tek tek izah etme şansım yok. Ancak çok önemsedğim öne çıkan bazı ihlallerden de bahsetmeden geçmeyeceğim.

1) Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı olan IPA kapsamında kullanılan fonların, Bakanlık muhasebe sistemine kaydedilmemesi.

2) Muhasebe yetkisi, sıfatı bulunmayanlar tarafından, idare adına banka hesabı açılması suretiyle kayıt dışı mali işlemler yapılması.

3) Tarımsal amaçlı kooperatiflere kullandırılan kredilerden kaynaklanan alacakların gerçek tutarı göstermemesi.

4) Tarımsal destekleme ödemelerinde gerçekleştirme işlemleri tamamlanmaksızın bütçeden harcama yapılması.

5) Bütçeden yapılan Hayvancılığı Geliştirme Projesi kapsamındaki proje ödemelerinin, gerçekleştirme işlemleri tamamlanmaksızın yapılması.

Şimdi, bu 5 önemli maddeyle, tamamen keyfî, hukuk dışı, hiçbir yasal prosedürle alakası olmayan bir bakanlıkla karşı karşıyayız.

Getirilen bu kanun teklifinde de aleni bir şekilde şu hedeflenmektedir: Toplumun müşterek değerleri olan ormanlık alanları -tırmak içinde söylüyorum- bozuk ormanla kavramsallaştıran AKP iktidarı, buraları ormanlık alanlardan çıkararak yandaşlarına “Tesis yapabilir, betonlaştırabilirsiniz.” demektedir. Yine rant, yine beton! Oysaki bu alanları çok rahat bir şekilde ormanlık alanlara dönüştürme imkânı çok fazladır.

Biyoteknolojinin zirve yaptığı bir süreçte, orman vasfını yitirmiş olan bu bölgelerde istesek tohumdan aynısını üretebiliriz, istesek çelikten bunun üretimini yapabiliriz, istesek yapraktan köklendirme yaparak o ormanlık alanın aynısını ormanlık alana dönüştürebiliriz.

Şimdi, bana göre, AKP iktidarının toplumun geleceği, toplumun sağlıklı yaşaması, toplumun sağlıklı gıdaya ulaşma gibi bir problemi yok, bir derdi yok. Onun için bu ormanlık alanları da gerçek anlamda biyoteknolojik korsanlara, firmalara peşkeş çekmek üzere bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, halkımızın müşterek değerleri dediğimiz diyelim ki ormanlık alanlar, meralar, hazine arazileri, şimdi, siz buraları özel şirketlere peşkeş çekeceksiniz ve diyeceksiniz ki “Biz tarımı önemsiyoruz; tarım, savunmadan daha önemlidir.” Bunu yutturamazsınız, bunu yutturamazsınız arkadaşlar ama AKP, ormanlık alanlarda, meralarda ve hazine arazilerinde “mantar ve tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği” adı altında ve odun dışı ürünlerin işlenmesi için tesis yapma hakkı veriyor. Bununla şu kastediliyor: Orada biyoteknolojik firmalara, uluslararası büyük şirketlere, Türkiye’nin biyoçeşitliliğine, toplumun müşterek değerlerine, su ve su ürünlerine el koyma yetkisi veriliyor. Bunu Halkların Demokratik Partisi olarak kabul etmemiz söz konusu olamaz.

Şimdi, tütün üreticileriyle ilgili hâlâ bu yasal statü ve prosedür muğlaktır. Makaron yasak, sigara kağıdı yasak, filtre yasak, şu yasak, bu yasak; ondan sonra kademeli olarak tütün üretiminin yüzde 30’a çıkarılma hakkı veriliyor. Şimdi, soruyorum 2021, yüzde 17; 2022, yüzde 21; 2023, yüzde 25. Ya siz bu toplumla gerçekten alay ediyorsunuz, gerçekten alay ediyorsunuz.

Size bir şey söyleyeyim: Bunun yanında, 1 kilo tütün, üreticiden ne kadara alınıyor biliyor musunuz? 22 lira! Ya ben Adıyaman-Malatya bölgesinde tütün üreticilerine gittim, gezdim. Ben 1 kilo tütünde 50 paket olduğunu biliyordum. “Ya ben

yanılıyor muyum? Tekrar bir sorayım.” dedim. Gittim bir bakkala “1 kilo tütün kaç paket?” dedim. “50 tane.” dedi. “Bana ödünç olarak verir misin?” dedim. Verdi. Tütün üreticilerine YouTube üzerinden canlı yayın yaptım.

Şimdi, burada şunu demek istiyorum: Siz tütün üreticisine 1 kilo başına 2 paketin parasını veriyorsunuz ama fabrikatöre, ama aracıya, tefeciye ne kadar veriyorsunuz? 48 paket! Yahu bu, hangi ahlakta var? Ben hiçbir İslami hukukta bu kadar yüksek kâr oranı görmemişim. Bütün dinlere bakın; hiçbir dinde, hiçbir hukukta, bir üretici, üretimin bütün zorluklarını kendisi çekecek, bütün aşamalarını yaşayacak ama kendisi 22 lira alacak ama fabrikatör 48 paketin parasını yani 800 liraya tekabül eden parayı alacak!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yerli ve uluslararası şirketler, özellikle 21’inci yüzyılda, biyoteknoloji üzerinden, gerçekten, Türkiye’nin biyoçeşitlilik anlamındaki zenginliğini de su ve su ürünlerinin zenginliğini de göz önünde bulundurduğumuzda bunlara göz dikmişler ve AKP bu şirketlere, bu yandaşlarına bu ülkenin müşterek değerlerini peşkeş çekmeye çalışıyor. Onun için Türkiye’de düşüncesini ifade eden, demokrasi isteyen, barış isteyen, özgürlük isteyen, tartışma ortamı isteyenler “Bu ülkenin sorunlarını 83 milyon insanın sorunlarını bu Mecliste konuşalım, tartışalım, çözelim.” dediği zaman hoşuna gitmiyor çünkü toplumu susturacak ki işçinin, köylünün, esnafın, yoksulun emeğine el koyabilsin veya toplumun müşterek değerlerine el koyabilsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) - Biz Halkların Demokratik Partisi olarak barış, özgürlük ve demokrasi mücadelesinde ne kadar kararlıysak bir o kadar da üreticilerimizin emek, üreticilerimizin insanca yaşama mücadelesinde onlarla birlikte olduğumuzu bir kez daha beyan etmek istiyoruz.

Eğer bir tarım politikası belirleyecekse tarım alanıyla ilgili bir sürü kurum kuruluş var, çiftçi birlikleri var; onlara danışarak, muhalefete danışarak birlikte kanun teklifi yapılması lazım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygun.

Buyurunuz Sayın Aygun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gıda, tarım ve orman alanında düzenlemeler yapan yasa teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tarım alanında tam bir çöküşe şahitlik ettiğimiz dönemden geçmenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Dünyada kendi kendine yeten az sayıda ülkeden biri olan Türkiye, maalesef AK PARTİ iktidarında pamuktan ayçiçeğine, buğdaydan büyükbaş hayvana, etten salçaya kadar her alanda ithalat yapan içler acısı bir duruma gelmiştir. Türkiye’nin yüz ölçümünün onda 1’i olan ülkelere ithalat yapar hâle geldik. Bu tablodan dolayı üreticimiz toprağa küstürüldü, hacizlerle karşı karşıya kalmaktadır; artık, ürününü tarlada bırakmakta ve bunu da hayvanına yedirmeyi tercih etmektedir. Üreticiye kulaklarını tıkamış, ithalata bel bağlamış, mutfağı yangın yerine döndüren, tüketiciyi de gıda enflasyonuna terk eden AK PARTİ tam anlamıyla çiftçiliği bitirme noktasına gelmiştir.

Sayın Başkan, değerli vekiller; Ekim 2019’dan bugüne kadar yoncaya yüzde 31, samana yüzde 29, süt yemine de yüzde 49 zam yapıldı. Özetle çiğ süt maliyeti yüzde 50 artarken devlet çiftçiden çiğ süt alım fiyatını değiştirmede. Üretici tükenmişlik sendromu yaşıyor.

Peki iktidar ne yaptı? Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı ve Ticaret Bakan Yardımcısıyla beraber sanayici temsilcileri bir araya geldiler, CEO’larla toplantı yaptılar. Bu toplantıda SETBİR Başkanı, ASÜD Başkanı ve zincir market CEO’ları bir arada bulundular ama üretici o masada yoktu. Çiftçiye destek vermesi gereken Tarım ve Orman Bakanlığının üretici yerine sanayicileri tercih etmesi Türk tarımı adına utanç tablosudur.

Bu toplantının ardından ocak ayından bu yana doların ve tüm girdi maliyetlerinin artmasına rağmen çiğ süt referans fiyatı değiştirilmedi. Çiğ süt fiyatı 2 lira 30 kuruşta kaldı, sadece 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren artırılacağı söylendi. Bu da, umutsuz bekleyişler sebebiyle -Nasrettin Hoca’nın bir sözü vardır, hatırlarsınız değerli milletvekilleri- “Ölme eşeğim ölme, yaza yonca bitecek, yonca biterse de yersin.” deyimini bize hatırlatmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar) İktidar sadece prim fiyatında göstermelik değişiklik yaparak Ocak 2021’e kadar topu taca atmıştır.

Biliyorsunuz, süte destek primi yerel seçimler öncesinde 25 kuruşa çıkarıldı ama yerel seçimlerde iktidar beklediğini alamayınca cezayı çiftçiye kesti, sütçüye kesti, primi 15 kuruşa, daha sonra 10 kuruşa düşürdü. Şimdi de 40 kuruşa çıkardığını söylüyor ekim, kasım, aralıktan itibaren. Ya, daha hâlâ senin ödemediğin çiğ süt primleri var. Şimdi hayal satmaya devam ediyorlar. İktidar, üreticisine resmen sırtını dönmüş durumdadır.

Bakın, bu ülkenin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, savaştan yeni çıkmış, yokluk içindeki ülkede saray yerine çiftlik kurdu. Bugün saray yapılan yerde büyük bir üretim seferberliği yapıldı. Üstelik “Çorak topraklarda üretim olmaz.” denilen yerlerde tarım yaptı, hayvancılık yaptı. Atatürk Orman Çiftliği o günden bugüne kadar aralıksız süt üretimi yapıyor değerli milletvekilleri. Atatürk’ün Türk çiftçisine verdiği değerinde onda 1’ini siz veseyle şu anda Türk tarımı uçacaktı. (CHP sıralarından alkışlar)

Üreticiler şimdiden gazetelere manidar ölüm ilanları vermeye başladılar. Geçtiğimiz günlerde toplantının arkasından süt üreticilerinin vermiş olduğu ilan: “Acı kaybımız.” Sayın Komisyon üyelerine ve Bakanlık temsilcilerine sesleniyorum: “Acı kaybımız.” diyor. Ve burada diyor ki: “Cenazemiz... 16 Ekim 2020 -bu gün Dünya Gıda Günü’ydü- o gün -sizin Millet Caminiz var- Millet Camisi’nde cenazemizin namazını kılıp ondan sonra Tarım ve Orman Bakanlığında süt üreticisinin defni yapılacak arkadaşlar.” İşte, çiftçiye getirmiş olduğunuz tablo bu.

Yine bakınız, Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Merkez Birliği Başkan Yardımcısı Nazif Karabulut diyor ki: “40 kuruşunuzu alın başınıza çalın.” Artık üretici size sırtını döndü, sizlere yavaş yavaş yol göründü.

Bakın, bir süt üreticisi 1 litre süt sattığı zaman 1,5 kilo yem alması gerekirken -yani 1’e 1,5 oranı vardır; bu, benim söylemim değil değerli arkadaşlar, bu dünyadaki paritedir- bizim ülkede tam tersi olmuş, artık süt para yapmaz olmuş, yem fiyatı almış başını gidiyor. Gelin, hep beraber şu süt sıkıntısını giderelim.

Buradan soruyorum: Fiyat artışının önündeki engel isim kim? Hazine ve Maliye Bakanı damat Berat Albayrak mıdır? Böyle duyumlar alıyoruz. Enflasyonu artırmamak için çiğ süt fiyatı sabit bırakılmış yani enflasyon korkusu sebebiyle üreticiye sırt dönmüş. Damat doları serbest bıraktı ama enflasyonu yükseltmesin diye bütün fiyatını aşağı çekti. Dolar serbest, bizim çiftçimizin sütünün fiyatı ise maalesef olduğu yerde sayıyor. Bilesiniz ki bu hesabınız tutmayacak, enflasyonu da yönetemiyorsunuz, tarımı da yönetemiyorsunuz. Üreticiyi yok sayarak, ithalat yaparak enflasyonu dizginleyemezsiniz. Artık bu da enflasyonu patlatacaktır arkadaşlar.

Üretici isyanda. Sayın Genel Başkanımızın da bugün grup toplantısında söylediği Yakup Konan, Kahramanmaraşlı çiftçi 16 Ekim Dünya Gıda Günü’nde dertlerini anlatmak için Kahramanmaraş’tan yola çıktı ama yola çıkamadı, daha Kahramanmaraş il sınırını aşmadan birçok sıkıntıyla karşı karşıya kaldı. Devlete gelip devlet yetkililerine dertlerini anlatması gereken yerde onun karşısına kolluk güçleri çıktı ve “Gözlerin kızarıktı.” deyip, elinden ehliyetini alıp geri gönderdiler. Bu, utanç tablosu; sizlerin, Türk

tarımını getirmiş olduğunuz tablo bu. İşte, kolluk güçleri de tutanakla beraber arkadaşı evine gönderiyor.

Evet, arkadaşlar, diğer bir konu da pamuk. Pamukta geldiğimiz noktaya baktığımızda, 1999'da 757 bin hektar alan varken bugün 477 bin hektara düşmüş tamamen AK PARTİ'nin bu yanlış uygulamalarıyla beraber. Geline nokta, siz iktidarınız boyunca ithalata 23,2 milyar dolar ödediniz. Gelin, bu parayı Yunanistan'daki bir avuç Yunanlı çiftçiye ödeyeceğinize Çukurova'daki, Şanlıurfa'daki çiftçimize verin. Yunanistan'a erkeklik yaparken iyi de ürün alırken nasıl olacak, merak ediyorum ben?

Yine, bakınız, pamuk fiyatı 5 lira civarında; gelin, bunu 6 liraya çıkaralım.

Ya, devlet yönetmek dürlürlük ister, erdemlilik ister. Sayın Bakan İzmir'de bir toplantıda diyor ki: "Pamuk destekleme primini 1,1 TL'ye çıkardık." Ya, daha siz tarımsal destek tebliğini yayımlamadınız. Sözlere mi ülkeyi yöneteceksiniz? Resmî Gazete'de yayımlamamışsınız, sadece mahalle sohbetinde, kahve sohbetinde onun primini açıklıyorsunuz; gelinen nokta bu arkadaşlar.

Bir de, diğer konu pancar. Evet, özelleştirdik şeker fabrikalarını, gelinen noktada çiftçi şu anda perişan; vermekte perişan, fiyatta perişan. Ve geçtiğimiz yıl 300 lira olan taban fiyatını çiftçi bugün 400 lira olarak bekliyor fakat maalesef hâlâ daha şeker pancarının taban fiyatını açıklamadılar.

Ve en çok yaptığınız iş çiftçimizin ensesine konmak. Bugünlerde Tarım Kredi, traktörüne, taksisine haciz koyuyor tarladaki çiftçinin; bu ayıp size yeter diyoruz.

Yine, bakınız, değerli milletvekilleri, Sayıştay raporunda deniyor ki: "Tarımsal desteklere 2019 yılında 16 milyar 965 milyon 138 bin lira -gider, bütçeden- ödenecek." Ama siz 17 milyar 180 milyon 772 bin küsuratlı para ödüyorsunuz. Ya, siz daha muhasebe kayıtları tutamıyorsunuz, muhasebe kayıtlarını. Neyi anlatıyoruz biz? Vereceğiniz destek belli ama dağıttığınız para belli değil. Ya, bu kadar gelişigüzel devlet yönetimi olmaz. Bunu ben söylemiyorum, bunu Sayıştay raporları söylüyor. Gelin, ÇKS'de ve TÜKAS'da -bizim önerdiğimiz- doğru kayıtları tutalım, hep beraber çiftçimizin doğru destekler almasını sağlayalım.

Değerli vekiller, bir başka konu: 7 milyon 150 bin çiftçimiz var ülkemizde ama 15 milyar 222 milyon 705 bin lira tarımsal destek ödemişsiniz, maalesef 469 milyon 734 bin 67 lira da gelir vergisi çiftçiden almışsınız. Ya, çiftçiden gelir vergisi alınır mı? Destek veriyorsunuz, çiftçiden gelir vergisi kesiyorsunuz ama sizin o beşli çetenin vergilerini de çiziyorsunuz. Yazıklar olsun sizlere! (CHP sıralarından alkışlar)

Yine, bakınız, 2002'den bugüne kadar 700 bine yakın çiftçi üretimden çıkardınız. Birilerinin borçlarını yapılandırıyorsunuz, faizlerini siliyorsunuz ama çiftçiye geldiği zaman unutupyorsunuz. Birilerine kepeçle verirken çiftçiye ise çay kaşığıyla vermekten bile korkuyorsunuz. Gelin, çiftçinin borçlarını yapılandıralım, faizlerini silelim, beş yıla bölerek faizsiz bir şekilde çiftçinin nefes almasını sağlayalım. Rusya'nın, Bulgaristan'ın, Ukrayna'nın çiftçisi İvan'ı veya Ostap'ı değil, Ahmet amca'yı, Mehmet amca'yı, Ayşe teyzeyi güçlendirelim, onları büyütelim. Yerlilik, millilik budur, kendi çiftçisine sahip çıkmaktır. Ama geldiğimiz noktada maalesef biz yabancı çiftçilere sahip çıkıyoruz.

Bakınız, çiftçi artık AKP'den umudunu kesti -filozof Diyojen'in bir sözü var- diyor ki sizlere: "Gölge etme başka ihsan istemem." Artık bırakın çiftçi kendi bildiği gibi üretimini yapsın ve rahat, huzurlu bir şekilde tarlada üretim devam etsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Bakınız, gıda fiyatlarında Türkiye olarak OECD rekoru kırıyoruz ama size kalırsa Avrupa'da biz tarımda birinciyiz ama son rakamlar öyle göstermiyor. OECD'de en fakir ve fiyatları en yüksek ülkelerden biriyiz.

Bakınız, ekmeğe geçtiğimiz günlerde yüzde 20 zam yapıldı. Uzun süreden beri ekmek fiyatlarını askıda tuttunuz, bastırdınız ama artık önüne geçemediniz. Bulgaristan'dan, Rusya'dan 2.100 liraya buğday aldınız, almaya devam ediyorsunuz ama kendi çiftçinizden 1.650 liraya buğday aldınız. "Bu mu sizin Türk çiftçisine vermiş olduğunuz değer? Bu mu sizin Türk çiftçisine sahipliğiniz, yerliliğiniz, milliliğiniz?" diye soruyorum. Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü çıkmış "Biz en avantajlı şekilde ithalatı bitirdik." diyor. Ya, TMO neydi? Kara gün dostuydu. Kimin? Çiftçinin ama artık İvan'ın, Ostap'ın, John'un kara gün dostu olmuş, Türk çiftçisinin ise düşmanı olmuş hâle geldi. Bu tablodan çıkın, bir an evvel yerli, millî olun diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – İnşallah, bu söylediklerimizi kulak arkası yapmazsınız, Türk çiftçisine sahip çıkarsınız diyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Metin Yavuz.

Buyurunuz Sayın Yavuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA METİN YAVUZ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Başta aziz milletimiz ve Aydın'lı hemşehrilerim olmak üzere yüce Meclisi ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Meclisimizin kıymetli milletvekilleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki Cumhurbaşkanlığı seçimleri yavru vatanın özgür iradesinin tecellisiyle sonuçlanmıştır. Kıbrıs Türk halkının siyasi olgunluğunu yansıtan seçim sonuçlarının hayırlı olmasını diliyorum. Adanın ortak sahibi Kıbrıs Türküdür. Türkiye Cumhuriyeti yavru vatanın yanındadır.

Değerli milletvekilleri, küresel ısınma sonucu oluşan iklim dengesizlikleri, dünya nüfusunun artması, kullanılabilir tarımsal kaynakların giderek azalması gibi nedenlerle tarım stratejik bir sektör hâline gelmiştir. Özellikle dünyada yaşanan Covid-19 salgını gıda güvenliği ve güvenilirliği noktasında diğer ülkelere olduğu gibi ülkemiz için de özel birtakım çalışmalar yapılmasını gerekli kılmıştır. Dünyada çok az ülke Türkiye gibi çok fazla bitki çeşitliliğine sahiptir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığındaki Hükümetimiz, bu avantajlı coğrafyada, tarım sektörünün mevcut durumunu profesyonel ve günün gereklerine uygun yöntemlerle de geliştirmektedir.

Ülkemiz tarımı, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Tarım ve Orman Bakanlığımızca uygulanan politikalar ve verilen desteklerle son on yedi yılın on dördünde büyümüş, 2003-2019 döneminde yıllık ortalama yüzde 2,8 büyüme kayda geçmiştir. 2019 yılında büyüme ise yüzde 3,3'tür. Tarımsal hasılamız 2002 yılında 37 milyar TL iken geçtiğimiz yıl 7,5 kat artarak 275 milyar TL'ye yükselmiştir. Tarımsal ihracatımız 2002 yılında 3,7 milyar dolar iken yine geçtiğimiz yıl 18 milyar dolara yükselmiştir. Tarımsal ürün ihracı ettiğimiz ülke sayısı 193, bu ülkelere gönderdiğimiz tarımsal ürün çeşitliliği ise 1.827'dir. Bu alandaki dış ticaret fazlamız 5,3 milyar dolardır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ olarak ülkemizin sahip olduğu tarımsal potansiyeli üretim odaklı politikalarla desteklemek Hükümetimizin önceliği olmuştur. Geline noktada, gıda güvenliğini temin etmek için uzun vadeli planlamaya imkân tanıyacak bazı düzenlemeler yapma ihtiyacı doğmuştur. Elbette ki tarımsal üretimin kesintisiz olarak muhafazasını ve artan ihtiyaçlara cevap verecek ölçüde büyümesini sağlamak hayati bir öneme sahiptir. Bu sebeple ekilen, biçilen topraklarımızın daha sıkı korunması için yeni tedbirlerin de alınması zorunludur. Hazırladığımız teklifle, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı

Kanunu'nun ihlallerine yönelik daha sıkı denetim ve caydırıcı yaptırımların düzenlenmesi hedeflenmiştir. Hepimizin hemfikir olacağı üzere hiç kimse kahvaltıda bal diye yediğinin sahte çıkmasından memnun olmaz ya da yaşam iksiri sayılan zeytinyağı yerine ne olduğu belli olmayan bir yağ tüketmek istemez. Söz konusu teklifte, toplum sağlığını korumayı amaçlayan bazı düzenlemeler de arz edilmiştir.

İnsan sağlığı için tehlike oluşturan gıda ve yem ürünleri ile taklit ve tağşiş yapılmış ürünlerin piyasaya sunulmasıyla alakalı olarak öngörülen değişiklik, bunları üreten ve piyasaya sunanlara yönelik yaptırımları ağırlaştırmaktadır. Sahte bal; at, eşek etinden sucuk; hakiki olmayan yemeklik yağlar gibi taklit ve tağşiş vakalarına karşı ilgili yaptırımların caydırıcılığının artırılması suretiyle 500 bin TL'ye kadar ciro ölçeğinde idari para cezası getirilmesi ve tekrarında bir yıldan üç yıla kadar hapis ve adli para cezası ile on yıla kadar sektör faaliyetlerinden menedilmesi öngörülmektedir.

Bunun yanı sıra, hazırlanan kanun teklifiyle, genel olarak sahipli arazilerde ağaçlandırmanın teşvik edilmesi, bozuk orman alanlarında odun dışı ürünlerin mamul ya da yarı mamul olarak işlenmesi amacıyla tesis ve orman bitkisi fidanlıkları kurulması, mantar ve tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği yapılmasına izin verilmesi de öngörülmüşken şeker piyasasındaki denetleme faaliyetlerinde etkinliğin artırılması, tütün mamulü olmamakla birlikte tütün mamulü üretiminde kullanılan makaron, sigara filtresi ve yaprak sigara kâğıdının üretiminin ve piyasaya arzının Tarım ve Orman Bakanlığının görevleri kapsamına alınması amaçlanmaktadır. Ayrıca, tütün mamulü üreticilerine kademeli olarak 2025 yılına kadar yüzde 30 yerli tütün kullanımı zorunluluğu da getirilmektedir.

Değerli milletvekilleri, bazı hususları da paylaşmak isterim. Özellikle yarınımızı emanet edeceğimiz, varlığımızın devamı çocuk ve gençlerimiz başta olmak üzere tüm toplumu olumsuz etkileyen zararlı alışkanlıklar içinde alkol başta gelmektedir. Bu kanun teklifinin ilk maddesiyle akşam on ile sabah altı saatleri arasında perakende alkollü içki satış yasağına ilişkin idari para cezası artırılmaktadır. Bu yasayla beş yıl içinde 3'üncü defa aykırı davranışların satış belgesinin iptal edilmesi ve iki yıl faaliyetlerinden menedilmesi, 18 yaş altındaki yavrularımıza alkol satışı yapanlara yönelik olarak yasağı ihlal edenlerin de aynı şekilde değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Teklifin öne çıkan bir başka maddesi avcılık faaliyetleriyle ilgilidir. Türk toplumu açısından kültürel bir değer olarak kabul gören avcılık, değişik hassasiyetleri de barındıran bir faaliyet olarak kabul edilmektedir.

Teklifle mezkûr kanunda düzenlenen Merkez Av Komisyonu üyeleri arasına çevre ve doğa gönüllüsü kuruluşların da 3 temsilcisi, fen edebiyat fakültelerinin biyoloji bölümlerinden 1 öğretim görevlisi olmak üzere 4 üyenin daha eklenerek komisyon üye sayısının 25'e çıkarılması ve toplumun çeşitli kesimlerinden geniş katılım sağlanması amaçlanmaktadır.

Kanun teklifinde, tarımsal üretimin kesintisiz olarak muhafazası ve artan ihtiyaçlara cevap verecek ölçüde büyümesine binaen 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun ihlallerine yönelik daha sıkı denetim ve caydırıcı yaptırımların düzenlemesi de hedeflenmektedir.

Kıymetli milletvekilleri, ifade etmeliyim ki ülkemizde tarım arazilerindeki en büyük sorunlardan biri de hisselilik durumudur. Kanun teklifi bu konuda da düzenlemeler içermektedir. Özellikle, tarımsal amaçlı arazi kullanım plan ve projelerine aykırılık durumunda uygulanan yaptırımlar caydırıcı hâle getirilmektedir.

Diğer taraftan, Tarım Kanunu'nda yapılan bir düzenlemeyle, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün tarla içi sulama sistemi desteklemelerine ilişkin yetkilerinin, DSİ'nin de bağlı bulunduğu ve tüm tarımsal desteklemelerle ilgili yetkiye sahip olan Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından tek bir merkezden yürütülmesine ve kırsal kalkınma destekleri arasında modern sulama sistemleri desteklerinin de eklenmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

Yine, toplum sağlığını korumak amacıyla insan sağlığı için tehlike oluşturan gıda ve yem ürünleri ile taklit ve tağşiş yapılmış ürünlerin piyasaya arz edilmesiyle alakalı olarak yaptırımlar ağırlaştırılmakta, taklit ve tağşiş yapılmış ürünlerin piyasaya arz edilmesi yasaklanmakta, cezai yaptırımlarla da caydırıcılığın artırılması amaçlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ülkelerin yükselişi de çöküşü de tarımla ilişkilidir. Bunun için güçlü Türkiye'nin yolunun güçlü tarımdan geçtiğini asla unutmamalıyız. Toprağın sesini dinleyen kendi varlığını güçlendirir. Anadolu'yu insanıyla, toprağıyla duyan ve anlayan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi tarımsal üretimdeki başarımızı taçlandırmıştır. 2002'de 1,8 milyar TL olan tarımsal destekler, 2020 yılında 22 milyar TL olarak hedeflenmiştir. Bu başarıda elbette uyguladığımız tarım politikalarının yanı sıra tohumdan çatala özveriyle çalışan Türk üreticisinin de katkısı büyüktür.

Yeni kanun teklifimizle amacımız, gıdada taklit ve tağşişi önleyerek 83 milyonun sağlığını ve aziz milletimizin geleceği için önemli yere sahip olan tarım arazilerini koruma altına almaktır. Diğer ürünlerde olduğu gibi beyaz altınımız olan pamuk primlerinde de desteklerini esirgemeyen, her zaman üreticinin yanında olan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve Tarım ve Orman Bakanımız Bekir Pakdemirli'ye tüm üreticilerimiz adına bir kez daha ben buradan teşekkür etmek istiyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle "Ormansız yurt vatan değildir." diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygıyla anıyor; son günlerde vuku bulan orman yangınlarıyla ilgili olmak üzere yaşadığı topraklara ihanet edenlerin güvendiği dağlara kar yağacağını; ateşten selam gönderenlerin de önce ellerinin yanacağına hatırlatmak istiyorum.

Ayrıca millet iradesinin sesi olan bu kürsüden can Azerbaycan'a en kalbi selamlarımızı iletiyor ve baki kardeşliğimizi bir kez daha vurguluyoruz.

Değerli milletvekili arkadaşımız Markar Eseyan'ın yakınlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubu adına bu kanun teklifinin vatanımıza ve aziz milletimize hayırlı olmasını temenni eder, yüce Meclisimizi bir kez daha saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Muharrem Varlı. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Varlı, şahsınız adına da söz talebiniz olduğundan süreniz on beş dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, burada tarım adına birçok maddeyi inşallah kanunlaştırmaya başlayacağız. Öncelikle kanunlaştırdığımız her maddenin ülkemize, milletimize ve tarım sektörüne hayırlı olmasını diliyorum.

Yine Kıbrıs'ta hafta sonu yapılan seçimlerde Kıbrıs Türklüğünün seçmiş olduğu Sayın Tatar'a başarılar diliyorum, Allah yardımcısı olsun. Kıbrıs Türk'tür, Türk kalacak diyoruz.

Yine yaklaşık olarak bir aya yakın bir süredir Azerbaycan- Ermenistan arasında süren çatışmalarda şehit olan Azeri askerlerimize ve sivil Azeri kardeşlerimize buradan başsağlığı diliyorum. İnşallah, Ermenistan işgal ettiği topraklardan bir an önce çekilir, Azeri kardeşlerimiz de hak ettikleri toprakları yeniden kendi vatanlarına katarlar. Buradan, Azerbaycan Türklüğünün ve orada, cephe savaşı her askerimizin yanında olduğumuzu, gerekirse bizim de onlarla birlikte savaşa katılacağımızı beyan eder, saygılarımı sunarım.

Değerli arkadaşlarım, "tarım" denilince burada birçok konu gündeme geliyor. Öncelikle, pandemiyle birlikte, üretimin ne kadar önemli olduğunu, insanlık için gıdanın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha anlamış oluyoruz. Biz de her konuşmamızda, her sözümüzde insanlığa, Türk milletine üretimi sağlayan çiftçilerimizin korunması gerektiğini, onların eksiklerinin tamamlanması

gerektiğini, çiftçilerimizin taleplerinin giderilmesi gerektiğini burada sizlerle paylaşıyoruz ve şunu özellikle altını çizerek beyan etmek isterim ki çiftçimiz gerçekten her türlü zorluğa, her türlü zor şartlara rağmen, girdi maliyetleri yüksek olmasına rağmen üretmeye ve insanlarımızı doyurmaya, hatta ihracatımıza ve ülkemize döviz kazandırmaya devam ediyor. Bu açıdan gerçekten önemli bir iş yaptığını inandığımız çiftçilerimizi de korumak ve savunmak hepimizin hakkıdır diye düşünüyorum.

Bizim, enerji ve petrolden sonra en büyük ithalatımız yağlı tohumlarda yani bugün pamuk ve soya fasulyesi... Pamuğun yüzde 50'sini yani Türkiye'nin ihtiyacı olan pamuğun yüzde 50'sini ithal ediyoruz. Yine soya fasulyesinin aşağı yukarı yüzde 90'ına yakını ithal ediyoruz. Şimdi, Sayın Bakan pamuk prim destekleriyle ilgili, 1,1 liraya çıkarıldığıyla ilgili -yani eski parayla 1 milyon 100 bin lira - açıklama yaptılar. Olumlu bir gelişme, yeterli değil. Ben çiftçi adına, çiftçilerimizin beklentisi adına söylüyorum, yeterli olmamakla birlikte, olumlu bir gelişme. Bu -inşallah, biraz daha artırılarak- pamuk ekiminin Türkiye'de teşvik edilmesi ve pamuğun mutlaka ektilmesi lazım. Çünkü pamuk, endüstriyel bir bitki olmasının yanı sıra, aynı zamanda gıda ve yem sanayisine de büyük katkısı olan bir bitki. Yani bugün ham yağ ihtiyacımızı en çok karşıladığımız şeylerden bir tanesi çiğit. Çiğitten ham yağ elde ettiğimiz zaman, Türkiye'nin ham yağ ihtiyacına çok ciddi manada katkı sağlıyor. Yine, çiğitten elde ettiğimiz yem özellikle hayvancılık sektöründe çok ciddi katkılar sağlıyor. Onun için pamuğun mutlaka ektilmesi lazım.

Sayın Bakandan ricamız ve Bakanlık yetkililerinden talebimiz şudur ki bu prim destekleri bir an önce açıklansın. Yani pamuk ekimine başlanmadan önce bu prim destekleri açıklanırsa çiftçi kendini ona göre yönlendirir. Mesela, bir yıl önce 1 lira 10 kuruş olacağı açıklanmış olsaydı, pamuk ekim alanlarının en az yüzde 30, yüzde 40 daha fazla olacağını inanıyorum. Çünkü ben de bir çiftçiyim yani biz de pamuk ekiyoruz, mısır ekiyoruz, efendim, diğer ürünleri ekiyoruz. Biz de kendimizi gelecek yıla göre planlayarak ekimimizi yapıyoruz. Onun için olumlu bir gelişmedir 1 lira 10 kuruş. Ancak bunun daha önce açıklanmış olması pamuk üreticilerinin yani Türkiye'de pamuk ekecek insanların daha fazla olmasına katkı sağlayacaktı. Bu açıdan da inşallah, bir dahaki yıl sezon başlamadan önce bu prim destekleri açıklansın.

Bir de yine, çiftçimizin beklentisi şudur ki prim destekleri vaktinde ödensin. Yani, mesela, çiftçimiz -ne zaman- özellikle şubat ayının sonunda mısır ekmeye, pamuk ekmeye başlıyor. İşte, mazot alıyor, gübre alıyor, tohum alıyor, dolayısıyla o dönemde prim destekleri ödenirse çiftçimiz kendi ihtiyaçlarını hiç kimseye muhtaç olmadan, bankalardan kredi kullanmadan temin etmiş olacak.

Yine, mısır, Türkiye'de önemli bir ürün. Aşağı yukarı Türkiye'nin 8-10 milyon ton civarında mısıra ihtiyacı var. Biz de aşağı yukarı 8-10 milyon ton civarında, yıllık rekolteye göre mısır üretebiliyoruz. Mısır da çok ciddi desteklenmesi gereken ürünlerden bir tanesi. Biz Türkiye'de mısırdan glikoz üretiyoruz, yine, ham yağ üretiyoruz ve yine, yem sanayisine çok önemli, ciddi katkılar sağlıyoruz mısırla. Onun için, mısırın da yağlı tohumlar adına desteklenmesi gereken ürünler içerisinde olduğuna inanıyoruz.

Soya fasulyesinin -demin de söyledim- yüzde 90'ını dışarıdan ve Güney Amerika'dan ithal ediyoruz. Onun için, soya fasulyesinin de desteğini 40 kuruştan -yani 400 liradan- biraz daha yüksek seviyelere çıkarabilirsek -inanıyorum ki Sayın Bakan bu konuda gayret sarf edecektir, sayın Bakanlık yetkilileri de bu konuda gayret sarf edecektir- ve çiftçimizin beklentisi karşılanmış olursa soya fasulyesi ekildiğinde Türkiye'nin çok ciddi bir ham yağ ihtiyacını karşılamış olacağız. Aynı zamanda, yem sanayisine de çok ciddi bir katkı sağlamış olacak soya fasulyesi yani küspesiyle, diğer ürünleriyle çok ciddi bir katkı sağlamış olacak.

Ayçiçeği, yine, yağlı tohumlar içerisinde önemli bir bitki. Ayçiçeğinin de yüzde 50'sine yakını biz dışarıdan ithal ediyoruz. Ama ayçiçeğine verilen destek biraz daha artırılırsa, kırsal alanlarda ayçiçeğinin ekimi biraz daha teşvik edilirse ayçiçeğinde de Türkiye'nin, belki ham yağ ihtiyacını karşılayacak kadar üretebilebilir ama en azından, kendi ihtiyacını karşılayacak seviyeye kadar ayçiçeğini üretebileceğini inanıyorum.

Bunları Tarım Bakanlığı yetkililerinin dikkate alacağını... Ve inanıyorum ki inşallah, bir an önce bu desteklerin, prim desteklerinin artırılarak çiftçimizin bu ekimlere yönelmesini sağlamamız lazım. Çünkü -demin de söyledim- bizim petrolden sonra en fazla ithalata harcadığımız para, yağlı tohumlar üzerinden oluyor. Bizim ülkemizde de bunları üretebileceğimiz, Allah'a çok şükür, toprağımız, suyumuz, havamız, her şeyimiz müsait; çiftçimiz de tecrübeli, bunları biliyor, ekim sahası yeterince var. Biz eğer bunları istersek ve destek vererek çiftçimizin üreteceğine inanıyoruz.

Yine, çiftçimizin en önemli beklentilerinden bir tanesi şu: Az önce kısa geçtim ama gerçekten prim desteklerini zamanında ödersek çiftçimiz -demin de söyledim gibi- bankalardan kredi kullanmadan, hiç kimseye muhtaç olmadan kendi ihtiyacını karşılamış olacak ki bu da çiftçimize önemli bir destek sağlamış olacak.

Yine, burada narenciyeyle ilgili bazı şeyleri söylemek istiyorum: Geçen yıl mayıs ayında aşırı bir sıcak oldu, beş altı gün sürdü bu sıcak. O sıcaklarda narenciye'nin çok ciddi çiçek döktüğünü, meyve döktüğünü bütün arkadaşlarımız biliyorlar. E, şimdi, narenciye üreticisi bizim için önemli çünkü Türkiye'nin en önemli ihracat kalemlerinden bir tanesi de narenciyeden sağlanıyor. Biz narenciye üreticilerini de teşvik etmek adına bu yıl onları biraz daha gözetir, biraz daha fazla destek vererek, o arkadaşlarımızın yanında olduğumuzu gösterirsek inanıyorum ki önümüzdeki yıllarda bu daha da artış gösterecektir.

Yine, tarımsal don gerçekleşmişti geçen yıl; narenciye üreticileri bundan da çok ciddi zarar gördüler. Onun için narenciye üreticilerine mutlaka ve mutlaka yardımlarına olduğumuzu hissettirmemiz lazım. Biz değerli Adana vekillerimizle birçok alanda birlikte çalışma yaptık, oradaki meyvelerdeki, ağaçlardaki zararları hep birlikte gördük ve Sayın Bakana da bunu ilettik. Bakanlık yetkilileri de bunu biliyorlar; inşallah bu manada yeterli ve güzel bir çalışma sergilenir.

Buğday, çok stratejik bir ürün, savaşta da barışta da ülkemize lazım olan bir ürün. Türkiye'nin de aşağı yukarı 25 milyon ton civarında buğdaya ihtiyacı var. Eğer biz dışarıdan buğday ithal etmeden kendi ürettiğimiz buğdayla unumuzu yapıp ekmeğimizi yaparsak, inanın ki Türkiye'nin çok önemli bir ihtiyacını karşılamış oluruz. Geçen yıl rekolte 20 milyon ton civarındaydı, bu yıl ne kadar olur bilemiyorum ama Türkiye, 25 milyon ton buğday üretebilecek seviyelerde. Hem tohum geliştirmesini iyi yapabilirsek hem buğday prim desteğini bir miktar arttırabilirsek inanıyorum ki çiftçilerimiz boş arazi bırakmayıp, buğday ekip üreteceklerdir ve dolayısıyla da Türkiye'nin buğday ihtiyacını karşılamış olacağız. Onun için, dışarıdan ithal etmemize ve dışarıya bunun için para harcamamıza gerek kalmamış olacak.

Yine değerli arkadaşlarım, hayvancılık sektörüyle ilgili bazı şeyler söylemek istiyorum: Şu anda et fiyatları biraz yüksek gibi gözüküyor sanki tüketenler açısından biraz problem gibi ancak bu, kendi kendini regüle edecektir zaman içerisinde. Eğer buna aldanıp da ithalata yönelecek olursak inanın ki şu anda tam rayına girmiş hayvancılığı mahvederiz, perişan ederiz. Şu anda hayvancılık kendi kendine bir raya girdi, yoluna girdi, insanlarımız 3-5 kuruş para kazanıyorlar. Hayvancılık çok zor bir şey; gerçekten o kokunun içerisinde, o -affedersiniz- pisliğin içerisinde hayvan yetiştirmek ve onun etinden, sütünden insanlarımızı faydalandırmak öyle kolay bir şey değil. Bu sektörden bir çıkan bu sektöre bir daha girmez. Onun için, hayvancılık yapanları korumak için kesinlikle ithalatın karşısında olmamız lazım, bizim hayvan sayımızı arttıracak yollar bulmamız lazım. Bunun yolu da işte, Ziraat Bankası zaten ciddi manada destek kredileri veriyor. Bizim Tarım Bakanlığı olarak da hayvancılık yapan insanlarımızı gerekirse bedava düve temin etmemiz, onların daha çok üretmesini, hayvan sayısını daha çok arttırmasını temin etmemiz lazım.

Süt fiyatları da şu anda iyi yani insanlarımız memnunlar süt fiyatlarından. Yem fiyatlarını biraz, bir miktar düşürebilirsek eğer, yem fiyatlarını düşürdüğümüz zaman inanıyorum ki süt ve süt ürünlerinden insanlarımız daha çok faydalanacaklardır ve

memnuniyet artacaktır.

Değerli arkadaşlarım, yine Tarım Kredisiyle ilgili insanlarımızın çok ciddi beklentileri var. Biliyorsunuz, geçmiş yıllarda faiz oranlarının çok ciddi artışıyla birlikte Tarım Kredi faiz oranları da ciddi bir artış gösterdi ve o dönemde yüzde 28, yüzde 30'lara yakın bir faizle alınan gübre, tohum -efendim, bu faiz oranıyla çalıştı- çok ciddi bir maliyet yükledi çiftçilerimizin sırtına. Bu konuda çiftçilerimiz yeni bir yapılandırma bekliyorlar. Tarım Kredisiye eğer hazine ve Tarım Bakanlığından bir destek verilirse çiftçilerimizi korumak adına, güzel bir yapılandırma olursa inanıyorum ki çiftçilerimiz de bundan memnun kalacaklardır ve hacze uğramadan... Biliyorsunuz, Tarım Kredisinin haczi bankalara yansıyor; aynı, bankaların koymuş olduğu haciz gibi Merkez Bankasında da gözüktüyor ve çiftçilerimiz bankayla çalışırken de Tarım Kredi haczi gözüktüğü zaman engel teşkil ediyor. Dolayısıyla Ziraat Bankasından alabilecekleri krediyi de alamıyorlar, başka bankalardan temin edecekleri krediyi de temin edemiyorlar. Onun için Tarım Kredisinin düşük faizle yeniden bir yapılandırılması elzem durumda. Çiftçilerimizin bu konuda büyük bir beklentileri var.

Yine Ziraat Bankasında çok ciddi borç yükü olan çiftçilerimizin borç yapılandırılması bir dönem yüzde 9 faizle yapılıyordu, şimdi faizlerin artmasıyla birlikte biraz daha yükseldi. Ben bir çiftçi olarak şunu belirtmek isterim ki -bunu Tarım Bakanlığının yetkilileriyle de sık sık paylaşmışımdır- yüzde 5 faiz, artı on yıla çiftçilerimizin borcunu bölüp çiftçilerimizi bir rahatlatmamız lazım çünkü hakikaten konuşmamın başlangıcında da söylediğim gibi şu pandemi ortamında görüldü ki gıda, insanların temel ihtiyacı. Eğer gıda olmazsa hiçbir şey olmuyor, yani su olmazsa, ekme olmazsa, evinizde yemek olmazsa insanların yaşaması mümkün değil. Belki petrol olmadan idare edebiliriz, belki şu olmadan, bu olmadan idare edebiliriz ama insanlar yemeden, içmeden mümkün değil idare edemezler. Onun için, üreten insanlar çiftçiler. Çiftçilerimizi hep birlikte, el birliğiyle koruyalım ve onların üretmesine fayda sağlayalım, katkı sağlayalım. Yani, nefis nefis peynirler yiyoruz evimizde, domatesi, patlıcanı, efendim biberi, salatalığı, eti, sütü, yoğurdu, peyniri her şeyi üreten çiftçi. Evimizde yediğimiz o nefis meyveleri, efendim üzümünü, kayısıyı, elmasını üreten çiftçi. Dolayısıyla çiftçi olmadan bu üretimleri yapmak, bunları evimize getirmek mümkün değil.

Türkiye'de tek cari açık vermeyen kurum çiftçilik kurumu, hatta cari açığın düşmesine katkı sağlayan bir kurum çiftçilik kurumu. Onun için, gelin hep birlikte Sayın Bakan, Bakanlık yetkilileri ve burada görevli arkadaşlarımız, değerli milletvekili arkadaşlarımız hep birlikte, el birliğiyle çiftçileri koruyalım, üreten insanları koruyalım, gıdamızı koruyalım ve geleceğimizi teminat altına alalım diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahisler adına, Ankara Milletvekili Sayın Nevzat Ceylan.

Buyurunuz Sayın Ceylan.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün görüşmekte olduğumuz Tarım ve Orman Bakanlığına ait kanun teklifi hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, özellikle bu pandemi sürecinde bütün dünya şunu öğrendi: Doğanın korunması, tarım alanlarının korunması konusunda gerçekten bütün dünya insanlığı ve Türkiye'de yaşayan bütün insanlarımız bu konudaki hassasiyetlerin son noktaya geldiğini yaşayarak öğrendi. Bu anlamda, çıkarılmakta olan kanun teklifinin önemli maddelerinden bir tanesi de hobi bahçeleriyle ilgili. Hobi bahçeleri konusundaki kanun maddesinin niye getirildiğini ve diğer maddelerle ilgili görüşlerimi sizlere kısaca aksettirmek, anlatmak istiyorum.

Malumunuz, hobi bahçeleri gerçekten bir ihtiyaçtan doğdu ama şunu yaşayarak gördük ki o kadar istismar edilecek bir konu hâline geldi ki bütün şehirlerin etrafları, tarım alanları sanki yeni bir gecekondu bölgesi hâline getirildi. Evet, gerçekten ihtiyaç var, gerçekten bu konuda insanların ihtiyaçlarının giderilmesi gereken bir süreç yaşıyoruz özellikle bu pandemi sürecinde ama şunu gördük ki bunun bir disipline edilmesi lazım, bir şekle sokulması lazım. Bu amaçla hobi bahçeleriyle ilgili yeni bir düzenleme getirildi. Hobi bahçelerinin, inşallah bundan sonra belediyelerin organize ettiği, belediyelerin uygun gördüğü imar planlarına uygun yerleşim alanlarında, tarım alanlarının dışındaki yerlerde, özellikle birinci sınıf tarım alanlarının dışındaki yerlerde yapılmasının sağlanması konusunda, hep beraber makul bir noktada birleşilmesi konusunda da önemli bir maddeyle bu süreci hep beraber tamamlayacağımızı düşünüyoruz.

Diğer taraftan, tabii, özellikle yine insanların sağlık yönünden istismar edilebilecekleri konularla ilgili olarak televizyonlarda, özellikle basında, medyada bilen veya bilmeyenler tarafından, uzman olanlar veya olmayanlar tarafından birtakım konularda insanları yanıltabilecek bilgilerle karşı karşıya kaldığımızı görüyoruz ve bunun için de önemli bir düzenleme getiriliyor. İnşallah, bundan sonraki düzenlemeden sonra da bu konularda ciddi bir şekilde önlemler alınacak ve insanların doğru bir şekilde yönlendirileceğini şahsen düşünüyorum.

Diğer bir önemli konu da değerli arkadaşlar, özellikle Türkiye'deki yaban hayatının korunması, avcılığın düzene sokulmasıyla ilgili olarak da önemli bir madde getirildi, o da şu: Merkez Av Komisyonu olarak bütün avcılığı tanzim eden bir kuruluş var, bu kuruluş kanunla kurulmuştur. Bu kuruluşun aldığı kararlar doğrultusunda Türkiye'de avcılık yapılmaktadır, avcılık disiplin altına alınmaktadır ve onun kurallarını Merkez Av Komisyonu düzenlemektedir. Merkez Av Komisyonunda şöyle bir yapılanma var, 21 kişiden oluşuyor Merkez Av Komisyonu. Bu 21 kişilik Merkez Av Komisyonunun 11 üyesi avcılardan oluşuyor değerli arkadaşlar. Türkiye 9 coğrafi bölgeye bölünmüş vaziyette o kanuna göre. 9 bölgeden birer avcı temsilci var, Avcılık ve Atıcılık Federasyonundan 1 temsilci var, bir de özel avlak temsilcisi var; 11 kişi. Avcılık çoğunluğunda oluşan bir komisyon oluşmuş, geriye kalan 10 kişi de kurumlardan ve kurumlara bağlı kuruluşlardan oluşuyor. Dolayısıyla, orada alınacak bütün kararlar avcılarının kendilerinin lehine olabilecek kararlar şeklinde düzenleniyor. İşte, bunun için yeni kanunla beraber 21 kişi 25'e çıkarılıyor; 3 sivil toplum kuruluşu ilave ediliyor, bir de üniversitelerden bu konuda uzmanlaşmış 1 akademisyen ilave edilerek o denge doğa ve çevreyi de koruyacak hâle getiriliyor; bu da son derece önemli bir madde.

Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyor, kanunun hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, hepinize iyi akşamlar diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi soru-cevap bölümüne geçiyoruz.

Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, seçim bölgesi Afyonkarahisar'a adını veren haşhaş bitkisini eken çiftçinin çilesi bitmiyor. Bu yıl patatesten, pancardan ve birçok tarım ürününden zarar eden Afyonkarahisarlı çiftçiler bir umut haşhaşla yönelmek istediler ancak kota yüzünden mağdur oldular. Köylerde HÜBAŞ sistemine erken girenler onay alırken, sisteme giremeyen veya girse dahi kota dolduğu için onay alamayan çiftçi çaresiz durumda. Her gün onlarca çiftçi mağduriyetinin giderilmesi için arıyor. Sadece bugün Sandıklı Saltık köyü, Dinar Haydarlı kasabası ve Dombay köyünden arayan çiftçiler kotanın yetersizliği yüzünden mağdur olduklarını söyleyip çare arıyorlar. Afyonkarahisarlı çiftçiler beş yıldır haşhaş kapsülünün kilosu 5 liradan alınmasına rağmen yine de çiftçinin para kazandığı tek ürün olduğu için ekimi yapılan haşhaşın kotasının adil bir şekilde dağıtımının yapılmasını, HÜBAŞ denilen sistemin yaşattığı sorunların giderilmesini istiyorlar.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

Sayın Kaya...

AHMET KAYA (Trabzon) – Trabzon Ortahisar ilçemize bağlı 1 ve 2 no.lu Bostancı ve Üniversite Mahallelerimizde ilköğretim okulu yoktur. Bu mahallelerimizdeki küçük yavrularımız kendi mahallelerinde okul bulunmaması nedeniyle Kalkınma Mahallemizde bulunan Ticaret İlköğretim Okuluna gitmek zorunda kalıyor. Bu nedenle, normalde 630 olan Ticaret İlköğretim Okulumuzun kapasitesi 1.030'a çıkmış durumda ve bu okulumuzun spor salonları bile sınıfa dönüştürülmüş olmasına rağmen sınıf mevcutları hâlâ 40-45 kişi. Oysa bu mahallelerimizde Millî Eğitim Bakanlığına tahsis edilmiş okul arazileri var; buralara neden okul yapılmıyor? Velilerimiz CİMER'e, İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne başvurularda bulundu fakat seslerini duyan olmadı.

Buradan Millî Eğitim Bakanlığı yetkililerine sesleniyorum: Küçük yaşta yavrularımızın kendi mahallelerindeki okullarda okuyabilmeleri için okulu bulunmayan bu mahallelerimizin okul ihtiyaçlarının bir an önce giderilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erel...

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok açık ve net bir soru soracağım, çok açık ve net bir cevap bekliyorum. Son günlerde vergi ve cezalarda yeni bir yapılandırma geleceği basına yansıdı ve Adalet ve Kalkınma Partisinin yöneticileri de "Çalışıyoruz." diyerek açıklamalarda bulundu. Tarım kesiminin borçlarına yönelik bir faiz silme, yapılandırma, taksitlendirme var mıdır? Özellikle, Tarım Kredi Kooperatiflerinin borçlarının ve faizlerinin yapılandırılması konusunda bir çalışmanız bulunmakta mıdır? Çok açık ve net bir cevap bekliyorum.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de çiftçilerimizin bir başka sorununu dile getirmek istiyorum. Bugün öğrendiğim kadarıyla Yenişehir Yarhisar köyünde bir çiftçimizin 10 dönüm ceviz bahçesi hırsızlar tarafından toplanmış. Yine, Yolören köyünde toplanmış olan kapyalar çuvallarıyla çalınmış.

Büyükşehir Yasası'yla köyler bir gecede mahalleye dönüştürüldü; dönüştürülürken de Çiftçi Mallarını Koruma Başkanlığı da maalesef etkisiz, desteksiz, bütçesiz bir hâle dönüştürüldü ve bekçilik uygulaması da bundan etkilendi. Bu nedenle çiftçilerimizin aylarca verdikleri emekleri maalesef bir gecede kötü niyetli kişiler tarafından heba edilebiliyor, alın terleri boşa gidebiliyor. Bu ürünlerin korunması da önemli diyorum, çiftçilerimizin alın terlerinin, emeğinin yetkililer tarafından korunması için gerekli tedbirlerin alınmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünsal...

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, 9 Adalet Bakanı döneminde otuz yıla yakın Adalet Bakanlığı doktorluğu yapmış bir kardeşinizim. Bu kadar doktorluk yaptığım bir kurumda bir cezaevi ziyareti isteğim Bakan Yardımcısı tarafından on beş gündür cevaplandırılmadığı gibi nezaketen de olsa tarafıma dönüp bilgi verilmemiştir ve hatta ben İnsan Hakları Komisyonu üyesi bir milletvekiliyim. Atanmış bir Bakan Yardımcısının bu davranışını esefle kınıyorum. Evet arkadaşlar, Bakan Yardımcısı Zekeriya Birkan'ın bu davranışının doğru olmadığını söylüyorum ama bu dünya bunlara da kalmayacak. Pir Sultan Abdal der ki: "Yürü bre Hızır Paşa/ Senin de çarkın kırılır/ Güvendiğin padişahın/ O da bir gün devrilir." (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yıldız...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tarım giderlerinin tümüne yabancı şirketler karar veriyor, çiftçi üretim fiyatlarına ise egemen şirket karar veriyor. Çiftçisi de tüketicisi de ülke tarımı yöneticisi de dâhil kendi karar verme iradesini kaybetmiştir; yani Tarım Bakanı kısacası Avrupa'nın, yabancı ülkelerin Tarım Bakanı oldu.

Ben de hemen MHP'nin Adana Milletvekilinin konuşmalarının altına yüzde yüz imzama atıyorum çünkü sayın vekil kendisi üretiyor pamuğunu, çiftçisinin ne olduğunu biliyor. Eğer biz Tarım Bakanını dışarıdaki yabancı sermaye ithalatçıların eline bırakırsak, ithalatçıların sözcüsü yaparsak Türkiye Cumhuriyeti'nin Tarım Bakanı değildir; bu bir gerçektir. Onun için ben Türkiye'de tarımın bu iktidarla gelişeceğine inanmıyorum çünkü on sekiz yıldan beri bu tarımı geri götüren bu iktidardır. Ama ben burada özellikle bu vekilime teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kırklareli, Edirne, Babaeski, Lüleburgaz'ı, Hayrabolu ve Malkara'ya bağlayan yol hâlâ tek şerit. Bu şehirlerde tarımsal sanayi çok gelişmiştir. Double yol hâlâ yapılmadı. Tarım ürünleri ve tarımsal sanayi ürünlerinin trafiği bu yolda çok yoğundur. Acilen double yola ihtiyaç vardır. Bu bölgede faaliyet gösteren tarımsal üretim fabrikaları bu tarz sıkıntılardan dolayı fabrikalarını satmaktadırlar veya satılık ilanına çıkmaktalar. Satılan veya kapatılan fabrikaların yerlerini yabancı sermayeli fabrikalar almaktadır. İlla yabancı fabrikalar gelip yerli fabrikaların yerini alınca mı yollar double hâle getirilecektir? "Yerli ve millî sermaye" derken yabancı sermayeye mi hizmet edeceksiniz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sosyal hizmet uzmanları istismara uğrayan ve ebeveyn bakımından yoksun kalan, suça sürüklenen çocuklar, şiddete maruz kalan kadınlar, ruhsal bozukluğu olan bireyler, engelliler, göçmenler, ayrımcılık ve damgalanmaya maruz kalan bireyler, aileler ve gruplarla çalışmaktadır. Desteklenmeye, güçlendirilmeye ve savunulmaya gereksinim duyan bireylerin etik ilke ve değerler çerçevesinde mesleki müdahalede bulunması çok ince, önemli bir çizgidir. Dezavantajlı bireylerle bire bir çalışan hiçbir meslek mezunu sadece teorik eğitimle sağlıklı bir hizmet veremez. Sosyal hizmet uzmanlarından etkin bir şekilde yararlanmanın önündeki her türlü engel kaldırılmalı ve acilen sosyal hizmet eğitiminin açık ve uzaktan eğitimle verilmesi durdurulmalıdır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Şahin.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Suriye iç savaşıyla sınır kapılarının kapatılması, buna ek olarak 2018 yılında açıklanan 100 Günlük Eylem Planı'nda Afrin bölgesinden getirilen zeytinyağının ihracat yetkisinin Tarım Kredi Kooperatiflerine verilmesiyle ortaya çıkan haksız rekabet ortamı yerli üreticiyi, ticaretini yapan yerli firmaları iflasın eşiğine getirmiştir. Afrin'den kaçak yollarla getirilen bu zeytinyağlarını satın alan şirketlerin ürünü başka bir ülkeden getirilmesine rağmen ithal mal değil, yerli ürün olarak iç piyasaya sunması Hatay'ın belkemiği zeytin ve zeytinyağı ticaretini yok etmektedir.

Çiftçilerimiz çok zor durumdadır, zeytinyağı tüccarları da fiyatları dilediği gibi aşağı çekerek yerli üreticiden ürün almak yerine Afrin zeytinyağına yönelmektedir. Borç batağındaki yerli üreticinin desteklenmesi yerine herhangi bir denetime tabi tutulmadan Afrin'den zeytinyağı getirilmesinin gerekçesi nedir? Ne kadar sürecek? Bu zeytinyağlar uluslararası gıda standartlarına uygun mudur?

BAŞKAN – Komisyon...

Buyurunuz Sayın Başkan.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, birkaç tanesi gündemimizle alakalı sorular, biraz daha kapsamlı ve başka bakanlıkların cevap vermesi gereken sorular da var ama Burcu Hanım'ın bir sorusu vardı, bu haşhaş kotasıyla alakalı. Şunu biliyoruz: Bizim kotamızın hemen hemen tamamı kullanılıyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yetersiz, yetersiz! Kota yetersiz, yetmiyor.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Şu anda Bakanlığın yetkilileri kotalarla alakalı alanda hemen hemen her gün toplantı yaparak çalışıyorlar ve bunu adaletli bir şekilde çiftçimize dağıtmakla alakalı Bakanlığın ciddi bir gayreti var.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Adaletli olmuyor işte, kota sistemiyle adaletli olmuyor.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Ve şunu da rahatlıkla söyleyebiliriz ki: Şu anda vatandaşın talep ettiği kota kendilerine veriliyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, verilmiyor.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Yani daha fazlasını da zaten şu anda talep eden yok.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Verilmiyor Sayın Vekilim.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Burada bir adalet sağlanmaya çalışılıyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bir köyde bir kişi alıyor, ötekiler alamıyor. HÜBAŞ'a erken giren alıyor, giremeyen alamıyor; sıkıntı orada.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Bir de biliyorsunuz, bu kotaları Türkiye Cumhuriyeti belirlemiyor, yani dünyada bunun belirlendiği merkez Türkiye değil, Türkiye, verilmiş olan kotayı kullanıyor ve bunu da özellikle başta Afyonkarahisar olmak üzere en adaletli bir şekilde...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Verilmiş olan kota adil dağıtılmıyor; işte, orada da yandaşlarınıza öncelik tanınıyor.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – ...çiftçinin ortak kullanımına sunacak şekilde dağıtılmaya çalışılıyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sıkıntı orada zaten; verilmiş olan kota yandaşlara öncelikli olarak veriliyor.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yalan konuşuyorsunuz Burcu Hanım!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, yalan değil.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Çok büyük yalan!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen nereden biliyorsun Afyonkarahisar'daki çiftçinin ne düşündüğünü, ne yaşadığını?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ben biliyorum, yalan konuşuyorsunuz....

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen nereden biliyorsun? Sen nereden biliyorsun?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hiç alakası yok, hiç alakası yok.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sen nereden biliyorsun?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Planlı üretimin gereği bu.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Afyonkarahisar'daki çiftçinin kotadan neler çektiğini sen nereden biliyorsun?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Planlı üretimin gereği bu.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bilmeden konuşma! Bilmeden konuşma! Kaç kere gittin, kaç kere gördün? Bilmeden konuşma!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, yine şova başladınız. “Yandaş” diyerek olayı suistimal etmeyin!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bilmeden konuşma! Hayatında HÜBAR sistemine kaç kere girdin? Bilmeden konuşma!

BAŞKAN – Sayın Köksal, lütfen...

Buyurunuz Sayın Başkan.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Sayın Köksal, kaygınız kotanın adaletli dağılmamasıyla alakalıydı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayatında hiç Afyon'a gitmiş mi? Oradan, oturduğu yerden yorum yapıyor.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Dinlerseniz ben size cevap veriyorum. Arkadaşlar, soru sordunuz, lütfen cevabını da buradan bekleyin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O sadece sorar Başkan, dinlemez!

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Siz kotanın adaletli dağıtılmasıyla alakalı bir şey talep ettiniz, biz de bunun her gün yapılan toplantılarla Afyonkarahisar başta olmak üzere çiftçiye en adaletli bir şekilde dağıtılmasıyla alakalı bir gayret sarf edildiğini açıklıyoruz. Lütfen, bunu takip edin, yine bir sıkıntı olursa paylaşalım burada.

Sayın Gaytancıoğlu'nun çok net bir sorusu var ve cevap istiyor. Birçok alanda, özellikle pandemi sürecinde şu anda ülkemizde insanımızın rahatlatılması, sıkıntılarının en azından devlet tarafından anlaşıldığının gösterilmesi adına çok ciddi katkılar, özellikle borçların yapılandırılması süreçleri birçok alanda devam ediyor. Tabii ki biz de tarımın içinde olan insanlar olarak en çok talebin geldiği alan da burası. Bu alanda şu anda size sonuçlanmış verebileceğim bir cevap olmamakla beraber bizim de hepimizin talebi, tarımın da buraya dâhil edilmesidir. Sonuçlandığı zaman bunu da size inşallah söyleyeceğiz.

Onun dışında, Sayın Suzan Şahin'in bir sorusu var; Afrin'den zeytinyağı... Türkiye'ye Afrin'den kaçak gelen asla hiçbir gram zeytinyağı yoktur. Afrin'den o bölge çiftçisine katkı sunulmak üzere, sadece ihracat kaydıyla Türkiye'ye çok kısıtlı bir miktarda... Bakın, Türkiye'nin yaklaşık zeytinyağı üretimi 200 bin tonun üzerindedir arkadaşlar; oysa geçen yıl da mesela bu soru gelmişti, ben hatırlıyorum, gelen zeytinyağının toplamı 600 ton kadar küçük bir rakamdı ve bu, bizim asla üretim politikamıza bir sıkıntı verecek, üreticimize bir sıkıntı verecek miktar olmadığı gibi, orada sıkıntı çekmekte olan çiftçiye katkı yapılınsı diye sürdürülen bir politikaydı ve bunlar da tamamen ihracat kayıtlıydı, Türkiye'de kullanılan, gelen hiçbir gram zeytinyağı yoktur arkadaşlar, bunu da özellikle ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, bunun dışındaki sorular daha çok genele yönelikti, tarımla çok da alakalı değildi. Umarım, ilgili bakanlıklar o cevapları da verecektir diyorum, teşekkür ediyorum.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – 13 bin ton zeytinyağı geldi ithal.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – İddiadır, iddiadır.

BAŞKAN – Sayın Aycan.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Türk Tabipleri Birliğinin kuruluş kanununa aykırı faaliyetlerde bulunduğu ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Türk Tabipleri Birliği, kamu kuruluşu niteliğinde meslek örgütüdür, tabiplerin dayanışması ve meslek uygulamalarını düzenlemek için kurulmuştur. Türk tabipleri daima milletin, devletin yanında ve hizmetinde olmuştur. Çanakkale'de, Kurtuluş Savaşı'nda, cumhuriyetin kuruluşunda kahramanca mücadele etmiştir, şimdi de Covid-19'la kahramanca mücadele etmektedir.

Tabiplerin meslek kuruluşu olan Türk Tabipleri Birliği yönetimi ise Türk hekimlerin hissiyatından uzak durmaktadır, Türk Tabipleri Birliği kuruluş kanununa aykırı faaliyetlerde bulunmaktadır. Türk Tabipleri Birliği devletle iş birliği yapması gerekirken devlete karşı duruş göstermektedir. Türk Tabipleri Birliğinin yeni Başkanı söylemleri ve duruşuyla Türk hekimlerini temsil etmemektedir. Türk hekimleri, tabip odaları, meslek dernekleri bu kişinin istifasını istemektedir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, ilave edilecek bir şey var mı?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Teşekkür ederim Başkanım.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 221) (Devam)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir; bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin Kanun Teklifi'nden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Vecdi Gündoğdu

Bursa

Edirne

Kırklareli

Hüseyin Yıldız

Faruk Sariaslan

Aydın

Nevşehir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Zeki Hakan Sıdali

Enez Kaplan

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Mersin

Tekirdağ

Adana

İmam Hüseyin Filiz

Fahrettin Yokuş

Gaziantep

Konya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Edirne Milletvekili Sayın Okan Gaytancıoğlu.

Buyurun Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu madde cezaları artırıyor; yani çözemediğiniz konuları cezalarla çözmeye çalışıyorsunuz aynen IV. Murat gibi. IV. Murat da çok içki içerdi ama içki içenden de ceza alırdı.

Şimdi cezalar nasıl artıyor? Gece saat ondan sonra içki satışı olursa eskiden 30 bin liraydı, şimdi 65 bin liraya, hatta sonra 320 bin liraya, sonra da kapatmaya kadar giden bir uygulama geliyor. Cezalar çözüm oluyor mu peki? Cezalar örneğin, sahte içkiden ölenleri geri getirebiliyor mu?

Geçen hafta Türkiye'nin gündeminde sahte içki vardı. Sahte içkiden kaç kişi öldü? Kaç kişi ölecek bundan sonra, biliniyor mu? Bilinmiyor. Cezalar yüksek olduğu için, vergiler yüksek olduğu için herkes kimyager olmaya başladı. Eline bir alkolmetre alıyor, evde içki yapmaya çalışıyor, dozajı bazen ayarlayamıyor, dolayısıyla sağlıklı bir ortam oluşmuyor.

Dünyanın demokrasiyle yönetilen, sağlıklı yönetilen hiçbir ülkesinde sahte içkiden ölen kimseyi duymadık, Türkiye'de oluyor bu. Ne yapmak lazım? Tabii ki çok yüksek olmamakla birlikte, yüksek vergiler alınabilir, yurttaşlar içki tüketimine karşı bilinçlendirilir; bunun yolu bu. Siz ne yapıyorsunuz? "Kim içki içerse daha fazla vergi alalım." Bu sefer ne oluyor? Fazla vergi gerçek vergi kazancını da öldürüyor. Bakın, bu mantık çok yanlış. Neden? Siz iktidara geldiğinizde yabancı içkilerin pazar payı yüzde 5-6'yımış, şimdi yüzde 20'lere çıkmış. Hani, siz yerliydiniz, milliydiniz? İçkilerde bile yörüngeyi değiştirmişsiniz. Yerli içkiler satılmıyor, onun yerine ithal içki tüketiliyor.

Türkiye, dediğim gibi, ithal içki cenneti oldu. Bir tuhaf iş de, iş yerlerini kapatıyorsunuz. Bakın, pandemiden dolayı birahaneler hâlâ kapalı, restoranların bazıları kapalı. Ruhsatta "lokanta" yazınca açık ama "bar" yazınca, "birahane" yazınca kapalı. Bunun pandemiyle ne ilgisi var? Buradaki esnaf çok zor durumda. Bu virüs yemeğin yanında içki içerken yayılmıyor da başka şekilde mi yayılıyor? Yani bunun çözümü bu değil arkadaşlar. Lütfen, bunları yeniden gözden geçirelim. Kesinlikle sahte içkinin önüne geçmek lazım. Buna çok basit bir örnek, güzel yaptığınız bir örnek, size söyleyeceğim: Çiftçinin çok kullandığı yüzde 26'lık amonyum nitrat gübresi vardı, dediniz ki: "Teröristler bunlardan bomba yapıyor." Bunu güzel bir şekilde denetlediniz. Evet, nerede üretiliyor, barkod koydunuz, depolara girdiniz, emniyet güçlerinin de yardımıyla gayet güzel bir şekilde kontrol altına aldınız. Şimdi, etil alkol-metil alkol, bunun da denetimini yapabilirsiniz çok rahat, devletin her şeye gücü yeter. Sahte içki, kaçak içki veya sağlıklı zararlı içkiyi bu şekilde kontrol edebilirsiniz, o zaman devlet olursunuz. Ama siz bunu kontrol edemiyorsanız, hâlâ buradan ölümler oluyorsa son derece yazık.

Sayıştay raporuna bakıyoruz, Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının piyasada denetim yapacak elemanı yok. Binlerce gıda mühendisi, ziraat mühendisi, kimyager işsiz; bu gençleri alıp çalıştırmak yerine, siz, bu işe polisiye tedbirlerle IV. Murat kafasıyla gitmeye çalışıyorsunuz. Bırakın insanların özel hayatına karışmayı, yapabiliyorsanız ekonomiyi düzeltin. Ekonomi içkiye fahiş vergiler, cezalar koyarak düzelmez. Alkolikler bile içkiye sizin sarıldığınız kadar sarılmadı. Sıkıştığınız zaman içkiye zam

yapıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Dünyanın bütün içkilerini bir insana içerseniz o kişi bile ekonomi konuşurken “Dolardan bize ne.” demez. Demek ki sorun içkide değil. Tekrar söylüyorum: Rakamlara bakın, iktidara geldiğinizde ithal içkinin satışı yüzde 5, şimdi yüzde 20. Demek ki bir yerde hata yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Önce “Bu hatayı nerede yapıyoruz?” Bunu düşünün, üretim ekonomisine geçin.

Bakın, TEKEL’e ait bütün içki fabrikalarını sattınız. Kaç paraya sattınız? Stoklarındaki 100 milyon dolarlık üzümle sattınız. Kaç paraya gitti? 290 milyon dolara. Peki, alanlar sonra ne yaptı? 900 milyon dolara başkasına devretti; 2,5 milyar dolara İngiliz şirketinin şimdi. Yani yerli ve millî sermayeyi siz aslında peşkeş çektiniz. 290 milyon dolar aldınız, hâlbuki 2,5 milyar dolara satabilecektiniz. Ne oldu? Satın alanlar bizim üzümümüzü öldürdü, anasonumuzu öldürdü yani içki yapımında kullanılan bütün maddeleri öldürdü. Şu anda üzüm fiyatı kaç para? Üçte 1 fiyatına alınıyor yani bu şekilde, bu önlemlerle bu işler çözülüyor, her şeye vergi koyarak, her şeyi cezalandırarak olmuyor. Üreten bir Türkiye, hakça bölüşen bir Türkiye için daha mantıklı olmak zorundasınız diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına görüşlerimi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum, heyetinizi saygıyla selamlarım.

Adalet ve Kalkınma Partisinin “Ben yaptım, oldu.” diyerek Meclis Genel Kuruluna getirdiği 1’den çok yasada değişiklik yapan bir torba yasa teklifini daha görüşüyoruz. 4 milyon vatan evladını etkileyecek bu torba yasa teklifi Meclis Genel Kuruluna gelmeden önce üretici temsilcileri, tarımla ilgili meslek odaları, Ziraat Mühendisleri Odası, veteriner odaları, Ziraatçılar Derneği, diğer sivil toplum kuruluşları, demokratik kitle örgütleri bu teklif üzerinde görüşlerini ifade etme, tartışma imkânı buldular mı? Ne yazık ki, tabii ki hayır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; idari para cezalarının artırılmasını, işletmelerin satış belgesinin iptal edilmesini öngören bu madde, aslında doğrudan alkol satışı yapan işletmeler üzerindeki tahakkümü ağır cezalarla artırmaktan başka bir şey değil. Bu durum karaborsa ve kaçak alkol satışını artıracak, alkol tüketimi azalmadığı gibi, devletin vergi kaybına uğraması da söz konusu olacaktır. AK PARTİ iktidarının senelerdir sürdürdüğü çelişkili bir politika mevcut. AK PARTİ, uzun zamandır, sigaraya zam yaparak vergi gelirlerini artırmayı ama aynı zamanda sigara kullanımını da azaltmayı amaçlıyor. Fakat bu yöntem sigara kullanıcılarını kaçak sigaralara ya da daha ucuz yolla bandrolsüz yapılan sigaralara yönlendirmektedir. Ortada bir gerçek var ki vergi oranını artırmak her zaman vergi gelirini artırmak anlamına gelmiyor. Kaldı ki iktidarın bütün ürünleri ve alkollü içeceklerden büyük vergi gelirlerini hedeflediği de 2020 bütçesinde açıkça görülmektedir. Bütçeye göre, alkollü içeceklerden 2020 yılında 17 milyar, 2021’de 19 milyar, 2022’de 21 milyar lira vergi bekleniyor. Tütün ürünlerinde ise yine bütçede 2020’de 64 milyar, 2021’de 69 milyar, 2022’de 74 milyar gibi rakamlar öngörülüyor. Vergi artırmanın alkol ve tütün kullanımını azaltmayacağına iktidar tarafından da bilindiğini, Sayın Cumhurbaşkanının Dünya Tütüne Hayır Günü’nde üniversite öğrencileriyle yapmış olduğu toplantıdaki konuşmasında söylediği “Aşırı vergiler ve birçok alanda sigara kullanımını yasaklamamıza rağmen sigara kullananların sayısı gittikçe artmaktadır, bunu da anlayabilmiş değilim ama biz cezaları ve vergileri artırmaya devam edeceğiz.” sözlerinden anlıyoruz. Bu, vergilerin halk sağlığını koruma düşüncesiyle artırılmadığının birinci ağızdan ikrarıdır.

Bu pencereden bakılınca, alkol satış saatlerinin kısıtlanması gibi uygulamalar ya da alkol ve tütün ürünlerinin alımını zorlaştırmak, bu maddelerin kullanımını azaltacak tedbirler olarak görülmemelidir. Zira, bu tarz yasaklar daha önce de defalarca konulmuş ve başarılı olunamamıştır. “Merdiven altı” diye tabir edilen ticareti artırdığı, mafya düzeni oluşumuna katkı sağladığı gerçeği asla unutulmamalıdır. Dolayısıyla, yasaklarla bunları kontrol etmek, durdurmak zor ve hatta neredeyse imkânsızdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; on sekiz yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde tüm çiftçilerimiz mağdur edildi. Çiftçilerimiz, et ve süt besiciliği yapan üreticilerimiz, yumurta ve et tavuğu üreticilerimiz girdi maliyetlerinin yüksek olması nedeniyle Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri borçlarını ödeme güçlüğü çekmekte. Gelin, bu kardeşlerimizin borçlarını en az iki yıl ödemesiz, faizsiz yapılandıralım; haciz işlemlerini durduralım, kredi limitleri kadar yeni kredi açarak üretme imkânlarını artıralım. Yeter artık, uluslararası şirketler ile yabancı çiftçileri, üreticileri desteklemeyelim.

Bakın, değerli arkadaşlar, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldiğinde tarımda istihdam edilen kişi sayısı 7 milyon 458 bin kişi iken 2020 yılında bu sayı 4 milyona düşmüş, 3 milyondan fazla insanımız tarımsal üretimden vazgeçmiş. Bunları tekrar tarımsal üretime nasıl döndürürüz, bunu planlamalıyız. Tarım Bakanı “Dolarımız var ki ithal ediyoruz.” demekten vazgeçmeli çünkü Ekonomi Bakanınız dolara bakmadığı için sevdiğiniz ithalatı da yapamayacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Gelin, artık, getirdiğiniz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle Türkiye’yi yönetemediğinizi kabul edin, milletimiz ümitvar olsun.

İYİ PARTİ iktidarında güçler ayrılığının tesis edildiği, güçlendirilmiş demokratik parlamenter sistemde Türkiye’yi hak ettiği şekilde yöneteceğiz diyor, yüce heyetinizi selamlıyorum.

Saygılarımla. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinde bulunan “6 ncı maddenin üçüncü fıkrası ile beşinci” ifadesinin “6 ncı maddenin üçüncü fıkrası ve beşinci” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan

Mahmut Toğrul

Nusrettin Maçın

Mersin

Gaziantep

Şanlıurfa

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Mahmut Celadet Gaydalı

İmam Taşçier

İzmir

Bitlis

Diyarbakır

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Ayşe Sürücü

Kocaeli

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak üzere Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurunuz Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de her alanda ciddi bir yoksullaşma yaşanıyor. Geçmiş dönemde yoksulluğun mottosu bir esnafın dönemin Başbakanına yazar kasa fırlatmasıydı ama sanıyorum, bu dönemin mottosu daha çarpıcıydı. Denizli’de, Denizli Valisi esnafı ziyaret ederken bir esnafın “Salı günü 15 lira kazandım, çarşamba günü 100 lira kazandım, gebermek istiyorum.” ve daha sonrasında “Bu ülkeyi terk etmek istiyorum.” demesi aslında 100 yazar kasaya bedeldir ve günün mottosudur. Yoksullaşma her alanda yaşanıyor maalesef.

Şimdi, bu getirilen teklif tarımla ilgili. Türkiye’de maalesef tarımın yanlışlığı artık ayan beyan ortada. İthalata dayalı bir tarım sistemimiz var ve yerli üreticinin girdileri her gün -gübresini, mazotunu, ilacı- katbekat artarken artık çiftçi tarlasını ekemez duruma gelmiş. Dolayısıyla, şu anda, artık, tarım arazileri bir taraftan imara açılırken bir taraftan orman alanları da “bozulmuş” adı altında yine rantiyeye peşkeş çekiliyor.

Değerli arkadaşlar, bu kadar yoksullaşmayı, bu kadar çarpık bir tarım politikasının düzeltilmesini, yapısal sorunlarının çözümünü ancak cezaları artırmakla çözebileceğini düşünen bir iktidarla karşı karşıyayız. Ancak bu böyle çözülmez, mutlaka ve mutlaka tüm ülkelerde olduğu gibi tarımın sübvansiyon edilmesi lazım ama Türkiye’de de sübvansiyonlar çiftçiye ulaşmadan bir taraftan borçlarına karşılık olarak kesiliyor.

Değerli arkadaşlar, tabii, Türkiye’nin bir diğer önemli sorunu var. Mevsimlik işçiler sorunu bu ülkenin kanayan yarasıdır ve hiçbir şekilde kalıcı, sağlıklı bir çözüm geliştirilememiştir. Her yaz döneminde maalesef onlarca mevsimlik tarım işçisinin hayatını yitirmesine neden oluyor ve kaldıkları yerlerde suya, elektriğe, sağlıklı bir yaşama ulaşma imkânları da neredeyse yok.

Değerli arkadaşlar, üzerinde konuştuğumuz söz konusu madde aslında alkollü içeceklerin kısıtlanmasını içeriyor yani şunu söylüyor: Alkollü içeceklerin satışını akşam saat 22.00’den sabah 06.00’ya kadar engelliyor ve bu dönemde satış yapanlar eğer aynı olayı tekrar ederlerse -3 kez tekrar edildiğinde- söz konusu büfeler, marketler, bakkallar ya da alkollü ürünler sunanların işletmeleri kapatılıyor. Şimdi, bu kadar ağır bir ceza.

Peki, AKP niye yapmak istiyor? AKP bir taraftan seçmene, halka “Ben mütebedeyin bir iktidarım.” diyor ve dolayısıyla bunun üzerinden aslında toplumun, halkın yaşam biçimine müdahale ederken bir taraftan da bu dindarlığı kullanarak “Ben alkollü içki tüketimini azaltıyorum.” diyor. Peki, gerçekte bu mu oluyor? Gerçekten alkol tüketimi azalıyor mu? Hayır. Bakın, bir örnek vereceğim: 100 liralık bir alkol ürününü düşünün; girdisi 17,5 lira, 82,5 lirası vergi değerli arkadaşlar, 82,5 lira vergi alınıyor. Peki -dediğim gibi- bunlar alkol tüketimini azaltıyor mu? Hayır, vatandaş kendi yolunu buluyor. Peki, bu ne yaratıyor? İşte, kaçak içki üretimini. Biraz önce sayın vekilin de söylediği gibi, neredeyse her yurttaş kendisi kimyager olarak kendi evinde alkol üretimine geçiyor. Sadece geçen aylarda bu ülkede 57 yurttaşımız sahte alkol kullanımından dolayı yaşamını yitirdi. Bu, basına yansıyan kısmı, gerçek rakamları bilmiyoruz; belki bunun katbekat daha üstüdür. Şimdi, dolayısıyla, bunun çözümü değerli arkadaşlar, bir taraftan vergileri artırıyorsunuz -hani dindarsınız- bu kadar vergi, bu kadar şeyi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Dindarlıkla ne alakası var?

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Ama siz bunu bu yolla getirmeye çalışıyorsunuz. Cumhurbaşkanı bunu söylerken, gençlere ifade ederken bunu ima etmeye ve göstermeye çalışıyor ama bir taraftan da bu vergileri nereye harcadığınızı kimse bilmiyor.

Değerli arkadaşlar, sadece bu vergilerin ötesinde, aynı zamanda bu alkollü içeceklerin tüketimi de azalmadığı gibi... Bakın, ben size bir araştırmanın örneğini söyleyeyim, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi’nde yayımlanan bir çalışma şunu söylüyor: “Kaçak içki kullanımının gerekçesi, getirilen vergi zamları neticesinde oluşan yüksek fiyatlardır.” Dolayısıyla, siz vatandaşın ulaşımını bu kadar engellemeye çalışırken aslında kaçakçının önünü açıyorsunuz ve aynı zamanda, bir taraftan da vergi kaybına neden oluyorsunuz; bunu da görmeniz gerekir diyorum.

Genel kurulu saygılarımla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Maddenin oylamasından önce yoklama talebi var.

Sayın Özkoç, Sayın Bayraktutan, Sayın Yıldız, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Sariaslan, Sayın Kaya, Sayın Hakverdi, Sayın Gündoğdu, Sayın Budak, Sayın Polat, Sayın Sarıbal, Sayın Gökçel, Sayın Ünver, Sayın Kaplan, Sayın Kılıç, Sayın Kılınç, Sayın Taşcier, Sayın Tokdemir, Sayın Tıgılı, Sayın Şahin, Sayın Demirtaş.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime, yemek arasını da dâhil etmek üzere yirmi dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 20.23

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 221 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 221) (Devam)

BAŞKAN – 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi ile 6200 Sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne Yürütülen Hizmetler Hakkında Kanun'un ek 10'uncu maddesinin yürürlükten kaldırılması teklifinin metinden çıkartılmasını arz ve teklif ediyoruz.

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Vecdi Gündoğdu

Bursa

Edirne

Kırklareli

Hüseyin Yıldız

Faruk Sarıaslan

Aydın

Nevşehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi Gündoğdu.

Buyurunuz Sayın Gündoğdu.

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; teklifin 2'nci maddesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum, yüce Meclise saygılar sunuyorum.

Yapılan değişiklik ülkemizdeki su kaynaklarının planlaması, yönetimi, geliştirilmesi ve işletilmesinden sorumlu olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün kuruluş ilkesine aykırıdır. Ayrıca, değişiklik su yönetimi parçalı bir hâle getirilmektedir.

Sayın milletvekilleri, dünyada artan nüfus, iklim değişiklikleri ve çarpık sanayileşme sonucu su ve topraklarımız hızla kirlenmekte ve yok olmaktadır. Bu olumsuz gelişme ülkelerin güvenli gelecek, gıda egemenliği ve güvenliğini yaşamsal öncelik hâline de getirmiştir. Gelişmeleri akılcı bir şekilde değerlendiremeyen ve yönetmeyi beceremeyen on sekiz yıllık AKP hükümetleri tarımı ve gıda güvenliğini her geçen gün dışa bağımlı hâle maalesef getirmiştir.

2002 yılında gayrisafi yurt içi hasıla içinde tarımın payı yüzde 10,3 iken 2019 yılında bu oran yüzde 6,4'e düşmüştür. Yani 2003-2019 yılları arasında tarımsal hasıla kaybımız tam 971 milyar lira olmuştur. Tarımsal hasıla kaybımızın her yıl düşmesi ülkemizi net ithalatçı konumuna da maalesef getirmiştir. İç piyasada kendi üreticisini yeteri kadar desteklemeyen iktidar, çiftçinin borç batağına saplanmasına da seyirci kalmaktadır. 2002 yılında üreticilerin bankalara borcu 2,4 milyar iken bu borç BDDK'nin 2020 Mayıs ayı verilerine göre 122 milyar liraya ulaşmıştır. AKP, üreticinin sırtındaki borcu tam 50 kat artırmıştır. AKP, on sekiz yılda üreticiye para kazandırmayı bırakın, âdeta faize ve bankalara da çalışır hâle getirmiştir. Borç sarmalına sürüklenen, çaresiz ve sınırsız kalan üretici, toprağından uzaklaşmış, ekemez, biçemez hâle gelmiş ve toprağını istemeyerek terk ederek maalesef şehirlere göçe zorlanmıştır. 2003 yılında 2 milyon 765 bin 287 kişi Çifti Kayıt Sistemi'ne kayıtlıyken bu sayı 2019 yılında tam 682.265 kişi azalarak 2 milyon 83 bin 22 kişiye düşmüştür. 2002 yılında tarımın istihdam içindeki payı yüzde 35 iken 2019 yılında bu rakam ne yazık ki yüzde 18'lere gerilemiştir. Bir başka deyişle, 2002 yılında 7 milyon 458 bin kişi tarım sektöründe istihdam edilirken 2019'da bu rakam 5 milyon 97 bin kişiye düşmüştür. Yani on sekiz yıllık AKP hükümetleri tarımda 2 milyon 361 bin kişiyi işsiz bırakmıştır. Tarımda kendine yeten bir ülke teslim alan AKP ve milliyetçiler ne yapmış? Çiftiyi üretimden koparmış, toprağına küstürmüş, borç batağına sürüklemiş, ülkemizi ise tarımda ithalatçı ülke hâline getirmişlerdir. Köylerimiz boşaltılmış, işsizlik patlamış, sosyoekonomik yapı hançerlenmiştir. Bu da on sekiz yıllık AKP'nin, inanın ki, utanç tablosudur; tarıma, çiftçiye verdiği değerin ibretlik, acı bir göstergesidir.

Sayın milletvekilleri, halkın içinden gelip halkı unutan, milleti fakirleştirip sadece sabır tavsiyesinde bulunan kim Allah aşkına? On sekiz yıllık AKP iktidarı. Milleti hor gören, kibir abidesi hâline dönüşen, yokluktan çıkıp yokluk edebiyatıyla saraylarda yaşamı kendine hak gören kim? Yine AKP. On sekiz yıldır ülkeyi yöneten, ekonomiyi ve eğitimi yazboz tahtasına çeviren, sonra da yine vatandaşa şikâyet eden kim? Güler misin ağlar mısın ama yine AKP.

Artık milletin aklıyla alay etmeyi bırakın. Köylüye, çiftçiye, üreticiye, esnafa, çalışanlara şikâyet değil, çözüm önerileri istiyoruz. Geleceğimiz olan evlatlarımız, anne babaların yetiştirdiği pırıl pırıl gençlerimiz farkında mısınız bilmem ama iş istiyor iş. Gençlerimiz ülkesi için çalışmak, üretmek istiyor.

Sayın milletvekilleri, hiç kimsenin şüphesi olmasın, milletimiz; "Karadeniz'de gaz çıkaracağız." müjdesi veren, sonra da ekmeğimizi, nimetimizi askıya çıkarıp yoksulluğu belgeleyenlerden hesap soracağı günü bekliyor. Artık çürümeyi ve çöküşü Diriliş ve Kuruluş dizileriyle, inanın, unutturamayacaksınız. Artık milletin kafasında ve gönlünde de yoksunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Emin olun ki vatandaşın önüne giden ilk sandıkta da -şunu tekrar ediyorum- yok olacaksınız, yok olacaksınız ve yok olacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan "yürürlükten kaldırılmıştır." ibaresinin "ilga edilmiştir." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan

Ayşe Sürücü

Nusrettin Maçın

Mersin

Şanlıurfa

Şanlıurfa

Mahmut Celadet Gaydalı

İmam Taşçier

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Bitlis

Diyanbakır

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ayşe Sürücü.

Buyurunuz Sayın Sürücü. (HDP sıralarından alkışlar)

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çiftçinin tarımsal üretiminin ve yer altı su rezervlerinin karşısındaki en büyük sorun, düzenlenmeyen sulama tekniği ve koordinasyonudur. Tarımsal sulama yöntemsizlikler sonucu oldukça derin bir sorun olarak bekletilirken iktidarınız çözemediği

sorunu bir kurumdan bir başka kuruma havale etmektedir. Yer altı su rezervleri, çiftçinin emeği ve tarımsal üretim; hantal bürokrasi geleneğine kurban edilmek isteniyor.

Örneğin, Atatürk Barajı çevresinde yapılan tarıma göz attığımızda yarım kalan sulama kanalları yüzünden çiftçi kuyu açmakta, kontrolsüz sulamayla tarımsal faaliyet yürütmektedir. Bunu yaparken de "DEDAŞ" denilen enerji şirketine âdeta haraç vermektedir. Hatta bazı yerlerde tarlalarında trafo, elektrik ve kuyu suyu olmadığı hâlde çiftçiler DEDAŞ tarafından hayali faturalarla cezalandırılmaktadır. Böyle bir yaklaşım, böyle bir haksız uygulama dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir. Tarımsal alanda suya erişim noktasında DEDAŞ kangrenleşen bir sorun olarak ortadayken bu değişikliğin bir anlamı olmadığını yinelemek istiyorum.

Su politikası geliştirmeyip hatalı sulamanın hem suyu hem toprağı yok edeceğini bildiği hâlde hiçbir şey olmamış gibi davranılamaz. Bugünden uygulanacak su politikalarının kalitesi 21'inci yüzyılda su sorunu noktasında bağlayıcı bir önem arz etmektedir. Birleşmiş Milletler, Su Raporu'nda önümüzdeki yirmi yılda Türkiye'nin yer altı su kaynaklarının ciddi bir tehlike altında olduğunu belirtmektedir. Modern sulama yöntemleriyle aynı miktar suyla daha fazla alan sulaması, gübre israfının önlenmesi, toprak ve su kalitesinin korunması sağlanabilir. Sulama hizmetlerinin doğru verilebilmesi ve su kaynaklarının doğru kullanılmasının sağlanması bakımından, planlama aşamasında sulama sistemlerinin açık kanal sulamadan kapalı ve basınçlı sistemlere dönüştürülmesi gerekmektedir. Hâlen ülkede sulama alanlarının çok küçük bir kısmında kapalı ve basınçlı sulama sistemleri kullanılmaktadır. Su kaynaklarının israfına neden olan bu tür planlamalar, sulamaya açılan alanlarda ciddi toprak kaybına, tarım topraklarının tuzlanma ve çoraklaşma nedeniyle yok olmasına neden olmaktadır. Pahalı bir tarımsal girdi olan su ihtiyacına karşı da sulama kanalları çoğaltılarak hem elektrik sarfiyatı azaltılabilir hem de tarımsal üretim maliyetinin düşürülmesi sağlanabilir.

Evet, iktidar, başta Urfalı çiftçiler olmak üzere, dünyanın 6'ncı büyük barajının çevresinde tarım yapan çiftçiye kuyu açıp enerji şirketlerine bağımlı bir hâle getiriyor. Sizler tarıma dair karar mercisi olamayacak kadar tarımsal üretimin ve çiftçinin karşısındasınız. Su kanallarının yapılmasının da dâhil olduğu GAP'ın uygulama alanlarından biri olan Urfa'da Fırat Nehri ve Atatürk Barajı'na rağmen çiftçiler ciddi su sorunu yaşamaktadır. Bakın, Atatürk Barajı'na 3-5 kilometre yakınlıkta olmasına rağmen, Adıyaman sınırında, Urfa'nın Bozova, Halfeti, Birecik ve Hilvan ilçelerinde maalesef sulama kanallarından faydalanamayan onlarca köyümüz mevcuttur. Örneğin, Suruç ilçesinde pompaj sulaması projesi yapılıyor fakat su tahliyesi için doğru bir drenaj sistemi yapılmamış ve bu sebeple binlerce dönüm tarım arazisi bataklığa dönüştüğü için ekilip biçilememektedir. Ülkede üretilebilecek her şeyi dışarıdan getirerek çiftçiye ekonomik krize sürüklediğiniz yetmiyor gibi, bir de ekim alanlarını daraltıyorsunuz, üstüne yer altı su rezervlerine ilişkin doğru politikalar uygulamıyorsunuz.

Evet, değerli arkadaşlar, âdeta tarımı bitirme noktasına getirmiş bir iktidarla karşı karşıyayız. Gıda üretimi, tarımsal alanların yaştırılması, dolarla girdi maliyetini karşılayan çiftçinin sırtından sulama maliyetini kaldırmalıyız. Mazot, ilaç, gübre, su ve suya erişimde DEDAŞ'a ödenen ücretle bu ülkenin çiftçileri çok büyük bir haksızlıkla, derin bir ekonomik krizle baş başa bırakılmış durumda. Tarım bir ülkenin bel kemiğidir fakat ülkedeki çiftçi âdeta felç edilmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – AKP iktidarı, toprakları çoraklaştırırken şunu unutmayın: DEDAŞ ve DSİ'nin baskıları altında kesilen yüklü faturalar karşısında çaresiz bıraktığınız çiftçilere Viranşehir, Suruç ve Harran Ovası'na verecek bir hesabınız var.

Teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesindeki "kaldırılmıştır" ibaresinin "çıkarılmıştır" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Zeki Hakan Sıdali

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Mersin

Gaziantep

Enez Kaplan

Ayhan Altıntaş

Fahrettin Yokuş

Tekirdağ

Ankara

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurunuz Sayın Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, saygıdeğer bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2'nci maddeyle, tarım kooperatiflerinin sulama işlemleri Devlet Su İşleri yerine Tarım ve Orman Bakanlığına bırakılmaktadır. Kanımızca bu doğru değildir. Dünyada gelişmiş ülkeler iyi kurumlar sayesinde gelişmiştir, kişilik sahibi kurumlar sayesinde gelişmiştir. Kurumların kişiliği çok önemlidir. Maalesef bu iktidar döneminde kurumlar sürekli kişisizleştirilmektedir, şahsiyetsizleştirilmektedir; nasıl ki torba yasalarla kanunların şahsiyetsizleştirildiği gibi yeni getirdiğimiz yasalarla da kurumları şahsiyetsizleştiriyoruz. Su konusunda tek yetkili Devlet Su İşleri olmalıdır ve gerçekten uzman olmalıdır. Cumhurbaşkanına itibar kazandırmak için kurumları itibarsızlaştırıyoruz; o yüzden, bu konulara çok dikkat etmemiz lazım.

Canlılar için dünyada alternatifi olmayan en temel unsurlar temiz hava ve tatlı sudur. Tatlı su tüm dünyada kıtlığı artarak hissedilen bir kaynaktır. Bu kaynağın akılcı, bilimsel, verimli olması için tek elden yönetilmesi gerekiyor. Türkiye ve özellikle Orta Doğu bölgesi su kaynağı açısından yetersizdir. Hepimiz biliyoruz, GAP bölgesinde tuzlanma problemi ortaya çıkmaya başladı, Konya Ovası'nda obruklar ortaya çıkmaya başladı, Anadolu'nun pek çok yerinde yer altı su seviyesi düşmeye başladı; bunların hepsinin farkındayız. Bir yandan nüfus artışı, diğer yandan küresel ısınma ve kuraklık bu bölgeyi tehdit etmektedir. Bizim derhâl bu soruna bilimsel yöntemlerle eğilmemiz lazım, bu konuya devlet olarak tüm gücümüzle sahip çıkmalıyız. Gerçek beka sorunu budur, gelecek nesillere bırakacağımız en değerli hizmet belki de bu olacaktır.

Sözlerimi başımdan geçen bir anekdotla bitirmek istiyorum: Bundan yirmi yıl kadar önce Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi NASA'dan bir ekip üniversitemize geldi ve bize dedi ki: "NASA'nın pek çok uydusu var ve bu uydudan dünyayla ilgili, Türkiye'yle de ilgili çok veri alıyoruz ama bu verilerin hepsini işleyecek insan kaynağımız yok. Siz bir yer istasyonu kurun, biz bu verileri size verelim; siz işleyin, kullanın." Biz de dedik ki: Tamam, çok güzel. Biz bir enstitü kuralım, bunları yapalım. Yalnız, bize yer istasyonu kurmak için de bir destek verebilir misiniz? "Maalesef öyle bir desteğimiz yok." dediler fakat ertesi gün tekrar geldiklerinde şöyle bir şey söylediler: "Destek verebiliriz ama bir şartla: Orta Doğu su kaynakları konusunda çalışma yaparsanız."

Dolayısıyla bundan yirmi yıl önce Amerikalılar, belki de onların arkasında İsraililer, Orta Doğu su kaynakları konusuna

önem veriyorlardı, bu konuda çalışmalar yapıyorlardı. Umarım, biz de böyle çalışmalar yapıyoruzdur; kurumlarımızı zenginleştiriyor, kıymetlendiriyoruzdur ama bu yasalara bakarsak maalesef tersini yapıyoruz; hakikaten bu konuya önem vermemiz lazım.

Hep söylediğim gibi: Bu ülkede sadece muhalefettekilerin çocukları, torunları yaşamayacak; iktidardakilerin de çocukları, torunları yaşayacak, onları da düşünün.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Maddenin oylamasından önce yoklama talebi var.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Özkoç, Sayın Bayraktutan, Sayın Sarıbal, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Purçu, Sayın Aygun, Sayın Gündoğdu, Sayın Sariaslan, Sayın Polat, Sayın Kaplan, Sayın Hakverdi, Sayın Gökçel, Sayın Yıldız, Sayın Aydın, Sayın Kayışoğlu, Sayın Güzelmansur, Sayın Kılınç, Sayın Barut, Sayın Ünsal, Sayın Kayan.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 221) (Devam)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi ile 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 1'inci maddesinin ikinci fıkrasına eklenmesi teklif edilen (k) bendinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ediyoruz.

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Hüseyin Yıldız

Bursa

Edirne

Aydın

Faruk Sariaslan

Orhan Sümer

Cengiz Gökçel

Nevşehir

Adana

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Mersin Milletvekili Sayın Cengiz Gökçel.

Buyurunuz Sayın Gökçel. (CHP sıralarından alkışlar)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerine konuştuğumuz yasa teklifi daha önce Komisyon da belirttiğimiz üzere aceleyle hazırlanmış bir teklif, bu da maddede açıkça görülüyor. Teklif edilen değişikliği aynen okuyorum: Orman sayılmayacak alanlar arasına “Orman sınırları dışında olup, alan büyüklüğüne bakılmaksızın sahipli arazilerde, ekim ve dikim yolu ile yetiştirilen her nevi ağaç ve ağaççıklarla örtülü yerler,” ibaresi eklenmiştir. Burada bazı hususlara değinmek zorundayız: Birincisi, bu noktada, teklifin uluslararası kuruluşların “orman” tanımıyla ters düştüğü görülüyor. Teklifi okuduğumda, çalışma yaparken “Uluslararası tanımlar ve uluslararası örgütlerin mevzuatı acaba hiç mi incelenmemiş?” diye düşünmekten kendimi alamadım. Mesela, konuştuğumuz bu maddeyle arazinin mülkiyetine göre bir sınıflanmaya gidiliyor; hâlbuki FAO, bu noktada mülkiyete bakmıyor. Zaten böyle bir ayrıma gitmek mantıklı bir iş de değil. “Orman” tanımlaması yapılırken mülkiyete bakılmaz değerli arkadaşlar; ağacın cinsine, boyunu bakılır, tüm tanımlarda bu yazar. Bizim de Parlamento olarak bu tanımları uyumlu hâle getirmemiz gerekir. Fakat siz, ulusal ve uluslararası tanımları birbirine uyumlu hâle getirmek bir yana, bilakis tersini yapıyorsunuz.

Arkadaşlar, öncelikle kabul etmemiz gereken bir gerçek var: Verilen teklife göre ormanlar teşvik edilmiyor; aksine bu, ormanları talana açacak bir tekliftir. Gerekçenizde belirtmişsiniz, sahipli arazilerde oluşturulan ağaçlıklı alanların orman sayılması engelleniyor. Peki, o zaman ülkemizde bulunan 300'e yakın özel ormanın statüsü ne olacak? Mevzuatımızda özel ormanlar oluşturulduğunda Orman Genel Müdürlüğü denetiminde oluşturuluyor; kesimi, bakım ve denetim tedbirleri de orman müdürlüğü tarafından yapılıyor. Siz şimdi çıkıp diyorsunuz ki: “Mülkiyeti kamuya ait olan arazi dışında orman olmayacak.” Yani, özel ormanlar olmayacak. Peki, bu orman ağaçları neye göre kesilecek? Neye göre ağaç sanayisinde işlenecek? Son derece kontrollü olan bir sistemi siz kontrolden çıkarıyorsunuz. Siz, ormanların talanını istiyorsunuz. Sizin “yeşili korumak” diye “ormanı büyütmek” diye bir gayeniz yok. Yeşili korumak isteyen, Mersin'in de içinde olduğu 68 ilde 766 maden sahası açar mı? Yeşili korumak isteyen, ormanı büyütmek isteyen orman talanını teşvik etmez, orman terörüne cezaların artmasını sağlar ama sizin teklifinizde bu yok. Önümüzde neresinden tutsak elimizde kalan bir teklif var. Değerli milletvekilleri, bu hususu da atlamamamız gerekiyor.

Önümüzde duran bu yasa teklifi açıkça Anayasa'ya da aykırıdır. Anayasa 169 der ki: “Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır.” Fakat verdiğiniz teklif, sahaların genişletilmesi bir yana dursun orman sınırlarını daraltıyor. Sizin tabirinizle bozuk orman alanlarına tesis kurulmasının önü açılıyor. Bozuk orman alanı dediğimiz şey, insan eliyle tahrip edilen alan anlamına gelir. Arkadaşlar, siz, bu teklifle ormanların tahrip edilmesini teşvik ediyorsunuz, bunun başka bir izahı yok. Sanayi tesisi açılması için, maden ocakları açılması için ormanların tahrip edildiğini bilmiyor muyuz; yandaş müteahhitlere o arazilerin peşkeş çekildiğini bilmiyor muyuz. Uluslararası mevzuata bakmamışsınız ama ulusal mevzuata da mı bakmadınız? Anayasa'ya açıkça aykırı bir maddeyi teklif diye nasıl sunuyorsunuz? Komisyon da kabul edersiniz ama gerçekte diyorsunuz ki “Vatandaş orman ağacı dikmiyor, o yüzden dikme ağacı orman saymayalım.” Burada, sahipli arazilerin ağaçlandırılmasını teşvik ederken siz bu öneriyle bunun tam aksini yapmaya çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Hâlbuki üzerinde gerçekten titizlikle çalışılmış, aceleye getirilmemiş bir teklif olsa burada tartıştığımız maddelerin birçoğu teklif dahi edilemezdi.

İktidardakilere sormak istiyorum: Ben bir arkadaşınız olarak bilmek isterim, burada bu kanun teklifiyle ormana ve orman köylüsüne ne fayda sağlanacak? Maalesef, ne ormanlarımız için ne orman köylülerimiz için yapılan bir iyileştirme var. Orman köylüsü ormanı yaşatır ve büyütür. Orman köylüsünün yoksulluğuna çare olacak hiçbir öneri yok bu teklifte. Üzülerek söylüyorum bunu. Buralarda yaşayan vatandaşların yoksulluğunu yok etmek için bir şey önermiyor bu teklif. Orman köylüsü zaten köyde yaşayan vatandaşlarımızın en yoksul kesimini oluşturuyor. Orman köylüsü sosyal güvenlikten uzak, orman köylüsü âdeta kaderine terk edilmiş.

Açıkçası, mantık çerçevesinde düşünen hiçbir arkadaşımızın bu teklife olumlu oy vermemesi gerekir diye düşünüyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesindeki "arazilerde tabii olarak yetişen" ibaresinin "arazide doğal olarak yetişen" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

İmam Hüseyin Filiz

Gaziantep

Zeki Hakan Sıdali

Mersin

Ayhan Erel

Aksaray

Enez Kaplan

Tekirdağ

Fahrettin Yokuş

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 3'üncü maddesinde yapılan değişiklikle özel arazilerdeki ekim dikim faaliyetleriyle ağaçlandırma yapılmasının teşvik edilmesi sağlanmak istenmektedir. Düzenleme olumludur fakat geç kalmış bir düzenleme olarak görmekteyiz.

Kanunla, özel arazilerdeki ekim, dikim faaliyetleri özendirilirken, teşvik edilirken kamu arazileriyle ilgili bir düzenlemenin de getirilmesi ülke ekonomisine katkı sağlayacaktır. Seçim bölgesi Aksaray'da dağların ağaçlandırılması hususunda yıllardır bir çaba ve gayret sarf edilmesine rağmen, istenilen netice bugüne kadar elde edilememiştir. Arazinin toprak yapısı, Aksaray'ın iklim özellikleri dikkate alınmadan otuz yıldır öğrenciler çeşitli alanlara götürülüp fidan diktirilmekte -normalde buralar orman olması gerekirken- maalesef bir tek fidan dahi tutmamaktadır. Dolayısıyla yapılan işlem sakattır. Keşke, bunlar yerine, Aksaray'ın ağaçsız bölgelerine -bugün kuruyemişçilerde 100 liraya satılan- badem ağaçları dikebilseydik hem ülke ekonomisine katkı sağlar hem de oraların yeşillendirilmesini sağlardık.

"Aksaray" demişken Aksaray çiftçisinin çilesi sabah namazıyla başlıyor, yatsı ezanına kadar devam ediyor. Mazot parası, gübre parası, yem parası, elektrik parası, düğün parası, okul masrafı derken sabaha kadar bu çile devam ediyor; çiftçinin gözlerine uyku girmiyor, geceler haram oluyor.

Aksaray geçimini daha çok tarım ve hayvancılıkla sağlayan bir ilimiz. Elleri nasırlı, gözleri yaşlı, yürekleri yaralı çiftçilerimiz tarafından Aksaray'ımızda ülkemizin en kaliteli, en güzel şeker pancarı üretilmektedir. İlimizde on beş gündür pancar sökümü yapılmakta ve fabrikalara teslim edilmektedir ancak şeker pancarı taban fiyatları maalesef henüz açıklanmamıştır. Çiftçilerimiz, tarımsal faaliyetlerin başında gelen gübre, mazot, elektrik ve ilaç fiyatlarındaki artışları ele alarak şeker pancarı taban fiyatının en az 450 Türk lirası olarak belirlenmesini talep etmektedir.

Aksaray'ın verimli toprakları kenevir üretimi için idealdir. Aksaray'da üretilecek olan kenevir sanayi amaçlı kullanılacağı için hem ülke ekonomisine hem de Aksaray'ımıza yeni bir üretim ve geçim kapısı olacaktır. Tarım Bakanının geçen yıl ilimize yapmış olduğu ziyarette kenevir ekimi yönünde "Aksaray için her şey feda olsun, Aksaray'ı kenevir üretimi için bu kapsama alacağız, hayırlı uğurlu olsun." şeklindeki müjdesi bugüne kadar gerçekleşmemiştir. Tıpkı demir yolunda olduğu gibi, havaalanında olduğu gibi, içilebilir suda olduğu gibi. Burada Sayın Bakanın vermiş olduğu sözü yerine getirmesini Aksaraylı hemşehrilerimiz adına talep etmekteyim.

Aksaray'daki çiftçilerimizin derdleri saymakla bitmiyor. Çiğ süt üretiminde tüm girdilerin fiyatı hızlı bir şekilde artarken bir yıldır çiğ süt üretiminin litre fiyatı 2 lira 30 kuruş. Çiftçilerimiz perişan, çiftçilerimiz dertli; alın terinin hakkını alamıyorlar, üretimden vazgeçmek üzere hayvanlarını kesmek niyetindeler. Çiftçilerimizin artan maliyetleri nedeniyle çiğ süt referans fiyatının litre başına en az 3 liraya çıkarılmasını talep ediyorlar. Bir an önce çiftçilerimizin bu haklı taleplerinin yerine getirilmesi gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye tarımda kendi kendine yeten ülkelerden biriyken maalesef, bu unvanı da kaybetmiş durumdayız. AK PARTİ iktidarı döneminde tarımda ithalata toplam 104 milyar dolar ödenmiştir. 41 milyon 106 bin hektar tarım arazisi, 3 milyon 481 hektar azalarak 37 milyon 710 bin hektara düşmüştür. Geçimini çiftçilikten elde eden vatandaşlarımızın bankalara borcu 2002 yılında 2,4 milyar iken bugün 2019 verilerine göre 108 milyar liraya çıkmıştır. Çiftçi başına banka borcu bin liradan 52 bin liraya yükselmiştir. 683 bin çiftçi tarım yapmaktan vazgeçmiştir yani sektörde çalışan 7 milyon kişi 5 milyon kişiye düşmüş, 2 milyon çiftçi ekmekten, dikmekten, üretimden vazgeçmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN EREL (Devamla) – Bir de bize gelen bir talep var. "BAL ligi" olarak bilinen Bölgesel Amatör Ligleri için bekleyiş devam ediyor. Binlerce futbolcunun forma giydiği BAL ligi için maçların bir an önce oynanmasını bekliyorlar ve buradan çocuklarına ekmek götürme sevdasında olan futbolcularımız diyor ki: "Sekiz aydır hiçbir şey yapmadan evlerimizde yatıyoruz. Bizim de ihtiyaçlarımız var, herkesin bakmakla yükümlü olduğu bir ailesi var. Hepimiz dardayız, zordayız. Türkiye Futbol Federasyonu ve Gençlik ve Spor Bakanından ricamız var. Bunca insanı lütfen mağdur etmeyin. Dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de amatör liglerin oynanmasına ihtiyaç var. Türkiye çok büyük bir devlet. Gerekli bütün sağlık önlemleri alınsın ve 50 bin insanın hayalleri gerçekleşsin. Hayallerimizin katili olmayın."

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde bulunan "her nevi" ibaresinin "her türlü" olarak

değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan
Mersin
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis
Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli

Dirayet Dilan Taşdemir
Ağrı
İmam Taşçier
Diyarbakır
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

Nusrettin Maçın
Şanlıurfa
Ayşe Sürücü
Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET DILAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Değerli arkadaşlar, uzun süredir partimiz ciddi saldırılara ve operasyonlara maruz kalıyor. Demokratik siyasete yönelik bu saldırılar elbette ki yeni değil. Bu saldırılar bir konsept şeklinde sürüyor, sürdürülmek de isteniyor. 2019 yılında KCK adı altında siyasi operasyonlar düzenlendi. Yine, binlerce arkadaşımız, siyasetçi tutuklandı, ağır cezalarla karşılaştı. Şimdi, yine benzer bir konsept; bu sefer isim değişti, Kobani eylemleri gerekçe gösterilerek partimize operasyon yapılıyor; arkadaşlarımız tutuklandı, tutuklanmaya da devam ediyor.

Açıkcısı demokratik siyasete, partimize yönelik bir kumpas siyaseti izleniyor. Her gün yeni bir senaryoyla karşı karşıya kalıyoruz. Bakın Kars Belediyesi gasbedildi. Şimdi, bu gasbı meşrulaştırmak için akla hayale gelmeyen senaryolar yazılıyor. Yani yandaş medya 7/24 yazılan, çizilen bu senaryoları kendileri çalıp kendileri de oynuyor. Ama bilin ki bu yalanlara, bu dolanlara artık kimse inanmıyor. Algı operasyonlarıyla siz bu toplumu ikna edemezsiniz, Kars halkını hiç ikna edemezsiniz. Size bir önerimiz var: Gidin, Kars sokaklarında dolaşın, bakın, Kars halkı ne söylüyor? Halk söylenen yalanlara değil, masabaşında çizilen senaryolara değil, gözyle gördüklerine inanıyor. Bakın, Kars halkı neyi gördü? Şeffaf bir belediyeçilik gördü, hizmet gördü; hırsızlığa, arsızlığa, yolsuzluğa izin vermeyen bir belediye anlayışı gördü; şeffaf bir belediyeçilikle ilk defa tanıştı. Şimdi, belediyenin gasbıyla belediyelerinin kaynaklarının bir kez daha birilerine peşkeş çekileceğini biliyor, görüyor, onun için itiraz ediyor, onun için de bu yalanlara inanmıyor.

Bakın, Kars'ta bu yazılan, çizilen senaryoları inandırıcı kılmak için, korkuyu, kaygıyı büyütme için bir operasyon yapıldı. İçerisinde 21 arkadaşımızın bulunduğu... Sabahın erken saatlerinde evleri basıldı, arkadaşlarımız gözaltına alındı, bizler de oradaydık. Arkadaşlarımız sekiz gün gözaltında tutuldu sonra mahkemeye çıkarıldı ve arkadaşlarımızdan 16'sı tutuklandı. Hani böyle senaryolar yazıp çiziyorsunuz ya, gidin, bakın o iddiamelere, birçok arkadaşımız 2010 yılında, 2013 yılında yürüttüğü demokratik siyasetten kaynaklı, katıldığı basın açıklamalarından kaynaklı tutuklanmış bulunuyor. Yine bu operasyonda gözaltına alınan HDP Kars İl Belediye Eş Başkanımız Cengiz Anlı'da tutuklandı, kendisini bir kez daha buradan selamlıyorum. Arkadaşımızın tutuklanma gerekçelerinden bir tanesi de parti meclis üyelerimizin arkadaşı araması. Yani Allah aşkına, bir parti meclis üyesi il başkanını aradığında bu nasıl suç olabilir? Siz yerele gittiğinizde, il teşkilatlarınızı ziyaret ettiğinizde il başkanınızı aramıyor musunuz? Siz başka birilerini mi arıyorsunuz? Ama bakın, işte, böyle saçma sapan suçlar icat ediliyor.

Benzer bir durumu, yine, Diyarın Belediyemiz gasbedildiğinde yaşamıştık. Diyarın Belediye Eş Başkanımız, öğrencilik yıllarında katıldığı bir etkinlikten dolayı bir zafer işareti yapmış, bundan kaynaklı tutuklandı ve belediyeye kayyum atandı. Yani, iflas etmiş tüccarlar gibi, yeni bir şey bulamayınca gidiyorsunuz, dolanıp duruyorsunuz, eski bir yerde bir dava, bir dosya bulabilir miyiz diye bunları gerekçe yaparak arkadaşlarımızı tutukluyorsunuz.

Yine, aralarında husumet bulunan aileleri barıştırmak, ara bulucu olmak suç olmuş. Bakın, toplumsal sorunlarla ilgilenmek ne zaman suç oldu? Her yerde siyasetçilere, kanaat önderlerine benzer şeyler, benzer talepler geliyor. Size hiç gelmedi mi? Belki, sizin böyle bir lüksünüz var ama ben biliyorum, Ağrı'da sizin siyasetçilerinizin ara buluculuk yaptığı onlarca dava var. Bana da onlarca kişi telefon açıyor, soruyor yani komşu kavgaları oluyor, aile içi anlaşmazlıklar oluyor, bu konuda gelip müdahil olmamızı, bu sorunları çözmemizi istiyorlar ve bizler de bunları yapmaya devam ediyoruz, devam da edeceğiz çünkü toplumsal sorunları çözmek, müdahale etmek suç değildir. Asıl suç bunlarla ilgilenmemek, bunlara kayıtsız kalmaktır.

Bakın, siz toplumsal realiteyi inkâr ederek aslında HDP'lileri, bizleri, arkadaşlarımızı tutuklamak için gerekçeler yaratıyorsunuz. Hatta, öyle bir rahatsızsınız ki çaldığınız minareye kılıf uydurmak, kılıf bulmak gibi bir derdiniz bile yok. Bunun adı keyfiliktir, siz keyfi davranıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DİRAYET DILAN TAŞDEMİR (Devamla) – Hukukun “guguk”a çevrildiğini herkes biliyor. “Adalet” partinizin tabelasında sadece yazılı bir isim. Dolayısıyla, adaletin, hukukun gerçek hayatta bir karşılığı olmadığını biz çok iyi biliyoruz. Sadece diyoruz ki, bari zulüm ederken akıl ve mantığa uygun, akıl ve mantık sınırları içerisinde kalın ki bizler de bu saçma sapan şeylerle uğraşmak zorunda kalmayalım.

Evet, siyaseten bizimle mücadele edemiyorsunuz. Öfke, hınç ve intikamla mantık sınırlarının dışına çıkıyorsunuz. Topluma en büyük zararı da bu yaklaşımınız ve aklınız yapıyor, bunu da bilin. Ama halkımız rahat olsun çünkü bütün bu yalan siyasetine, algı operasyonlarına karşı HDP var; yılmayan, dinmeyen bir umut var. HDP oldukça umut da var olmaya devam edecektir. 15 Ekimde 8'inci yılını dolduran partimize karşı gelişen büyük sevgi ve coşku var; sizlere rağmen, zulmünüze rağmen üye olarak bu coşkuyu kutlayan halkımız var.

Bir kez daha hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özkoç, Sayın Bayraktutan, Sayın Sarıbal, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Sariaslan, Sayın Aygun, Sayın Yıldız, Sayın Purçu, Sayın Polat, Sayın Kaplan, Sayın Gökçel, Sayın Erbay, Sayın Aydın, Sayın Kayışoğlu, Sayın Kılıç, Sayın Barut, Sayın Sümer, Sayın Kayan, Sayın Kaya, Sayın Tokdemir, Sayın Gök.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 221) (Devam)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Zeki Hakan Sıdali

Fahrettin Yokuş

Adana

Mersin

Konya

İmam Hüseyin Filiz

Enez Kaplan

İbrahim Halil Oral

Gaziantep

Tekirdağ

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurunuz Sayın Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime, otuz yıldır işgal altında bulunan topraklarını kurtarmak, Karabağ'a azatlığı tattırmak için şehit olan, Azerbaycan ordusunun kahraman askerlerine Cenab-ı Allah'tan rahmet dileyerek başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bütün uluslararası örgütler tarafından kabul edilmiş haklı davada Azerbaycan'ın yanında olmak, tarihî olduğu kadar insani ve hukuki bir görevimizdir. Ermenistan tarihi ve gerçekleri eğip bükmeyi bırakmalı, işgal ettiği topraklardan derhâl çekilmelidir. İnaniyorum ki Azerbaycan Türklüğünün çelik iradesiyle Kafkas Dağlarında, Karabağ'da çiçekler eninde sonunda açacaktır.

Kıymetli milletvekilleri, bozuk orman alanlarında tesis kurulabilmesine dair bir düzenlemeyi görüşüyoruz. Yakın zamanda Hatay'da büyük bir yangın yaşadık. PKK terör örgütünün uzantısı olan bir grup Hatay'daki yangını çıkardığını itiraf etti. PKK'ya yakın internet siteleri bu haberi duyurdu. Sosyal medyadaki PKK'lı hesaplar da bu doğa katliamını alkışladı ancak yangınla alakalı, Halkların Demokratik Partisinin eş genel başkanları tarafından imzalı açıklamada bu meselenin özüne hiç mi hiç dokunulmadı. Açıklamanın çoğu iktidarın hatalı orman politikaları üzerine yapılmıştır. Barıştan bahsedip, ekolojik siyasetten bahsedip orman katillerine "terörist" diyemediğiniz sürece bu ülkedeki samimi gönüllerde asla ve asla yer bulamayacaksınız.

Saygıdeğer milletvekilleri, nerede bir orman yangını çıksa halkımızın büyük bir kısmında tedirginlikler ortaya çıkıyor, insanımız hemen orada bir rant olup olmayacağına dair düşüncelere kapılıyor. AK PARTİ iktidarını milletimizin bu endişesini sorgulamaya davet ediyorum. Hani "Ateş olmayan yerden duman çıkmaz." demiş atalarımız. Bu sorgulamayı yaptığınızda şunu göreceksiniz: Sizin orman alanlarındaki oteller, madenler ve çeşitli işletmeler hakkındaki karneniz çok çok zayıftır. Milletimiz de bu zayıf karneye göre haklı olarak tepki göstermektedir. Görüştüğümüz bu kanun aynı şekilde insanımızda endişe yaratmıştır. Öncelikle bu, "bozuk orman" kavramı açıkça Orman Kanunu'nda tanımlanmalıdır. Uluslararası tanımlarda, FAO'nun tanımlarında bozuk ormanın verimlilik oranları belirtilmektedir. Ancak bu alanlarda tesisleşmeye izin verecek bu düzenleme suistimallere yol açabilecektir.

Bozuk orman alanı olarak nitelenen yere tesis yapılırken çevresinde olan ya da o alana ulaşmak için kullanılacak bölgelerdeki verimli ormanların zarar görmesi muhtemeldir. Ayrıca bozuk orman alanı olarak nitelenmiş bir yerde dikimi yapılacak tıbbi aromatik bitkiler ve benzeri dikimler ekolojik sisteme de zarar verecektir. Bildiğiniz gibi bu alana yapılacak dikim o bitkiyle birlikte yeni canlı türlerini ortaya çıkarmaktadır, yeni zararlılar ya da böcekler bölgeye gelebilecektir. Bütün bunlar düşünülerek bir düzenleme yapılmalıdır.

Ayrıca, buna ek olarak ormanların korunması için daha çok Orman Genel Müdürlüğü muhafaza memuru alınmalıdır, norm kadroya göre çok çok az muhafaza memuru mevcuttur. İktidarın öncelikli meselesi hangi orman alanına ne tesis yaparız derdine düşmek değil, orman varlıklarını daha iyi korumayı hedeflemek olmalıdır.

Kıymetli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarları döneminde Orman Kanunu'nda 30'a yakın değişiklik yapılmıştır. Bu düzenlemelerin çoğunu ormanların amaç dışı kullanımıyla alakalı kanunlar oluşturmaktadır. Kaz Dağları'nın kuş bakışı çekilmiş fotoğrafları hâlâ gözlerimizin önündedir. Gözlerimiz o yeşilin yok edildiği kareleri gördükçe gözyaşı dökmeyi bırakın, kan ağlamaktadır.

Gelecek nesillerin kan ağlamaması için bu politikalardan vazgeçmeniz şarttır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2985) esas numaralı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi ile 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 18'inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine eklenmesi teklif edilen "bozuk orman alanlarında orman bitkisi fidanlıkları kurulmasına, mantar ve tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliğine, orman alanlarından üretilen odun dışı ürünlerin mamul ya da yan mamul olarak işlenmesi amacıyla tesis kurulmasına" ibaresinin "orman alanlarında orman köylülerinin/mahalle sakinlerinin kuracağı/kurduğu kooperatifler eliyle orman bitkisi fidanlıkları kurulmasına, mantar ve tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliğine mamul ya da yan mamul olarak işlenmesi amacıyla tesis kurulmasına izin verilmesine" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ediyoruz.

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Hüseyin Yıldız

Bursa

Edirne

Aydın

Faruk Sariaslan

Mahir Polat

Orhan Sümer

Nevşehir

İzmir

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Mahir Polat.

Buyurunuz Sayın Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR POLAT (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler

Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, burada bulunan herkesin mutlaka kırsalla bir bağı var. Ya oradan geldi, kökenleri oralı ya da hepimiz tatil olduğunda seçim bölgemizde kırsala gittik, yani kırsalla bir şekilde haşır neşiriz. Fakat biz gittiğimizde kırsalda ne ekenin ne ırgat olarak çalışanın ne de tarım ürünleri ticareti yapan insanların mutlu olduğunu görmedik, siz söyleyemezsiniz belki, biz söyleyelim.

Yine, seçim bölgemden iki tane örnek vermek isterim: Bir tanesi Beydağı ilçemizin Ovakent Mahallesi; Ovakent köyüydü, kanununuzla beraber mahalleye döndü; burada insanlar geleneksel olarak, atadan dededen bugüne kuru baklagiller ekerler, meşhur Bıçaklı barbunyası burada ekilir. Oraya gittiğimizde adresi verdim, ismi ve telefonu bende saklı, yaşlı bir çiftçimizin evine konuk olduk. On sekiz yıl önceki defterlerini çıkarttığında, on sekiz yıl önce barbunyayı 3,5 liraya satan köylü bugün 5,5 liraya satıyor. On sekiz yılda en azından suyun bir maliyeti, elektriğin bu kadar büyük bir maliyeti yoktu; bu çiftçiye "Gel de ek, üret." diyorsunuz. Maalesef çiftçinin bu zararlar sürdürülebilir bir üretimi mümkün değil.

Yine, Ödemiş ilçemizin Adagüme Süt Koooperatifine gittik. Orada da süt kooperatifi başkanımız o gün hesaplamıştı, bugün yeniden istedim. Değerli arkadaşlar, bir süt ineğinin günlük maliyeti ve getirisini görmeniz için gösteriyorum. Bir süt ineğinin -barınma maliyeti ve süt primi hariç olmak kaydıyla- günlük 61 lira gideri var, geliri ise 45 lira. Bir süt ineğinin günlük zararı 16 lira, gel de bu süt inekçisine "Bu hayvanları besle ve sütçülük yap." de. Mümkün değil; bu hayvanlar mutlaka kasaba gitmek zorunda ve kesilmek zorunda. Bir de ne yaptık biz bu yaz? Bu inekçilere, sütçülere en büyük hakareti yaptık, Venezuela'dan sıfır vergi ve tarife kontenjanıyla peynir ithal ettirdik. Mümkün değil değerli arkadaşlar, tarımın bu şekilde gitmesi. Benim bölgemde başka bir tarım mümkün diyoruz, büyükşehirimizin ve belediyelerimizin destekleriyle, kooperatifçilikle tarımı ayakta tutmaya çalışıyoruz. Maalesef bunda bile yeterli değiliz, en azından can suyu veriyoruz; örneğin, bu sene domatesçinin tarlada kalan ürünlerini KÖY-KOOP'un alıp sattığı, pazarladığı, destek verdiği gibi.

Değerli arkadaşlar, dolarla maaş almıyoruz fakat dolarla girdilerimiz var, maliyetimiz dolarla. Sevgili arkadaşlar, gübremiz dolarla ithal ettiğimiz mazotumuz dolarla ve ektiğimiz tohumumuz dolarla. Dolayısıyla dolar baskısı altında çiftçiye "Ek, üret." diyoruz. Başka bir baskı altında daha tutuyoruz, ithalat baskısı altında tutuyoruz çiftçiye. Mesela ne yapıyoruz? Burada tarife kontenjanı listesi var geçtiğimiz yılın, biz çiftçiye "Ek, üret, her şeyini alacağız." derken aynı zamanda kuru baklagiller konusunda 100 bin ton tarife kontenjanı açmışız. Buğday ve mahlutta 1,5 milyon ton; arpa, mısırd 700 bin ton, pirinçte 100 bin ton. Yani tarife kontenjanı, sıfır vergili Türkiye'ye ithalat yapmak demektir. Eğer bunu yaparsanız çiftçinin ürünü tarlada kaldığı gibi samanı da ithal etmek zorunda kalırsınız.

Yine, değerli arkadaşlar, burada Avrupa Birliğinden ithal edilecek tarım ürünleriyle ilgili bir tarife kontenjanı listesi söz konusu. Bu kontenjan da Ticaret Bakanlığımız ve Ekonomi Bakanlığımızca çıkarılıyor. Canlı hayvandan tutun da Trabzon hurmasına kadar yüzde 50 ile yüzde 30 aşağısına vergi indirimiyle ithal etmek zorunda bırakıyorsunuz insanları, ithalat baskısı altında bırakıyorsunuz. Böyle bir tarımı sürdürmek mümkün değil. İnsanlar hayatta kalabilmek için, bu zararı tolere edebilmek için kredilerle yaşamak zorundalar yani yıllık kredi alıyorlar, bir sene o krediyi kapatabilmek için daha fazla kredi alıyorlar yani halk ağızıyla krediye takla atıyorlar, attıramadıkları gün Türk çiftçisi takla atacak, canımız pahasına savunduğumuz topraklarımız el değiştirmek zorunda kalacak.

Yine, değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanından tüm milletvekillerine kadar Türkiye'de liyakatli yönetimden bahsediyoruz. Liyakat, liyakat diye diye dilimizde tüy bitti. Tarım Bakanımızın bir liyakati söz konusu mu? Bir geçmiş söz konusu mu; dönüp baktığımızda, tarımda var mı bir başarı hikâyesi diye baktığımızda? Maalesef yok değerli arkadaşlar. Tarım Bakanımızın babadan kalma çiftlikleri vardı, battı. Son işi -Mahmut Atilla Kaya bilir- Tamsa Fayansta bundan önceki işleri genel müdürlüktü; maalesef Tamsa Fayans battı, el değiştirmek zorunda kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MAHİR POLAT (Devamla) - Liyakat diyoruz. Başında liyakatli yöneticiler olmasa Türk tarımı da maalesef takla atacak, el değiştirecek, batacak diyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde bulunan "izin iptal edilir" ibaresinin "izin iptal edilecektir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan

Nusrettin Maçın

Ayşe Sürücü

Mersin

Şanlıurfa

Şanlıurfa

Mahmut Celadet Gaydalı

İmam Taşcier

Kemal Bülbül

Bitlis

Diyarbakır

Antalya

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Kocaeli

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurunuz Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, 4'üncü madde üzerine konuşmadan evvel başka bir konuya değinmek istiyorum. Sabahtan beri telefonlarım susmuyor. Telefonun bir ucunda mevsimlik tarım işçileri, bugün Genel Kurulda Tarım Yasası'nın görüşüleceğini öğrenmiş olduklarından dolayı deyim yerindeyse feryat figandır. Dedikleri şey şu: "Ya, yollarda ölüyoruz, şose boylarında; en kötü koşullarda çalışıyoruz, temel insan haklarımız ihlal ediliyor, kendi kentimizden çalıştığımız yere gidene kadar binbir türlü kazayla karşı karşıya kalıyoruz, gittiğimiz yerde barınma başta olmak üzere eğitim, sağlık ve diğer konularda ve asayiş konusunda sürekli bir problemler yumağıyla karşı karşıyayız."

Arkadaşlar, o yediğiniz portakallar var ya, o üzüm, şeftaliler; işte, o lezzetin geri planında olan şey, orada kristalize olmuş muazzam bir emek gücü var. Bu emek gücünün sahibi, insan yerine konulmayan, bir türlü Başbakanlık Genelgesi'nin uygulanmaması sebebiyle her gün kazaya maruz kalan mevsimlik tarım işçileri. Geçtiğimiz hafta seçim bölgem olan Mersin'de yine bir trafik kazası meydana geldi, 33 işçi yaralandı, 2 kadın işçi hayatını kaybetti. Yaralılardan bir tanesi 14 yaşında bir kız çocuğu, pelvis kırığıyla hastaneye getirildi. Buradan Sağlık Bakanına da bir çift lafım olsun; diyor ki: "Mersin'de hastanelerin doluluk oranı yüzde 48." Biz bu evladımız ölmesin diye, ona bir yatak bulabilmek için Mersin kazan biz kepçe sabaha kadar uğraştık ve Mersin'de bir tek yatak dahi yok. Balcalıya nakli gerçekleştirildi en sonunda, bu sayede çocuğun hayatı kurtuldu.

Değerli arkadaşlar, bakın, daha öncede Silifke'de de benzer trafik kazalarında 20'den fazla insan yaralandı, yine can

kayıpları söz konusu oldu. Gerek ırkçı, faşist saldırılara maruz kalmaları sebebiyle gerek son derece iş sağlığı ve güvenliği temel felsefesine aykırı koşullarda çalıştıkları için bu insanların yaşam koşulları yaşam koşulu değil. Bu corona koşullarında, onların gıda güvenliğinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha idrak ettiğimiz koşullarda, onların çalışma koşullarının mutlak suretle garanti altına alınması gerekli.

Şimdi de yetmiyormuş gibi, Mersin’de, Mersinli tarım işçilerinin araçları durduruluyor ve ağır cezalar kesiliyor. 10 bin lira, 12 bin liralara kadar cezalar kesiliyor değerli arkadaşlar. Ya, bu insanlar bir araca biniyorlar; diyelim 16 artı 1’lik bir araç var, on sekiz kişi istemiş işveren, üç kişi için yeniden bir araç tutamayacakları için o araca binmeye çalışıyorlar. Oysa kamunun elinde personel taşıyacak kullanılmayan binlerce araç var. Bu araçların kullanılması için daha önce önerilerde bulunduk, girişimlerde bulunduk ama duvardan ses geliyor, AKP’nin tarım, ulaştırma, içişleri bürokrasisinden ne yazık ki ses gelmiyor, insanlar bu şekilde ölüme terk edilmiş durumda. Allah’tan reva değil. Evinizde yediğiniz o lezzetli meyvelerin her birinin geri planında bu insanların karşılığı ödenmemiş alın teri ve insan yerine konulmamış bedenleri var, kişiliği var ve bunun müsebbibi sizsiniz sayın AKP’liler.

Gelelim 4’üncü maddeye. Şimdi “bozuk orman” diye bir kavram var. Oysa Anayasa bu konuda, bozuk ormanların yeniden ağaçlandırılması ve bozuk vasfının ortadan kaldırılmasına ilişkin, hükûmeti görevlendirmiş. Bu maddede 3 olası ağır riski içinde barındırıyor. Bunlardan bir tanesi şu: Bir defa, yasayla orman köylüleri ve onların kooperatiflerine, ormandan yararlanma hakkı noktasında bazı öncelikler tanınmış durumda. Şimdi, siz, ormanlık alanlarda fidanlık kurulmasına, mantar ve tıbbi aromatik bitkilerin yetiştirilmesine imkân sağlarsanız, bunların tesisinin kurulmasına imkân sağlarsanız bu şu anlama geliyor: Birtakım sermaye grupları orman köylülerinin yasadan kaynaklanmış olan önceliklerinin önüne geçmek suretiyle oradan nemalanacaklar; olası ağır risklerden bir tanesi bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RİDVAN TURAN (Devamla) – İkincisi şu: Oralarda tesis kurulmasına izin verirseniz, o “bozuk orman alanı” diye hakir gördüğünüz alanlar kısa süre sonra ormanla alakası kesilen sanayi tesisleri hâline dönüşür, sermaye gelir oraya oturur, ondan sonra da sağlam orman alanları dâhil olmak üzere geniş bir tahribat alanı oluşturur. Bu sebeple, “bozuk” diye tarif ettiğiniz ormanlık alanların sanayi tesislerine dönüşmesini mutlak suretle engellemek lazım.

Üçüncü mesele, eğer kültür bitkisini siz ormanda yetiştirmeye başlarsanız girdiye ihtiyacınız var. Neye? Mesela, tarım ilacı kullanmak zorundasınız; mesela, gübre; mesela, hormon kullanmak zorundasınız. Bunu kullandığınız zaman, ormanı koruyan, ormanı istilacı böceklerden koruyan predatör böceklerin de ölümünü sağlarsınız; böylece, olağanüstü bir oranda orman kaybına yol açarsınız. Bakın, Türkiye’de böcekler sayesinde yok edilen orman miktarı her yıl yangınlarda yok edilenden çok daha fazla değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RİDVAN TURAN (Devamla) – Son cümlem Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bu adım orman varlığını korumak, tıbbi aromatik bitkilerin yetiştirilmesine imkân vermek anlamına gelmiyor, tam tersine orman varlığımızın daha da ciddi bir risk altında bulundurulması ve giderek bu varlığın da yok edilmesi anlamına geliyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.03

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

221 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

221 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesi üzerinde son önerenin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi oylama işlemini tekrar yapacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5’inci madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Orhan Sarıbal

Bursa

Orhan Sümer

Adana

Cengiz Gökçel

Mersin

Erkan Aydın

Bursa

Faruk Sarıaslan

Nevşehir

Hüseyin Yıldız

Aydın

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Erkan Aydın.

Buyurunuz Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

221 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Kanunun 5’inci maddesi vasfını yitirmiş orman alanları üzerinde daha önceden tesis kurulmasına izin verilmiş bölgelerde ilave tesislerin kurulmasıyla ilgili. Yani on sekiz yılda tarımı, hayvancılığı, çiftçiliği bitiren AKP Hükûmeti, geri kalan

yerlerde de diyor ki: "Biz biraz daha tesis kuralım buralara." Ve buralarda daha fazla insanlar gidip ya da kurulmuş olan tesisler daha fazla çalışsın diye de bir kanun teklifi getirmiş bulunmakta. On sekiz yılda çiftçiyi, hayvancılığı, tarımı öldüren AKP tekrardan bir başka kanunla başka hasarlar vermek üzere yine karşımızda.

Hafta sonu Erzurum'daydık -kendi seçim bölgemden de kısa örnekler vereceğim- Erzurum'u gezdik -Sayın Bakan da burada- gerçekten çiftçi, hayvancılıkla uğraşan kesim kan ağlıyor.

Pancar sökümü... Şeker fabrikası -sökümü yapın- alım garantisi vermiş, 25 Eylülde söküm başlamış, bugün ayın 20'si; hâlâ daha fiyat belli değil, ne kadar alacağı belli değil. Yüzde 40'a yakını zaten firede giderken, yüzde 30'a yakını da tarlada beklerken çürümeye başlamış. Çiftçi önümüzdeki yıl ne yapacak bilemiyor. Aynı şekilde Bursa'da da soğan tarlada kaldı, seftalisiyle ünlü Bursa'da kesilmeyen seftali ağacı neredeyse kalmadı, domates 33 kuruşa alınmadı, çoğu tarlada kaldı.

Peki, bunlar yapılırken Hükûmetiniz ne yaptı? 2013 ile 2019 arası ithalata 105 milyar dolar para harcadı; net ithalat rakamı. Bugünkü dolar kuruyla çarpsak dışarıdaki çiftçiye 800 milyar TL para verdi.

Peki, yine sizin Hükûmetinizin 2006'da çıkardığı Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesi ne diyor? "Gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'i çiftçiye verilmek zorundadır." diyor. Vermiş mi? Toplam alacak 318 milyar iken sadece 142 milyarını vermiş. Ne kadar alacağı var çiftçinin? 176 milyar alacağı var. Bu, çiftçinin alacağı; bu, kenarda dursun.

Gelelim çiftçinin borcuna; 2002 yılında 2,4 milyar TL iken borç, 2019 sonunda 122 milyar TL'ye gelmiş. Şimdi bir af kanunu çıkarmaya çalışıyorsunuz; vergi affı, sigorta affı, BAĞ-KUR affı, trafik cezası affı. Alın size güzel bir fırsat. Çiftçinin 2006'dan bu yana sizden alacağı 142 milyar. Borcu ne kadar? 122 milyar. Herkese haciz gelmiş; Erzurum'da traktörü bahçesinden almış -haberi yok- icra getirmiş.

142 milyar alacağına karşın 122 milyar borcu silin, bu çiftçiyi de rahatlatın ama bunu yapmıyorsunuz. Ne yapıyorsunuz? Gidiyorsunuz, beşli çetenin 9,6 milyar TL vergi borcunu siliyorsunuz. Karşılığında ne yapıyorsunuz? Yine aynı çetenin bir üyesine Bilecik-Bursa-Bandırma tren yolu ihalesini 9,6 milyar TL'ye veriyorsunuz. Kimin parasını kime veriyorsunuz? Sordunuz mu bu millete "Kardeşim, biz bu beşli çetenin parasını sileceğiz. Var mı buna onayınız?" dediniz mi? Diyemezsiniz çünkü halkın vereceği cevap ortada. Ancak, çiftçinin borcuna geldiği zaman haciz gönderip kapısının önündeki traktörü haberi bile olmadan ekim zamanı alıyorsunuz. Nerede kaldı vicdan? Hani yoklukla, yasaklarla uğraşmak üzere iktidara gelen partiniz nerede? İçeride hiç mi vicdanlı milletvekilleri, bakanlar yok? Bakın, corona dönemindeyiz, çiftçi üretmez durumda. Bir atasözü vardır: "Çiftçinin karnını yarmışlar, 40 tane gelecek yıl çıkmış." Çiftçi gelecek yıl nasıl ekeceğini düşünüyor, borcunu nasıl ödeyeceğini düşünüyor; daha da önemlisi, gelecek yıl çiftçiliği bırakmayı düşünüyor. Tarım Bakanı "Paramız var, ithal ediyoruz." diyordu, şimdi para da bitti, ithal edecek para yok. Bu çiftçi de ekmezse, bir dahaki yılı düşünen köylü de ekmezse -corona da var üzerine- ne yapacağız? Şuraların kenarlarını kırıp da mı yiyeceğiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Oturduğumuz şu masaların, sandalyelerin köşelerini kırıp da karnımızı mı doyuracağız?

Bunların hepsi olmadan yaşarız ama aç karınla yaşayamayız. (CHP sıralarından alkışlar) Çifti üretmezse ülkede hiç kimse hayatını devam ettiremez. O yüzden beşli çeteye yaptığınız kıyakları, gelin, bu milletin efendisi, Atatürk'ün "köylü, milletin efendisi" dediği bu insanlara yapın. On sekiz yılda 700 bine yakın insan çiftçiliği bırakmış, hayvancılığı bırakmış, ekip biçmeyi bırakmış. Para da bitti; kasa tam takır, kuru bakır. Allah göstermesin, bir kıtlık içine girersek bunun vebali de sizin üzerinizdir. Hazır önümüzde bir yasa teklifi var, alacağına karşılık çiftçinin borcunu silin, bu millet de rahat etsin diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde bulunan "ve" ibarelerinin "ile" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan
Mersin
Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli
Serpil Kemalbay Pekgözgeçü
İzmir

Nusrettin Maçın
Şanlıurfa
Ayşe Sürücü
Şanlıurfa

Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis
İmam Taşçier
Diyarbakır
Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurunuz Sayın Kılıç Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifinin 5'inci maddesi, daha doğrusu torba teklifin 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, artık bir klasik hâline gelen AKP'nin torba yasa uygulamalarının ne yazık ki tarım gibi, gıda güvenliği gibi, gıda geleceği gibi, gıda garantisi gibi çok temel meselelerde de önümüze çıkması üzücü. Diğer bütün meseleleri artık bir yönüyle iktidarda tutunma çabası, iktidara yapışma çabası, var olma çabası olarak anlarken tarım gibi, orman gibi hassas bir meselede de hiçbir istişareye önem vermeden, bu alandaki meslek kuruluşlarının, alandaki bilim insanlarının sözünü dinlemeden, onlardan görüş almadan bir teklif getirmenizi açıkçası yadırgadığımızı ifade etmek istiyoruz. Çünkü yaptığınız bu düzenleme en başta her birimizin yaşamını, çocuklarımızın geleceğini, içinde yaşadığımız dünyayı, toprağı, her şeyi etkileyecek bir düzenleme ve siz bu düzenlemeyi hiçbir istişareye dayanmadan getirmiş şimdi de çıkarmaya çalışıyorsunuz.

Üzerine söz aldığım 5'inci maddenin kendisi aslında çok sorunlu bir düzenleme. Çünkü bununla orman vasfını yitirmiş yani "bozuk orman alanı" dediğiniz yerlerde yeni üretim tesisleri kurulmasının önünü açıyorsunuz. Bu ne demek? Bir yerde eğir orman alanı tahrip edilmişse onun yanına aromatik bitki tesisi ya da işte mantar gibi soğanlı bazı bitkiler üretecek tesisler yapılabilir demek. Peki, bu ne demek? Yol yapılması demek, tesis yapılması demek, oranın şantiyeleşmesi demek ve en önemlisi bütün bu bitkilerin üretilmesi için de aslında fazladan toprağa zararlı maddelerin yani gübrenin, yani ilacın zerk edilmesi ve toprağın biyoçeşitliliğinin yıkılmasıyla beraber aslında orman vasfının giderek daralması ve kalan az sayıdaki orman alanının da tahrip edilmesi anlamına geliyor. Peki, bu sizin için önemli mi? Hayır, önemli değil. Niye? Çünkü siz, Alamos Gold gibi bir Kanada firmasına güzelim Kaz Dağları'nı peşkeş çekmiş bir iktidarsınız. Gözlerimizin içine baka baka güzelim Kaz Dağları'nın altı üstüne getirildi, binlerce, on binlerce ağaç kesildi ama biz burada feryat ettiğimizde, Kaz Dağları için ormanseverler, doğaseverler, ekoloji

mücadelesi yürütenler nöbet tuttuğunda siz, onların üzerine askeri, polisi gönderdiniz, onları gözaltına aldınız ve haklarında işlem yaptınız. Peki, nerede kaldı sizin yurt sevginiz, nerede kaldı sizin orman sevginiz, nerede kaldı sizin insan sevginiz? İnsanı nasıl seveceğiz değerli arkadaşlar? Geleceğini yok ederek, içinde yaşadığı havayı kirleterek, içinde beslenebileceği toprağı zehirleyerek nasıl bir gelecekte, nasıl bir sevgiden bahsedeceğiz? Bunun ne ülke sevgisiyle ne toprak sevgisiyle ne de insan sevgisiyle ilgisi olmadığını ifade etmemiz gerekiyor.

Bakın, şimdi, birçok düzenleme yapıyorsunuz, sizden önceki iktidarlar da -işte 12 Eylül cuntasının yaptığı bir şey vardı- 24 Ocak Kararlarını getirdi, bu ülkede kırdan kente göçün yolunu açtı, tarım alanlarını sanayiye açtı, sanayi bölgelerini tarım alanlarına kurdu ama yetmedi, dünyayla entegrasyon adı altında neoliberal politikaların uygulayıcısı oldu. Sonuç ne? Bugün "Kendi kendimize yeter." dediğimiz 7 tarım ülkesinden biri olan Türkiye artık buğday ithal ediyor. Türkiye dışarıya hayvan ihracatı yaparken, canlı hayvan ve et ihracatı yaparken bugün dünyanın çeşitli ülkelerinden et ithal eden bir ülke hâline geldi. Neden? Sizin yanlış tarım politikalarınız sayesinde ve hâlâ da bu politikalarda ısrar eden tutumunuz nedeniyle.

Şimdi, biz buradan size bir çağrı yapmak istiyoruz. Henüz geç değil, yol yakinken gelin, gerçek anlamda bir toprak reformu, gerçek anlamda bir tarım reformu yapalım ve bu ülkenin tarım sorunlarını, yapısal tarım sorunlarını kökten çözecek işlemlere, uygulamalara hep beraber, el birliğiyle el atalım. Mesela toprak reformu yapalım, mesela insanların doğduğu kentlerde doyacakları bir yaşamı onlara sağlayalım. Bugün Urfa'dan, Mardin'den, Batman'dan mevsimlik tarım işçileri, kilometrelerce yolu gidip altı, sekiz ay boyunca, evlerinin dışında, barakalarda, çadırlarda, 1 ekmek için mücadele ediyorlar. Sonuç ne oluyor? Yollarda, taşındıkları kamyon kasalarında yaşamlarını yitiriyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Mesela, gelin, buna hep beraber bir çare bulalım ve "Doğduğumuz yerde doyacağız." ı şiar edinelim, halkımızın doğduğu kentlerde doyacağı bir politikayı hep beraber gerçekleştirelim.

Başka ne yapabiliriz değerli arkadaşlar? Doğaya saygılı bir yaklaşımı esas alabiliriz. Bizler doğanın efendisi değiliz, onun bir parçasıyız ve bu konuda adım atmamız gerekiyor.

Biz başka ne yapabiliriz? Küçük, geçimlik, aylık aile tarımını destekleyebiliriz. Büyük sanayi tarımının toprağı öldürdüğünü, üreticiyi öldürdüğünü, tekelleşme sağladığını, gıda güvenliğini, gıda geleceğini yok ettiğini görmek zorundayız değerli arkadaşlar. Oysa bugün küçük üretici aslında bizim bel kemiğimizdir, geleceğimizdir. Onlara gözümüz gibi bakmamız ve onların üretimde kalması için de seferber olmamız gerekiyor ama biliyorum, ne yazık ki bunların hiçbirini yapmayacaksınız.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesindeki "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Zeki Hakan Sıdali

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Mersin

Gaziantep

Fahrettin Yokuş

Enez Kaplan

Konya

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurunuz Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan 221 sayılı Gıda, Tarım ve Orman Alanlarıyla İlgili Kanun Teklifi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Malumunuz olduğu üzere, çiğ süt üreticileri on bir aydır zam alamıyor. Son on bir ayda yem fiyatları, neredeyse yüzde 100'e yakın artmış. Torba fiyatı, 45-50 liralardan 100-110 liralara yükselmiş, diğer girdilerse yüzde 30'lara dayanmış ancak bu süreçte yani on bir ay içerisinde Ulusal Süt Konseyi, süt üreticileri için bir zam, bir artışa gerek görmemiş. Bakanlık ise zaten nasıl yönetildiği hepimizce malum, evlere şenlik bir bakanlık. Evlere şenlik bir bakanlığın, evlere şenlik de bir süt konseyi olur çünkü konseyde gerçekten süt hayvancılığı yapan ya da sütle alakalı olan insan sayısı, olmayandan daha fazla.

Çiğ süt üreticileri perişan, feryatları her yerden yükseliyor ama bir türlü iktidarımıza seslerini duyuramadılar. Televizyonlarda konuşuyorlar, Mecliste bizler anlatıyoruz ama onlara dönüp bakan yok. Efendim, hakkını yemeyelim, bu feryatlara karşı iktidarımız 15 kuruş olan desteklemeye 25 kuruş eklemiş ancak "Yılbaşından itibaren 25 kuruşunuzu veririz." demiş. Şimdi, süt üreticileri düşünüyor, diyorlar ki: "Ya, biz hangi kötülüğü yaptık? On bir ayda bu kadar girdi artışına rağmen bize zam yapmamak, bizi görmemek nasıl bir mantık olabilir?" Şundan olabilir: Halktan kopmuş, çiftçiden kopmuş bir iktidar olursa olacaklar bunlar olur.

Esas, süt üreticileri en fazla şunu soruyorlar... "Efendim, litre fiyatımız 2 lira 30 kuruş ama gelin görün ki bizde dünyada olmayan bir sistem var. Bir tüccar gider bir malı alır, taşımasını kendi üstlenir, dünyanın her yerinde sistem böyledir fakat süt üreticilerinde tersine." Yani bu ülkede süt üreticisi ürettiği bir litre sütün aynı zamanda taşınma ücretini verir, sıcak sütte 15 kuruş, soğuk sütte 8 kuruş süt litre parası verir. Dünyada görülmüş bir sistem değil. Siz, 230 kuruş verdiğiniz üreticinin de böylece 8 ile 15 kuruşunu elinden geri alırsınız.

Sistem bununla bağlı kalsa iyi. Süt üreticisi ancak kırk beş gün sonra, sattığı sütün karşılığını alabilir ve işin en ilginç yanı: Türkiye'de son 11 ayda bütün marketlerde -bakınız- süt fiyatları yüzde 15 artmış, peynir fiyatları uçmuş, ayran fiyatları uçmuş, süte zam yok! Bu, nasıl bir yönetim, nasıl bir ülke? Gerçekten anlamak zor. Kim kimi dolandırıyor? Siz üreticinin sütüne zam yapmıyorsunuz ama ben tüketici olarak, vatandaş olarak bunları her yıl en az yüzde 15-20 zamlı olarak alıyorum. Bu, nasıl yönetim anlayışı? Bu, nasıl bir tezgâh? Nasıl bir soygun düzeni?

Gerçekten bunu anlamak mümkün değil ama şunu çok iyi anlıyoruz: Türkiye yönetilemiyor. Türkiye'yi yönetenlerin artık halkla işi yok, Türkiye'yi yönetenlerin sütçüyle, süt üreticilerle, hayvancılıkla, tarımla işi gücü yok, Tarım Bakanlığının da yok. Bütün bu yokluklar içerisinde süt üreticisinin de pancar üreticisinin de mısır üreticisinin de sesini duyacak bir iktidarımızı zaten bulmak çok zor ama lafa gelince "Ey benim çiftçim, bir karış yer kalmasın, ekin." Hatta Bakan "Gerekirse yerinde alım yaparız." diyor, böyle taahhütler yapıyorlar. Bırakın yerinde alım yapmayı, yahu kardeşim, siz hibeleri zamanında verseniz çiftçi vallaahi düğün yapacak, oynayacak ama bu ödemelerinizi bile hiçbir dönem zamanında yapmadınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Çünkü siz çiftçiye de sevmiyorsunuz, emeği de sevmiyorsunuz, üretene de sevmiyorsunuz. Çünkü işiniz gücünüz –her zaman söylediğimiz gibi- rant, rantyecilik. Onun için, biz bunları söylemekten bıktık, siz bu sorunlara çare getirmek için bir çaba göstermekte hiç kıpırdamıyorsunuz.

Sizlere iyi akşamlar diliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle değiştirilen 6831 sayılı Kanun'un 116'ncı maddesinin ikinci fıkrasında geçen "beş yüz" ibaresinin "bin", "yüz" ibaresinin "iki yüz" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Bursa

Edirne

Mersin

Hüseyin Yıldız

Faruk Sariaslan

Bekir Başevirgen

Aydın

Nevşehir

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Manisa Milletvekili Sayın Bekir Başevirgen.

Buyurunuz Sayın Başevirgen. (CHP sıralarından alkışlar)

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi üzerinde partim adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tarım, tüm dünyada olduğu gibi ülkemiz için de oldukça önemli bir sektördür. Yaşamın tüm bileşenleri ve alanlarını yakından ilgilendiren tarım, tek kişinin ortak akla ihtiyaç duymadan yönetebileceği bir sektör değildir. Bu nedenle tarımla ilgili yapılacak olan her türlü yasal değişikliğin ve düzenlemenin, sektör paydaşlarının da dâhil edildiği geniş bir platform etrafında tartışılarak şekillenmesi gerekmektedir. Genel Kurula gelen birçok teklif gibi bu teklif de ortak değil, tek akıl etrafında hazırlandığı için eksiktir. Komisyonunda sadece iki gün görüşülen bu teklif üzerinde tam bir uzlaşa sağlanamamıştır.

Sayın milletvekilleri, çiftçinin sorunları içerisinde 3 ana başlık var ki bir an önce çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Bunlar, çiftçinin bankalara ve tarım kredi kooperatiflerine olan borçları, yetersiz desteklemeler ve tarımsal sigortalardan uğradıkları mağduriyetlerdir.

Salgın süreciyle birlikte bütün dünyada tarımsal üretimi artırmak için önlemler alınırken ülkemizde çiftçiye hiçbir destek verilmedi. Bankalara borcu olmayan çiftçi yok. 2002 yılında borcu 2,4 milyar olan çiftçinin 2020 yılında borcu 160 milyara çıktı. 2002 yılından bu yana ithalata ödenen para, çiftçimize verilen desteklerin neredeyse 2 katına ulaştı.

Çiftçiye desteksiz bıraktığınız gibi Tarım Kanunu gereği ödemeniz gereken 175 milyar lirayı da ödemiyorsunuz. 2020 yılını neredeyse bitirmiş olmamıza rağmen 2020 yılı destek tebliğinden hâlâ ses yok. Bu yılın ilk sekiz ayında 50 milyar TL'lik ithalat yaptınız. Çiftçimize ise bütçeden sadece 22 milyar TL ayırdınız.

Yunanistan'ın 10 katı büyüklüğünde tarım arazisine sahip olmamıza rağmen, maalesef Yunanistan'dan buğday ithal ediyoruz. İktidarınız boyunca 59 milyon ton buğday, 19 milyon ton mısır, 3,5 milyon ton arpa, 9,8 milyon ton ayçiçek tohumu ithal edildi. Kendi çiftçisine destek olmak yerine yabancı çiftçiye destek olan iktidar, bu tablonun asıl sorumlusudur.

Değerli milletvekilleri, çiftçinin bu destekleri alabilmesi, devletin sigortasından yararlanabilmesi için ÇKS'ye kaydolması gerekiyor. 2003 yılında ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısı 2 milyon 765 bin iken bu sayı 2019 yılında 2 milyon 83 bine düşmüş durumda. Yani iktidarınız döneminde 700 bin çiftçi üretimden ayrılmış. Bugün, çiftçilerin yüzde 30'u ÇKS'li, arazilerin sadece yüzde 13'ü TARSİM'e kayıtlı. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri kredi kullanırmak için TARSİM poliçesini zorunlu tutmuş olmasa sigorta yaptırılacak çiftçi maalesef yok. Hasar tespitlerini yapan eksperlerde de büyük sorunlar var. Çiftçilerin tek yasal güvencesi olan TARSİM'e maalesef güven kalmamış durumda.

Değerli milletvekilleri, pandemi döneminde AKP Genel Başkanı diyor ki: "Bir karış yer boş kalsın." Tarım Bakanı da "Merak etmeyin, tarlada ürün kalmayacak, siz ekin, biz alacağız." diyor. Ülkenin her yerinde olduğu gibi Tarım Bakanının memleketi Manisa'da üretici perişan hâlde. Manisa'da salça fabrikaları, domates ve kırmızı biberi, imzaladıkları sözleşmenin altında almaya başlayınca üreticiler perişan oldu. Sezon öncesi, salça fabrikalarıyla 50 ila 55 kuruşa anlaşılan üreticiden fabrikaların 30-35 kuruşa alım yapması yüzünden domates ve kırmızı biber maalesef tarlada kaldı.

Sayın Bakan, bu fotoğraf Manisa'nın Turgutlu ilçesinden. "Tarlada bırakmayacağız." dediğiniz domates, biber, patlıcan ne yazık ki tarlada kaldı ve koyunlara yem oldu, çiftçinin hâli burada.

Değerli milletvekilleri, üzümde de durum farklı değil. Manisalı Bakan, geçen yıl Manisa Ticaret Borsasında üzüm fiyatları 12-13 lira arasında seyrederken taban fiyatı 10 lira olarak açıkladı. Akabinde, üzüm fiyatı 8 ila 8,5 lira arasında düştü. Yani kuru üzüm geçen yıl üretici tarafından 10 liraya satılamadı. Bu sene de Bakan 9 numara üzümün taban fiyatını 12,5 lira olarak açıkladı. Ancak Manisa'da kuru üzümünü 12,5 liradan satan üretici maalesef yok çünkü TMO'nun numara oyunları ile karşı karşıyalar. Sayın Bakan, bu fotoğraf da Manisa'nın Salihli ilçesinden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Devamla) – Tarım Bakanının ilçesi Salihli'den TMO adına alım yapan TARİŞ'e traktörlerle üzümünü getiren çiftçiler, kuyrukta bekliyor. TMO, çeşitli bahanelerle çiftçinin üzümünü maalesef almıyor.

Değerli milletvekilleri, bu zor şartlar altında para kazanamayan çiftçiler, pandemi nedeniyle ertelenen borçlarını bu aylarda ödemeye başlayacak. Domatesi, biberi tarlada kalan ve çürümeye bırakılan çiftçi, 1 ton patatesi satıp bir çeyrek altın bile alamıyorken bu borçları ödemesi mümkün değil. Bu nedenle bütün borçlar faizsiz olarak ertelenmelidir. Bankalara ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlar uzun vadeli olarak yapılandırılmalıdır. Bütün icra takip ve haciz işlemleri durdurulmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bu tablo gösteriyor ki ülkemizin acilen bir tarım politikasına ihtiyacı vardır. İthalatı değil, kendi çiftçisini destekleyen bir politika ile üretimi artırmak mümkündür. Ülke bizim, toprak bizim, çiftçi bizim. Sorunlar belli, çözüm ise Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarında.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesindeki "ilave yüz Türk lirası idari para cezası verilir" ibaresinin "ilave iki yüz Türk lirası para cezası verilir" ibaresi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
İmam Hüseyin Filiz
Gaziantep

Zeki Hakan Sıdalı
Mersin
Enez Kaplan
Tekirdağ

Fahrettin Yokuş
Konya
Feridun Bahşi
Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Buyurunuz Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün Antalya'nın Kumluca ilçesinde şiddetli yağmur, dolu ve fırtınada iş yerleri ve seralar büyük zarar görmüştür. Zarar gören çiftçilerimize ve vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Bölge derhâl afet bölgesi ilan edilmeli ve çiftçilerin zararları bir an önce karşılanmalı, mağduriyetleri bir an önce giderilmelidir.

Değerli milletvekilleri, Antalya önemli bir turizm bölgesi olmasının yanında, Türkiye'nin en önemli tarım bölgelerinden de biridir. Tarımda çeşitlilik bakımından Antalya eşsiz durumdadır. Antalya'daki tarım hareketi, Türkiye'deki enflasyonu doğrudan etkileyebilecek büyüklüktedir. Bu kadar önemli bir sektörün sorunları, hep tartışıldığı hâlde nedense kalıcı bir çözüme kavuşturulamamaktadır.

Salgın, tüm Türkiye tarımını etkilediği gibi en fazla Antalya ve Akdeniz tarımını etkiledi. Üreticilerimizden gelen şikâyet ve istekleri huzurunuzda aktarmak istiyorum: En acil olarak, sektörün Ziraat Bankası, kamu bankaları, Tarım Kredi Kooperatifleri ve özel bankalara olan kredi borçları, vergi, SGK, BAĞ-KUR, TARSİM ve benzeri ödemeleri, salgının en az bir yıl sonrasına kadar faizsiz olarak ertelenmelidir.

Salgın döneminde, özellikle Antalya'da mevsimlik çiçek ürünlerinin ve saksılı bitkilerin tamamı serada kalmıştır. Pazarlama şansı kalmayan bu ürünler ve benzeri durumdaki sebze ve meyve gibi diğer tarım ürünleri için, mücbir sebep kapsamında salgın tazminatı ödenmelidir. Tahsilat yapamayan ve nakit akışı bozulan tarımsal kooperatiflere, ödemelerini yapabilmeleri için kamu bankalarından faizsiz kredi kullanılmalıdır. Yaş meyve ve sebze ile kesme çiçek ürünleri başta olmak üzere, tarım ürünlerine yönelik "Bozulabilir Ürün" damgası uygulamasına geçilerek gümrük işlemleri hızlandırılmalıdır. İhracat nakliyesinin hızlanması için şoförlerin vize işlemlerine öncelik tanınmalı, şoförlere hızlı kit uygulanmalıdır. Yaş meyve ve sebze ile kesme çiçek ürünlerinde yurt dışı pazar payımızı koruyabilmek için fahiş artan uçak kargo bedellerinin devletçe karşılanması gerekir.

Sektörde istihdam kaybını önleyecek desteklemelerin mutlaka artırılması gerekir. Aile çalışması ve kayıt dışı çalışanlar da istihdam desteklemelerinden faydalanmalıdır. Yevmiyeli işçiler ve mevsimlik tarım işçileri için barınma, beslenme ve sağlık koşullarını kapsayacak, Kızılay'a ait altyapısından faydalanılan özel bir paket sunulmalıdır. Tarımsal üretim yapılan ancak ülke sorunu nedeniyle çiftçi kayıt sistemi oluşturulamayan arazilerde üretim yapanlar, özel bir kayıt sistemi oluşturulup tarımsal desteklerden yararlanırlıdır. Tarım sektörü girdi sağlayan tedarikçileri ve lojistiğiyle birlikte bir bütün olarak mücbir sebep koşulları kapsamına alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ döneminde istihdam dip yapmıştır. Çiftçi sayısı son on yılda yüzde 48 azalmıştır. Tarımsal girdilerin yüksekliği ve ürünün para etmemesi sebebiyle çiftçi üretimden çekilmektedir. Tarım alanları da yine aynı dönemde yüzde 12 azalmıştır. Bir taraftan ülke nüfusumuz artarken diğer taraftan ekilebilir tarım alanlarının daralması, gıda temininde alarm zilleri çaldırmaktadır. Tarım ve tarım politikalarına bakışın mutlaka değişmesi gerekir.

Değerli milletvekilleri, salgın sürecinde ekim yapmakta zorlanan çiftçiler, Türkiye'nin her yerinde geçtiğimiz mayıs ayında yaşadığımız değişken hava şartları nedeniyle çok zor durumda kalmışlardır. Özellikle Antalya bölgemizde aşırı sıcaklar, erken mandalina ve limon çeşitlerine büyük zarar vermiştir. Burada TARSİM'in devreye girmesi gerekirken sıcak hava sigorta kapsamında olmadığı için zararlar tazmin edilememektedir. Zaten TARSİM sigortası olsa bile hasar tespiti konusunda yeterli donanıma sahip olmayan eksperler gerçek hasar oranlarını gösteremedikleri için çiftçiler tazminatlarını alamamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Ayrıca, çiftçiler primlerinin pahalı olması sebebiyle TARSİM sigortası yaptırmakta zorlanmaktadır.

Bu kanun teklifinin çiftçilerimizin acil çözüm bekleyen sorunlarına çare olmasını beklerdik fakat yine sorunların çözümü bir başka bahara kaldı. Artık çiftçilerimiz boş laf değil, hak ettiğini istiyor ve icraat bekliyor.

Bu vesileyle, Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde bulunan "olması hâlinde" ibaresinin "olması durumunda" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan
Mersin
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis
Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli

Nusrettin Maçın
Şanlıurfa
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir
Ayşe Sürücü
Şanlıurfa

Şevin Coşkun
Muş
İmam Taşçier
Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muş Milletvekili Sayın Şevin Coşkun.

Buyurunuz Sayın Coşkun. (HDP sıralarından alkışlar)

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 6'ncı maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Covid-19 salgınıyla birlikte ülkelerin tarım alanında kendi kendine yeterli olmasının önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, birçok ülke, tarım ve gıda üretimiyle ilgili politikalarını gözden geçirmekte ve yeni önlemler

almaktadır. Türkiye ise alanında uyguladığı yanlış politikaların yarattığı tahribatin farkında olmadığı gibi, görüşülen kanun teklifiyle mevcut sorunların daha da derinleşeceğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Oysa olağan koşullarda getirilecek bir yasal düzenlemeyle pandemi sürecinden ders çıkaran; gıda egemenliği, gıda güvenliği ve gıda güvencesi sacayakları üzerine inşa edilen, üretimi, istihdamı ve adil paylaşımı temel alan bir esasa sahip olmalıdır. Ancak ne yazık ki, tekliften de anlaşıldığı gibi, AKP, bildiği yolda yürümeye devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, savaşın tırmandırılması, ekonomik koşulların yetersizliği, asimilasyon politikaları ve Kürt illerinde birçok yerin yasak bölge ilan edilmesi, 1990'lı yıllardan bu yana Türkiye'nin batı ve kuzey bölgelerindeki büyük şehirlere göçü mecbur kılmıştır. Günümüzde de ne yazık ki bu iktidarın mevcut politikaları, bu durumu daha da derinleştirmektedir. Göç etmek zorunda kalan yoksul Kürtler, özellikle tarım sektörü için önemli bir ucuz iş gücü kaynağı olurken ne yazık ki güvencesiz ve düşük ücretlerle çalışmaya mahkûm edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de tarım iş gücü, yaklaşık 7 milyon insandan oluşmaktadır; bunun neredeyse yarısı, mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmaktadır. İstatistiklere göre her 2 mevsimlik işçiden 1'i, doğduğu andan itibaren mevsimlik tarım için seyahat etmekte ve ortalama kırk sekiz farklı kente mevsimlik tarım iş gücü olarak gitmektedir. Mevsimlik tarım işçilerinin yaklaşık yüzde 60'ı, ulusal yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır.

2019 yılında, Türkiye'de 6-17 yaş arasında, ekonomik faaliyette bulunan 720 bin çocuğun yüzde 30'u, tarım sektöründe çalışmaktadır. Yaş grubuna göre incelendiğinde 5-14 yaş grubunda çalışan çocukların yüzde 64'ü, tarım sektöründe çalışmakta, bu çocukların yüzde 34'ü, eğitimine devam edememekte ve haftada kırk sekiz saatten fazla çalıştırılmaktadır.

Yine, tarımda çalışanların yüzde 42'si, kadındır. Bu kadın işçilerin yüzde 90'ı, ücretsiz, aile işçisi olarak görülmektedir. Yoksulluk ve yoksunluk koşullarının ortasında, tarlada kişisel bakım yapmaları, eğitime devam etmeleri ekstra zordur. Mevsimlik tarım işçiliğinde çalışma süreleri günlük on-on iki saat iken erkek egemenliği nedeniyle kadınlara yüklenen ev işleriyle birlikte kadınlar, günde ortalama on sekiz saat çalışmaktadır.

Değerli milletvekilleri, mevsimlik tarım işçileri, sadece sömürüye dayanan üretim ilişkilerinin merkezinde yer almamakta, aynı zamanda Türkiye'de milliyetçi ve ırkçı saldırılara da maruz kalmaktadır. Son olarak, Sakarya'da yaşanan saldırı, bunun en vahim örneklerinden sadece biridir. Bu saldırılar, ne yazık ki iktidarın cezasızlık politikalarından ve nefret söylemlerinden beslenmekte; yoksulluk ve ucuz iş gücü olma zorunluluğunun yanı sıra bu insanları bir de şiddetle, güvencesizlikle karşı karşıya bırakmaktadır.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem olan Muş'un temel geçim kaynağı, tarım ve hayvancılıktır ancak Muş halkı zorunlu göç, yoksulluk ve savaş politikalarından kaynaklı yoksulluk sınırındadır. İktidarın insanları yoksulluk çemberine iten, sorun çözmekten çok sorun yaratan politikaları, Türkiye'de ciddi oranda tarımsal fayda getirebilecek olan Muş ilini kişi başına en düşük gelire sahip kent yapmıştır.

AKP iktidarının bitmek bilmez özelleştirme serüvenine dâhil ettiği Muş'ta bulunan şeker fabrikasının yeni durumu da çiftçinin yüzünü güldürmüyor. Şeker fabrikasının özelleştirilmesi ve yüklenici firmanın yeterli düzeyde şeker pancarını fabrikaya taşınamasından kaynaklı, Muş'ta bulunan kantar noktalarında çiftçiler uzun kuyruklar oluşturmakta ve çiftçinin neredeyse bir yıllık mahsulü bekletilirken küspeye dönüşmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEVİN ÇOŞKUN (Devamla) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ŞEVİN ÇOŞKUN (Devamla) – Bu da yetmezmiş gibi, Muş'ta yapılmış olan Alparslan Barajları neredeyse her yağış sonrası taşmakta, halkın tarım arazileri sular altında kalmaktadır. Hayvancılıkla uğraşanların hayvanları telef olmakta. Hiçbir şekilde zararları karşılanamayan yurttaşların durumu, ülke vahametini gözler önüne sermektedir.

İktidar, günü kurtarma uğruna çıkardığı bu yasa tekliflerinden acilen vazgeçmeli ve ülke topraklarını rant uğruna sermayedarlara peşkeş çekmeyi bırakmalı; yüzünü mevsimlik tarım işçilerine, küçük ölçekli tarıma, girdi fiyatlarını düşürmeye, çiftçi borçlarının çözümüne dönmelidir.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyle ilgili 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan "ve bunların" ibaresinden sonra gelmek üzere "füze, radar, erken uyarı, gözlem evi" gibi ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Sarıbal

Bursa

Ahmet Kaya

Trabzon

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

Hüseyin Yıldız

Aydın

Ayhan Barut

Adana

İlhami Özcan Aygün

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut.

Buyurunuz Sayın Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Şunu söylemekten dilimizde artık tüy bitti: Bir yasa teklifi geliyor, son derece önemli bir yasa teklifi, Tarım Kanunu hakkında ama hiçbir kuruma, kuruluşa, meslek örgütlerine, üniversitelere sorulmadan önümüze getirilip buraya bırakılıyor. Bugün Adana'dan bu konuyla ilgili birçok meslek kuruluşu, sivil toplum örgütü, ticaret odası bu yasayla ilgili bilgi sahibi olmadıklarını, bu yasaya ilişkin görüşlerinin olduğunu söylediler. Ben de buradan diyorum ki bu yasa, ortak akıldan yoksun, eksik bir yasadır, gerekli bir yasadır, birçoğu üzerinde uzlaşımız vardır ancak eksik bir yasadır.

Kıymetli Başkan, değerli milletvekilleri; şu an görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle 6831 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına "spor tesislerine" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Savunma Sanayii Başkanlığınca yapılacak savunma maksatlı tesislere ve bunların müstemilatına" ibaresi eklenmiştir.

6831 sayılı Kanun'un 115'inci maddesinde "Devlet ormanları üzerinde kamu yararına yapılacak her türlü yapı ve tesisler için herhangi bir şekilde irtifak hakkı tesisi Maliye ve Tarım ve Orman Bakanlıklarının iznine bağlıdır." hükmü bulunmaktadır.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü spor tesisleri ve müstemilatı çoğunlukla yap-işlet-devret yöntemiyle yapılmakta, kuruluş yeri olarak da devlet ormanı sayılan yerler tercih edilmektedir.

Savunma Sanayii Başkanlığınca yapılacak savunma maksatlı tesislere ve bunların müstemilatlarına "bozuk alan ve benzeri" gibi ön koşul getirilmeden izin verilirken teklifle getirilen savunma maksatlı tesislerin özellikle müstemilatı açıkça belirtilmemiş olup maddenin hangi tesisleri içerdiği de belirsizdir.

Maddede füze, radar, erken uyarı, gözlemevi gibi sadece savunma amaçlı tesisler sayılmalı, kullanılacak alan ölçüğü de belirlenmelidir. Bunun dışındaki yap-işlet tarzı yapılacak ek tesisler için kamu yararı şartı aranmalı, ücretli ve de özellikle ücretsiz izin verilmemelidir.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; buradan biraz da yangın yerine dönen ülkemizde tarımı perişan edilen üreticilerimizin sorunlarından bahsetmek istiyorum, akıl alır ve inanılır gibi değil ama bir gerçek. "Yerliyiz ve milliyiz." diyenlere önemle duyurulur: Tarım ithalatımız hızla artıyor. Bu yılın ilk beş ayında tarım ve gıda ürünlerinin ithalatına 6 milyar 700 milyon dolar ödedik. Bu rakam geçen yılın oranlarına göre yüzde 18,5 daha artmış durumda.

Kalem kalem tarımsal ürün ithalatımıza bakalım, nasıl kahrolacağımızı hep birlikte görelim.

Rusya, Almanya, Ukrayna, Fransa'dan buğday alıyoruz; arpa İngiltere ve Hindistan'dan, samanımız ise Gürcistan'dan geliyor; tekstil sektörümüz Amerika, Yunanistan, Türkmenistan, Hindistan pamuğuna bağlı kalmış; Rusya, Moldova, Romanya, Sırbistan'dan ayçiçeği, Kanada'dan nohut, Şili'den elma, Avustralya'dan havuç alıyoruz; büyükbaş hayvanlarımız Arjantin'den geliyor, kırmızı etimizse Çek Cumhuriyeti'nden. Fransa ve Hollanda olmasa neredeyse peynirsiz ve tereyağısız kalacağız. Aramızın iyi olmadığı, sorunlu olduğumuz Mısır'dan marul getiriyoruz; dünyanın en ucundaki ülke olan Sri Lanka'dansa çay getiriyoruz. Kastamonu'da Taşköprü sarımsağının ekim alanları daralırken sarımsağı Çin'den getiriyoruz; karpuzu ve kuru soğanı İran'dan aldığımızı, getirdiğimizi neredeyse bilmeyen kalmadı; soya ise Ukrayna ve Güney Amerika'dan, Brezilya'dan geliyor. Oysaki bu ürünlerin tamamını üretecek potansiyele sahibiz ve tamamı Türkiye'de yetişmektedir. O hâlde bu ürünleri neden kendi çiftçilerimiz üretemiyor? Kucak dolusu döviz neden yabancı ülkelere ödemek zorunda kalıyoruz? Ben buradan söyleyeyim: Çünkü çiftçimizi hızla üretimden uzaklaştırıyorsunuz. Yüksek girdi maliyeti ve üretimdeki plansızlık nedeniyle tarımda ülkemizi ithalat cenneti yapar hâle getirdiniz. Ülkemizi yönetenler, bu tehlikenin farkında olmasına rağmen hiçbir önlem almıyor ve çözüm üretmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AYHAN BARUT (Devamla) – Aksine, her fırsatta yerli ve millî üretim vurgusu yaparak yurttaşlarımızı kandırdıklarını sanıyorlar. İktidarı çözüm için göreve çağırıyoruz. Gelin, tarım cenneti olan ülkemizi tekrar tarımda kendi kendine yeter duruma getirelim. Bunun için üzerimize düşeni yapalım.

Bakın, bu yıl pamuk primleri açıklandı. Adana'dan bu konuyla ilgili birçok sivil toplum kuruluşu, çiftçi ve büyük işletme bugün beni aradı çünkü Tarım Kanunu görüşülüyor. "Tarım Bakanının Twitter sayfası Resmî Gazete mi oldu acaba? Bugün açıklanan, yağlı tohumlardaki destekleme primleriyle ilgili Resmî Gazete'de yayımlanan ya da tebliğ edilen herhangi bir genelge görmedik." derler. "Bu rakam doğru mudur, yanlış mıdır?" diye merak içerisinde bulunmaktadırlar. Ayrıca tahıllardaki ve tohumluklardaki fark ödemesi de henüz belirli olmamıştır. Özetle 2020 yılındaki tüm tarım ürünlerine verilecek destekleme miktarlarının hiçbirini belli değildir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde bulunan "tesislere ve bunların" ibaresinin "tesisler ile bunların" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan
Mersin
İmam Taşçier
Diyarbakır
Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli

Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir
Semra Güzel
Diyarbakır
Ayşe Sürücü
Şanlıurfa

Nusrettin Maçın
Şanlıurfa
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay Pekgözegü.

Buyurunuz Sayın Kemalbay Pekgözegü. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurul selamlıyorum.

Öncelikle, AKP sıralarına seslenmek istiyorum. Cezaevlerinde insanlık suçu işleniyor. Hepimizin gözünün önünde, bir odada, tek başına bir hücrede yaşamını yitiren eski bir KHK'li vardı. Şimdi, yeni bir haber "27 yaşındaki Serkan Tumay'a ne oldu?" diye sormak istiyorum. Yine "Bahtiyar Fırat nerede?" diye sormak istiyorum. "Gülistan Doku nerede?" diye sormak istiyorum. Gözaltında tutuklananlara ve gözaltında kayıplara daha ne kadar devam edeceksiniz?

Değerli arkadaşlar, biz şu anda gıda, tarım ve orman alanında bir kanun teklifini konuşuyoruz. Aslında adaletin askıya alındığı, hukukun askıya alındığı, insanlığın askıya alındığı bir yerde nasıl bir yasa konuşabiliriz; doğrusu kendimi çok yabancı hissediyorum. Yani burada bir yasa yapsak da o yasanın insanlara dokunmayacağını zaten farkındayız. Ayrıca, burada müzakere ederek, tartışarak bir yasa yaptığımızı da hiçbirimiz söyleyemeyiz. Burada, otomatik olarak, bir noter gibi ellerini kaldırarak, oy çoğunluğuna, el çoğunluğuna güvenerek bir taslak getirilmiş önümüze ve bu, gerçekten de işçilerin, emekçilerin, köylülerin, çiftçilerin, halkın yararına olan şeyler değil; son derece aleyhine olan şeyler, son derece olumsuz yasaları biz burada görüşüyoruz, havanda su dövüyoruz. Örneğin, şu anda maden işçileri yollarda, Ankara'ya gelmek, derterini anlatmak istiyorlar ama önleri kesiliyor. Bakın, Soma'da Uyar Madencilikten sekiz yıldır tazminatını alamayan işçinin eşi ne demiş biliyor musunuz? Demiştir ki: "Askıya ekmek asıyorlar. Ekmek asmayacaksin arkadaşım, insanlara ekmek vereceksin, alın terini vereceksin. 2 milletvekilinin maaşını toplayan zaten benim eşimin tazminatı verilecek."

Arkadaşlar, 2 milletvekilinin maaşı 1 işçinin tazminatı ediyor ve bu da o işçiye verilmiyor, maden şirketleri bu tazminatları gasbediyor. Bu nasıl bir gelir dağılımı uçurumudur, bu nasıl bir eşitsizliktir, nasıl bir adaletsizliktir ve biz burada nasıl bir kanun yapıyoruz? Gerçekten bunu anlatamayız, anlatılacak bir yönü de ne yazık ki yok. Neymiş efendim, şu anda bizim konuştuğumuz 7'nci maddede, Savunma Sanayii Başkanlığı devlet ormanları üzerinde savunma maksatlı tesis açacakmış, bunu konuşuyoruz. Ya, bizim konuşmamız gereken şey çiftçinin üretimi nasıl artıracak, mazot paralarını nasıl ödeyeceği, elektriğe nasıl erişeceği, suya nasıl erişeceği ve mevsimlik tarım işçilerinin yaşam hakkını nasıl koruyacağımız, barınma, kadınların emeğini nasıl koruyacağımız. Bunların hiçbirini ne yazık ki konuşamıyoruz. Ekosistemi mahveden bir anlayış var. Burada her şeyi

terörize ederek konuşuyoruz ama arkadaşlar, böyle konuşarak hiçbir yere varamayız.

Bakın, burada, Kaz Dağları'nda yüz binlerce ağaç katledildi; sadece ağaç değil ki buradaki ekosistem yok edildi. Bu nasıl oldu? Bu yasalar bunu engelliyor mu, önüyor mu, değiştirebiliyor muyuz? Burada en ufak bir kılımız bile kıpırdıyor mu bunun için? Hayır ama bol bol "terör" lafları edebiliyoruz. Bu nasıl bir terördür? Bu, halkın yaşam hakkına büyük bir saldırıdır ve sadece bugünkü kuşakları değil, gelecek kuşakları da yok eden, gerçekten Türkiye'de düşmanca bir anlayışın ürünüdür. Biz bu yasada bunu konuşamıyoruz.

Bakın, burada yine bir fotoğraf, yine ormanlar kazılmış. Neymiş? Buraya güneş elektrik sistemi yapılacakmış. Neresi burası? Karaburun havzası. İzmir Karaburun havzasında ormanlar kesiliyor, onun yerine GES yapılacakmış. Var mı böyle bir anlayış dünyada? Var mı böyle bir şey? Yok. Burada ne var? "Salihli'de biyoenerji üretilecek." diye köylüler, kadınlar dövülüyorlar ve bakın, yerlerde sürüklendiler, 80 yaşındaki kadının gözüne gaz sıktılar, 15 yaşındaki çocuğun kulağına cop vurdular. Neden? Efendim, Salihli'de biyoenerji üretilecekmiş!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Teşekkürler Başkan.

Ya, kardeşim, bu kadar biyoenerji üretiyorsunuz, GES kuruyorsunuz, RES kuruyorsunuz, HES kuruyorsunuz, bu kadar enerji üretiyorsunuz, bu enerjiden neden bu çiftçiler yararlanamıyor? Neden tarım sektörü bundan yararlanamıyor? Neden ormanlık alanları böylesine mahvediyorsunuz, yok ediyorsunuz ve insanların yaşam alanlarını bu şekilde tahrip ediyorsunuz?

Burada, Beyza Hocanın kulakları çınlasın. Profesör Doktor Beyza Üstün Hoca bizim MYK üyemizdi, bu Kobani kumpas darbesiyle şu anda Sincan'da tutuklu, hukuksuz bir şekilde tutuklandı. Beyza Hoca ömrünü bu işlere harcadı.

Bakın, Beyza Hocanın koruduğu işte bu ekosistemdi. Siz diyorsunuz ki: "Bozuk orman var, oraya şunu yapalım, bunu yapalım." Ormanları yakıyorsunuz, yaktırıyorsunuz, göz yumuyorsunuz, oraya inşaatlar yaptırıyorsunuz, oteller yaptırıyorsunuz, tesisler yaptırıyorsunuz; sonra, ekoloji mücadelesi verenleri de içeri atıyorsunuz, zindanlara atıyorsunuz. Bu kabul edilemez.

Bu teklif de hiçbir derde deva değil, tamamen sermayenin hizmetinde olan bir yasa teklifidir. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesindeki "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Zeki Hakan Sıdali

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Mersin

Gaziantep

Fahrettin Yokuş

Aydın Adnan Sezgin

Enez Kaplan

Konya

Aydın

Tekirdağ

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlarım.

Sözlerimin başında, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına seçilen Ersin Tatar Beyefendi'yi gönülden tebrik ederim. Bu vesileyle merhum Doktor Fazıl Küçük Bey ve merhum Cumhurbaşkanımız Rauf Denктаş Bey'e de Allah'tan rahmet dilerim.

Yine -2003 yılından beri- Rauf Denктаş Bey'in maalesef, AK PARTİ iktidarının destekleriyle iktidardan gitmesinden sonra, bu maceralı yolculuktan sonra, bugüne kadarki süreçten sonra AK PARTİ'nin de bu süreçten yeteri kadar ders almış olduğunu ümit ederim.

Evet, bugün huzurlarınızda Türk tarımıyla ilgili, bazı temel konularla ilgili fikirlerimi açıklamak üzere bulunuyorum. Şunu önce belirtmek isterim: Emin olun, Türk tarımıyla ilgili, devamlı bu kürsüye gelip de olumsuz konuları konuşmaktan, olumsuz yönlerinden bahsetmekten hakikaten hiç hoşnut değilim. Türk tarımı keşke çok daha iyi olsa da biz avantajlı hâllerini ve güzel giden Türk tarımımızı konuşabilirsek. Fakat maalesef durum hiç de öyle değil.

"Türk tarımı" derken biz tarımı nasıl görüyoruz, öncelikle ondan bahsetmek isterim. Bizler tarımı -devamlı söylediğimiz gibi- stratejik bir sektör olarak görüyoruz. Pandemi öncesi de biz bunu söylüyorduk, pandemi sonrası, bütün dünyanın da kabul ettiği ve Türkiye'de de çok daha fazla dillendirildiği gibi, tarımımızın ne kadar stratejik olduğu ve maalesef, yurt dışına ne kadar muhtaç olduğumuz daha iyi anlaşıldı. O kadar stratejik ki bizler Türk tarımını, tarımı, tarım sektörünü millî savunma sanayimizden daha az stratejik görmüyoruz. Fakat tarımımızın geldiği bu noktada ise maalesef, tarım Türkiye'de bir millî güvenlik sorunu hâline gelmiştir ve bunun acilen düzeltilmesi gerekir yoksa bizi son derece karanlık günlerin beklediğini buradan arz etmek isterim.

Bizler açısından tarımın baş aktörü çiftçilerdir. Tarımın baş aktörü, bugün 150 bin kişiye dayanan personel sayısıyla Tarım Bakanlığı değildir. Tarım Bakanlığının 40 bin kişisini Orman Bakanlığı olarak düşünürseniz, 110 bin kişilik bir Tarım Bakanlığı kısmı var ki maalesef, çok büyük bir kısmı, özellikle üst yönetimi tarım sektöründen son derece uzak ve iş bilmez arkadaşlardan oluşmaktadır. Çok ciddi bir rotasyona tabi tutulan bir Tarım Bakanlığında bahsediyoruz.

Sektörümüz bugün zarar eden bir sektör hâline gelmiştir. Türk çiftçisinin ortak noktası, Erzurum'unda, Adana'sında, Muş'unda, İzmir'inde Türk çiftçisinin ortak noktası, para kazanamamak ve zarar etmektir; bu, hakikaten çok acı. Bizler çiftçimize kumar oynatıyoruz arkadaşlar. Çiftçimize, veri noksanlığıyla, ektiğini kaçta satacağını bilmeden, belki de satıp satamayacağını bilmeden kumar oynatıyoruz ve ürün ektiriyoruz, hiçbir veri olmadan onları böyle bir maceraya sürüklüyoruz. Şunu söylersem şaşıracağınız diye tahmin ediyorum: Türkiye'deki tarım sayımı en son 2001 yılında yapıldı, 2001 yılından beri Türkiye'de tarım sayımı yapılmadı; böyle bir sektörden bahsediyorum şu anda huzurlarınızda. Belki algıda seçicilik olarak düşünebilirsiniz, memleketim Erzurum ve ayrıca da yine, tarımla ilgili son derece ileri olduğunu düşündüğümüz Adana arasındaki farka baktığım zaman, çiftçilerin moral motivasyonu olarak hiç de fazla bir fark olmadığını görüyorum. Erzurum'umuz, malumunuz, bir tarım şehri olarak marka hâline gelmiştir fakat bugün Erzurumlu çiftçi, Erzurumlu köylü tarımdan geleceğini bekleyemez hâle geldi. Tarım bugün gününü kurtarmak için yapılan bir iş hâline geldi. Bunu çok iyi düşünmemiz lazım. Bugün Adana'daki son derece iyi eğitilmiş, nesillerdir çiftçilik yapan, senelerdir çiftçilikle uğraşan aileler de yatırım yapma motivasyonlarını kaybetmişler. Adana'da bugün çiftçiler alışık oldukları işiyle, tarımla uğraşıyorlar fakat gelecek nesillerin de bu sektörden para kazanacağını artık düşünemez hâldeler ve kendilerine farklı sektörler hatta maalesef yaşanacak farklı ülkeler arar hâle gelmişler.

Erzurum'un yaylalarını bilirsiniz, Oltu'nun yaylaları, Aşkale'nin yaylaları bugün bomboş duruyor. Bugün hayvancılıkta

eskiden Rusya'ya ihracat yapan, İran'a ihracat yapan, farklı farklı ülkelere ihracat yapan şehrimiz maalesef son derece eskiye oranla geri durumdadır. Bugün belki kendi kendimizi avutabiliriz "Türkiye'nin büyükbaş hayvancılıkta 2'nci, 3'üncü şehriyiz." diye. Bu hiçbir şey ifade etmiyor. Türkiye geri gitti zaten. Biz istediğimiz kadar Erzurum'u Türkiye'nin 2'ncisi, 3'üncüsü ilan edelim, bunun hiçbir anlamı maalesef yok. Bugün bir farkı daha belki ortaya koymamız lazım, eskiden her köylü bir çiftçiydi, bugün her köylüyü maalesef bir çiftçi olarak göremiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Eskiden köylerimiz birer fabrika iken, üretim üssüyken bugün bu hâlde değiller. Bugün yine yanlış politikalarından dolayı, yine Büyükşehir Yasası'ndan, tarımın fena hâle gelmesinden, oluşan göçlerden dolayı köylerimiz boşalmıştır. Çiftçilik yaşı 52'nin üzerine çıkmıştır ve köyler de ucuz yaşanan merkezler hâline gelmiştir. Hâlbuki eskiden her köy bir fabrikaydı, her köy birer üretim üssüydü. Benim çocukluğumda, Cinis, kendi köyünün 15 bin dönümlük ekilebilir arazisinde bir karış toprak –evet, bugün her karışı ekelim diyoruz ama maalesef o gerçeklerle örtüşmüyor- eskiden hakikaten boş kalmazdı ve bu 15 bin dönüm köydeki 2 traktörle yapılırdı. Birbirlerine ödünç vererek köylüler bu 15 bin dönüm araziye bambaşka, farklı farklı ürünleri ekerek değerlendirirlerdi. Bugün arazinin yarısı neredeyse ekilmiyor ve işin garip tarafı köylülerimizin kapılarında gıcır gıcır traktörler olmasına rağmen bu ekim yapılamıyor. Neden? Hepsisi borçlu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Bitiriyorum efendim. Kusura bakmayın.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Değerli milletvekillerimizin çok doğru, çok güzel fikirlerini dinledik. Bu fikirleri Tarım Bakanımızın da dinlemesini çok arzu ederim. Kulak versinler Meclise hatta gelip buraya oturup katılınlar bu toplantılara, faydalanırlar ama bunu yapmıyorlar.

Köylüler gıcır gıcır traktörleri, gıcır gıcır iş makineleri olmasına rağmen kullanamıyorlar. Neden? 125 milyar liradan fazla borçları var ve bu borçlarının bir kısmı Tarım Kredi Kooperatiflerine, bir kısmı Ziraat Bankasına ve bunun dışında bilmediğimiz gayriresmî borçlar var. Tarım Kredi Kooperatifleri bugün bir tefeci mantığıyla kredi vermektedir ve bir tefeci mantığıyla da yine bunları taksitlendirmektedir.

Konu çok, burada maddelerim de çok, vaktim yok maalesef.

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde bulunan "koordinatları gösterilen" ibaresinin "koordinatlarını gösteren" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Nusrettin Maçın

Mersin

Kocaeli

Şanlıurfa

Mahmut Celadet Gaydalı

İmam Taşçier

Ayşe Sürücü

Bitlis

Diyarbakır

Şanlıurfa

Serpil Kemalbay Pekközeği

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurunuz Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, madde 8'de bir husus var; döner sermayenin taşra ve merkezî teşkilatlara verilmesini istemiyor bu maddede Bakanlık. Bu ne demek? Zaten üretimin düştüğü Türkiye'de teşkilatı beslemezsensiz, döner sermayeyle üretimi teşvik etmezseniz, çalışanı teşvik etmezseniz üretim daha da düşer anlamına geliyor ve Adana Akyatan Gölü civarında yapılan tarıma dayalı organize sanayi bölgesinin ekolojik sistemi bozacağına dair parti olarak görüşümüz var. Doğa haklarıyla ilgili söyleyeceklerim bunlar. Şimdi de insan haklarıyla ilgili söyleyeceklerime gelelim.

Ben yıllardır insan hakları savunuculuğu yapıyorum ve bu kadar kötü bir insan hakları alanındaki ihlallerin olduğu dönemi kesinlikle görmedim. Cezaevlerini yakından araştırıyorum, inceliyorum, takip ediyorum; sağlık hakkı alanında çok yoğun ihlaller var. İnsanlar ölüyor, vakalar var, çok çabuk hasta oluyorlar, kanser vakaları artıyor; sağlık alanında cezaevleri dökülüyor arkadaşlar. Hem bir doktor olarak hem bir insan hakları savunucusu olarak çok vahim buluyorum.

Bakın size bir örnek: Geçtiğimiz hafta -çoğunuz da görmüştür- Mustafa Kabakçioğlu -hasta- covid olmadığı hâlde çoklu koğuşundan alınıp tekli koğuşa konulan ve hayatının son dokuz gününde 3 defa acillik olmasına rağmen, çok ağır hastalıkları olmasına rağmen hastaneye götürülmeyen, tek kişilik koğuşunda tek başına ölen, bu rutubetli, pis hücrede bakımsız bir şekilde ölen bir hasta. Ben, bu kişinin dosyasında günlüklerini okudum ve dört yıl boyunca yaşadığı ihlalleri yazmış. Bu ihlaller sonrası şunu anladım, şu fotoğraf dört yılın özeti. Günlüklerinde diyor ki: "Yaşadıklarım bana ders olsun, size de dert olsun. O denli ihlaller gördüm ki kimseye hakkımı helal etmiyorum." Öte dünyadan gelen bir ses bu, unutmayın.

Bitmedi, bakın, üç gün önce bir başka ölüm daha yaşadık. Bir teneşir tahtası; Serkan Tumay, 27 yaşında. Bu da Kırıkkale F Tipi Cezaevinden. İnfaz koruma memurları feci bir şekilde dövmüşler ve sonrasında annesine telefon açmış, "Beni defalarca dövdüler, kurtar beni anne." demiş fakat sonrasında irtibat kesilmiş ve annesini aramışlar "Oğlunuz öldü; gelin, cenazenizi alın." demişler. Sanki basit bir mal. Bakın, vücudunda darp, yara izleri var. Tüm fotoğrafları, teneşir tahtasında, her tarafı darp dolu. Yazıklar olsun!

İlk vaka Gümüşhane Cezaevinde, yakınları bana ulaştı, savcılık kırk sekiz gün boyunca şahıslara tek bir açıklama yapmamış "Gidin." demiş ama şu fotoğraf ortaya çıktığında gece 22.00'de Gümüşhane Savcılığı apar topar açıklama yaptı. Ya, insanlar bu kadar mı değersiz arkadaşlar, bu kadar mı değersiz! Biz milleti devletin efendisi bildirdik ama devlet milletin efendisi olmuş da haberimiz yok. Bakın, annesi "Kurtar beni anne." diyen oğluna kavuşamadı ama diğer çocuklarıyla birlikte mezarının başında çocuğu için ağlıyor.

Bitmedi, öyle bir ülke olmuşuz ki haydutistana dönmüş bu ülke arkadaşlar. Bahtiyar Fırat 13 Ekimde, bir hafta önce kaçırıldı. Bu ülkede ben kaçırılmaları takip ediyorum, en az 29 kişi kaçırıldı dört yıldır. Bakın, son kaçırılma: Bir hafta önce İstanbul Havaalanı'ndan İran'a giden bir kişiyi polis alıkoyuyor ve sonra trafikte takip ediyor. Kişi eşine telefon açıyor "Beni takip ediyorlar,

eğer ulaşamazsan savcılığa koş.” diyor, bir haftadır kimse bilgi vermiyor, haber yok. Ülke haydutistana dönmüş.

Yusuf Bilge Tunç, kaçırılan 29 kişiden biri. Kaç gündür haber alınamıyor biliyor musunuz? Dört yüz kırk bir gündür. Ankara GİMAT'ta bir anda yok oldu, kaçırıldı ve hâlen ortada yok. Kimse bir açıklama yapmıyor, ne ölüsü var ne dirisi var.

Değerli arkadaşlar, bakın, bunlara itiraz etmezseniz yarın öbür gün sizin de başınıza gelir. Bu bahsettiğim kişiler farklı anlayıştan, düşünceden olan kişiler; kimi adli, kimi siyasi mahpus ama insan bunlar, insan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – “Biz insanız.” dedirtiyorsunuz bir Kürt köylüsüne. Bakın, size anlatayım: Van'da helikopterden atılan Servet Turgut vardı ya, ben ve arkadaşlarım Van'a gittik, taziyesine gittik. Yahu helikopterden atıldığı apaçık belli olan insanın taziyesine polis geldi, baskın yaptı, taziye karıştı. Daha sonra Servet Turgut'un 61 yaşındaki kardeşi Naif Turgut'la konuştum, bana bir sürü hadise anlattı, ihlalleri anlattı, yaşadıklarını anlattı ve defalarca bana ne dedi biliyor musunuz? “Ömer Bey, biz insanız, insan.” Bir Kürt köylüsüne defalarca belki 50-60 defa “Biz insanız.” dedirten iktidarınıza yazıklar olsun! Bu iktidara, bu Cumhuriyet İttifakı'na yazıklar olsun, bu Kürt köylülerine defalarca “Biz insanız.” dedirten bu iktidara, bu devlet anlayışına yazıklar olsun diyorum. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından “Sana da yazıklar olsun!” sesleri)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sana yazıklar olsun!

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sana yazıklar olsun!

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Sana da yazıklar olsun!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bu konuşmacıya da yazıklar olsun!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yalan mı? Söylediği her şey doğru, niye tepki gösteriyorsunuz?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Nasıl “Yazıklar olsun!” ya Sayın Başkan? Bu nedir ya, “Yazıklar olsun!” bu nedir?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hangi cümlesi doğru değil, onu söyleyin?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hiçbirisi doğru değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hepsini doğru, aksini ispatlayın.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 221 sıra sayılı Gıda, Tarım ve Orman Alanlarında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde geçen “uygun olarak” ibaresinin “uygun biçimde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Hüseyin Yıldız

Bursa

Edirne

Aydın

Faruk Sariaslan

Barış Karadeniz

Cengiz Gökçel

Nevşehir

Sinop

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Sinop Milletvekili Sayın Barış Karadeniz.

Buyurunuz Sayın Karadeniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Sayın Milletvekilimiz Markar Eseyan'ın vefatından üzüntü duyduğumuzu, yakınlarına başsağlığı dilediğimizi, kendisine de Allah'tan rahmet dilediğimizi iletmek istiyorum.

Komisyon, az önce “Önergeye katılamıyoruz.” dedi hiçbir zaman katılamadıkları gibi. Ama aslında katılacakları bir durum söz konusu.

8'inci madde Adana'da Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin oluşmasıyla ilgili. Bu kanun maddesini destekliyoruz çünkü bu kanun maddesinde çok büyük emeklerimiz var; özellikle Adana milletvekillerimizin, Adana Büyükşehir Belediye Başkanımızın, dönemin Valisi Mahmut Demirtaş'ın, Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'nün çok emekleri var; emekleri geçenlere öncelikle teşekkür ediyorum. Bu kanun teklifinde bizleri destekleyip, bu kanun teklifini buraya getirip kanunlaşması yolunda destek verdiğiniz için sizlere de ayrıca teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Adana'daki bu OSB, Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi ülkemiz adına gurur duyacağımız bir oluşum çünkü bu proje, Türkiye'de değil, Avrupa'da değil, Asya'da değil, dünya da tek olan bir proje. Bu OSB, su ürünleri yetiştiriciliği konulu Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, aslında ülkemizin, ilimizin de bir itibar projesi. Onun için, özellikle ülkemizin gelişmesi için her zaman dediğimiz, tarım ve su ürünleri ikisi bir arada -tarıma dayalı su ürünleri- bu kanun maddesinde geçerli. Hep şunu söylerim: “Uçak yaptık, araba yapıyoruz.” Yapmıyoruz, dışarıdan alıyoruz, parçalıyoruz, birleştiriyoruz “Biz yaptık.” diyoruz ama ülkenin gerçekten ileriye gitmesi için tek ihtiyaç olan şey ilk başta üretim, üretim, üretim; o da tarım. Bu tarımı üretirken millî kaynaklarımızı gerçekten doğru destekleyerek üretim modelini gerçekleştirmemiz lazım. Dünya şu anda inovatif tarım ve Tarım 4.0'ı konuşurken, bizim de bu Meclis kürsüsünde su ürünlerine destek vermek amaçlı dünyada tek olan organize sanayi bölgesini konuşmamız da bizim için ayrıca bir gururdur.

Kontrollü bir üretim modeli olması lazım. Kontrollü bir üretim modeli derken, denetlenebilir, suyu hunharca kullanmadan, arıtma, deşarj sistemlerimizi gerçekten doğaya uygun ve çevreci sistemlerle yaparsak, inanın ithal ettiğimiz birçok ürünü ihraç eder duruma geliriz. Onun için bu yapılacak yatırımda yaklaşık 150 tane firma bunu bekliyor.

Ayrıca, bu gerçekleştirildiği zaman 35 bin ton ürün üretilir duruma gelecek ve 300 milyon dolar gibi bir rakam da ithalata, ihracata destek sunacak yani ülkemize döviz girdisi olacak.

Tabii, bunu derken, ilk başta “Suyu hunharca kullanmamamız lazım.” dedim çünkü ülkemizin ihtiyaçlarından biri de su ve bu suyla ilgili -Komisyon Başkanımız iyi hatırlar, kendileri ısrarla su ürünleri mühendislerinin kanunda adını geçirmezken suyla anılan bir kanuna- su ürünleri mühendislerini, hidrologları, hidrobiyologları ve biyologları da yetki kanunlarıyla ülkemize fayda sağlayacak duruma getirmemiz lazım Sayın Başkan ve buna da söz verdiniz, kısa bir sürede gündeme getireceğinize. İnşallah yakın bir tarihte de hep beraber bu kanunu da buradan konuşuruz.

Üretim demek, her zaman dediğimiz gibi istihdam demek, başarmak demek, güç demek yani ülkenin gücü demek. Üretmeden tüketen bir toplum olmaktan bu vatandaş artık yoruldu. Tüketici bir toplum; üretme, mazota zam yap, gübreye zam yap, her şeye zam yap. Üretme; e, gel ben sana 3 kuruş para vereyim, sen böyle geçin. Böyle bir şey yok. Ülkenin geleceği bence üretmekle... Bugün bu konuştuğumuz kanunla, ortaklaştırılarak konuştuğumuz kanunla bu ülkenin geleceğini yani çocuklarımıza mirasımızı burada bırakacağız diyorum.

Su ürünleriyle ilgili, gelişmesi için elimizde gerekli altyapımız var, potansiyelimiz var, insan kaynağımız var ve teknolojimiz var. Bununla ne yapmak lazım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) - Yoğurup güzel bir şekilde projelendirerek kısa sürede gündeme getirmemiz lazım. Adana'da kurulacak OSB'nin ilimize, Adana iline, ülkemize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Bu saatten sonra yapılacak tek şey bir an önce bunun altyapısını yapmak, üreticileri destekler pozisyona gelmek ve üretimi gerçekleştirmektir. Ben buradaki bütün milletvekillerimizin bu yapılacak yatırımda altyapıyı oluştururken katkı sunacaklarını ve bu projenin hızlı bir şekilde hayata geçirileceğini tahmin ediyorum.

Şimdi Alpay Vekilimiz de orada bekliyor, muhtemelen beni alkışlayacak.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygıyla selamlıyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte Olan Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesindeki "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Zeki Hakan Sıdali

Fahrettin Yokuş

Adana

Mersin

Konya

Enez Kaplan

Ahmet Kamil Erozan

İmam Hüseyin Filiz

Tekirdağ

Bursa

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI YUNUS KILIÇ (Kars) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kamil Erozan.

Buyurunuz Sayın Erozan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu maddede koordinatlardan bahsediliyor ama ben maddeyle ilgili koordinatlardan değil, NAVTEX koordinatlarından bahsedeceğim. Çünkü biliyorsunuz, bizim dış politika literatürümüze bir NAVTEX kavramı girdi ve bundan da bir NAVTEX diplomasisi üretildi. Bunu şu anlamda söylüyorum: İktidar maalesef bu NAVTEX üzerinden bir algı operasyonu yürütüyor Akdeniz'de. Şu anlamda söylüyorum: NAVTEX, bir egemenlik alanı değildir, NAVTEX'ten ticari gemi de geçer, askerî gemi de geçer, denizaltı da geçer, üstünden uçak da uçar. Niçin yapıyoruz? Madde bir.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Yunanistan için yapıyoruz.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – İkincisi, münhasır ekonomik bölge, o da çok farklı değil. Onu da ilan edemediniz zaten Akdeniz'de; oradan da uçak geçer, bir tek palamutlara sahip çıkabilirsiniz. Ayrıca şunu söylüyorsunuz "Biz yedi sene bekledik." diyorsunuz.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – "Siz" kim, "biz" kim ya!

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Neyi beklediniz? Kalkan trenin son vagonuna atlamayı mı? Herkes parselledi bugün Akdeniz'i; size ne kaldı? Yunanistan'la Mısır arasında yapılan anlaşma ile Mısır'la GKRY arasında yapılan anlaşmanın ortası kaldı.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Libya'yla yapılan anlaşma da var.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Bununla tatmin olursanız sizi kutlarım. Bu arada onlarca NAVTEX ilan edildi, bunlardan 4 tanesi anlamlı, sadece 4 tanesi. Niye anlamlı olduğunu da ben söyleyeceğim.

SALİH CORA (Trabzon) – Nasıl büyükelçilik yaptın sen?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Bunları Mayıs ayında ilan ettiniz. Bunları Oşinografi Dairesi ilan ediyor ve bunu ilan ederken başına bir isim koyuyor, sahanın ismini koyuyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Yazıklar olsun! Libya'yla yapılan mutabakatı tanıımıyorsun, Yunanistan'ın Mısır'la yaptığı mutabakatı tanıyorsun ve diplomatom diyorsun.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – 1'inci madde sahanın ismi, 2'nci madde koordinatlar. Birinci bölgenin ismi "ne", ikinci bölgenin ismi "mutlu", üçüncü bölgenin ismi "Türküm", dördüncü bölgenin ismi "diyene". "Ne mutlu Türküm diyene"yi siz diyemediniz, Oşinografi Dairesi dedi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Biz onu diyoruz.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Gidin, bakın, okuyun NAVTEX ilan ediyorsunuz, "Lozan Anlaşmasına göre gayri askerî statüdedir." diyorsunuz, NAVTEX ilan ediyorsunuz. Ne yapıyor Yunanlı? Korkuyor, ertesi sabah askerî birliklerini çekiyor mu? Yok, vakavakları dahi ürkütmüyor maalesef bu. Yani şunu diyorum: Sakız Adası için bunu yaptınız; ne oldu? Gayri askerî mi oldu statü? Arkasından Limni için yaptınız; gayri askerî mi oldu statü? Arkasından Midilli için yaptınız; gayri askerî mi oldu statü?

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Hayır, onlar yapıyor, biz de yapıyoruz; ne var bunda?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Ben sizin iddianızı söylüyorum, bunların hepsi, bütün bu NAVTEX'lerin hepsi iç politika amaçlıdır, eğer dış politika amaçlı bir NAVTEX ilan etmek istiyorsanız, 28'inci boylamın batısına geçeceksiniz, oraya geçemediğiniz müddetçe bu NAVTEX'lerin hepsi iç politika amaçlıdır.

Sevilla haritası, Sevilla haritasını bir daha ağzına alana biber süreceğim. (AK PARTİ sıralarından "Bursa biberi mi?" sesi)

SALİH CORA (Trabzon) – Çöpe attık Sevilla haritasını. Nerede hazırlandı? İspanya'da hazırlandı bu.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Ben ne biberi süreceğimi biliyorum. Buna Avrupa Birliği böyle bir harita yok dedi, Amerika yok dedi, Çavuşoğlu hâlâ "Sevilla haritası" diyor ve bir bedava taviz uğruna bunu söylüyor. Bugün Yunanlılar bile "Meis Adası, karasuyunun ötesinde bir hakka sahip değildir." derken, biz hâlâ iktidarın ne uğruna yaptığını bilmediğimiz şekilde bir Sevilla haritasından bahsediyoruz. Şunun da altını çizmek istiyorum: Amerikalıların yaptıkları açıklama üzerine bazıları gündüz vakti yine havai fişekler attı Amerikalılar Sevilla haritasını tanımıyor diye. Amerikan Büyükelçiliğinin yaptığı açıklamanın satır aralarını da okuyacaksınız. Amerikan Büyükelçisi sadece "Sevilla haritası geçersiz." demedi, "Sizin mavi vatan haritanızın da herhangi bir hukuki değeri yoktur." dedi, hiçbiriniz sesinizi çıkaramadınız.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Bizim değil, Türkiye'nin haritası o.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – İlave ediyorum: "Türkiye haritası" dediğiniz harita 18 Mart tarihinde Birleşmiş Milletlere verilen haritadır.

Şimdi, o haritayı alın, bir de mavi vatan haritalarını alın, yan yana koyun, hangisinin müzakere konusu olacağına siz karar vereceksiniz.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Mavi vatani tanımiyor musunuz yani? Ne demek istiyorsunuz?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Bir şey daha ilave edeyim, bu akşam madem finali ben oynuyorum; "Etrafımız

kuşatıldı." diyorsunuz. Benim bildiğim, Türkiye'nin etrafı otuz senedir değişmedi, bütün ülkeler aynı, değişen Türkiye. Bütün etrafımızdakilerin bu cüreti göstermelerinin sebebi ise Türkiye'nin bugün düne nazaran maalesef, iktidarın başarıları öyküsü çerçevesinde söylüyorum bunu, daha özürle hâle gelmiş olmasındandır. Merak etmeyin, biz bu enkazı kaldıracacağız. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Aynı zamanda iktidarın siyasi sandukasını da sırtlanacağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elazığ) – Sen enkazdan geliyorsun!

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) - Kendi enkazınızı kaldırın!

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.42

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

221 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bugünkü gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 21 Ekim 2020 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.44